Τό σπίτι τοῦ Παϊδιοῦ

"ἡ παιδόπολις"

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1951
ΕΤΟΣ Β'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 27 (3)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

'Οργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι.. .. ..Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται .. .. » 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα » 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται » 10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστ. Τυπογραφείου: Βασ. Ἀραγιάννης, Ἀμισσοῦ 24 Ν. Σμύρνη

ΟΙ ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΣΣΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ

Ὁ Πύρρος ποὺ βασίλευε στὴν Ἤπειρο γύρω στὰ 300 χρόνια π.Χ. ἦταν ὁ μεγαλείτερος στρατιωτικὸς ἄντρας τῆς ἐποχῆς του. Δυὸ φορὲς νίκησε τοὺς Μακεδόνες καὶ βασίλευσε στὴ Μακεδονία. Πῆγε μαζὶ μὲ τοὺς στρατιῶτες του στὴν Ἰταλία καὶ σὲ διάφορες μάχες κατατρόπωσε τοὺς Ρωμαίους. Ξαναγύρισε στὴν Ἤπειρο, ἐξεστράτευσε στὴν Πελοπόννησο, πολιόρκησε τὴ Σπάρτη καὶ ἑτοιμαζόταν γιὰ ἔφοδο ἐναντίον της.

Οἱ γυναῖκες τῆς Σπάρτης μάθανε τότε πὼς ἡ Γερουσία ἀποφάσισε νὰ τὶς στείλη, γιὰ νὰ τὶς σώση, στὴν Κρήτη. Μὰ ὅλες μαζὶ ἀπόκρουσαν μὲ ἀγανάκτηση τὴν ἀπόφαση αὐτὴ τῆς Γερουσίας.

Καὶ τότε ἡ Ἀρχιδαμία ἐπὶ κεφαλῆς τῶν γυναικῶν τῆς Σπάρτης, μὲ τὸ ξίφος στὰ χέρια παρουσιάστηκε μπροστὰ στὴ Γερουσία καὶ εἶπε στοὺς γερουσιαστὲς πὼς ἂν ἡ Σπάρτη ἐπρόκειτο νὰ χαθῆ καμμιὰ Σπαρτιάτισσα δὲν θέλει νὰ ἐπιζήση.

Ἀμέσως δὲ μικρὲς καὶ μεγάλες παρθένες καὶ σύζυγοι πῆγαν στὰ προχώματα τῆς Σπάρτης, ὅπου οἱ στρατιῶτες ἄρχισαν νὰ κατασκευάζουν μιὰ μεγάλη τάφρο γιὰ τὴν ἀπόκρουση τῆς ἐπιθέσεως τοῦ Πύρρου. Ἐργάσθηκαν ὅλη τὴ νύχτα μὲ δραστηριότητα, τέλειωσαν τὴν τάφρο καὶ ἔδωσαν στοὺς ἄνδρες καιρὸ νὰ ἀναπαυτοῦν καὶ νὰ εἶναι ἕτοιμοι γιὰ τὴν ὥρα τῆς ἐφόδου.

Ὅταν τὴν αὐγὴ ἄρχισε ἡ ἔφοδος οἱ Σπαρτιάτισσες μείνανε στὴ μάχη κοντὰ στοὺς στρατιῶτες καὶ τοὺς βοηθοῦσαν δίνοντάς τους βέλη, ἀκόντια, τροφὲς καὶ νερό. Ἀκόμα περιποιόνταν τοὺς πληγωμένους καὶ ἔδιναν θάρρος στοὺς μαχητὲς λέγοντάς τους: «Ἔνδοξη θὰ εἶναι ἡ νίκη σας ἂν πολεμῶντας νικήσετε μπροστὰ στὴ Σπάρτη, κάτω ἀπὸ τὰ μάτια τῆς πατρίδας. Θὰ εἶναι δὲ πολὺ γλυκὸς ὁ θάνατός σας ἐὰν πολεμῶντας γιὰ τὴν πατρίδα πεθάνετε στὴν ἀγκαλιὰ τῶν μητέρων, τῶν γυναικῶν καὶ τῶν θυγατέρων σας».

Ἔτσι ἡ Σπάρτη σώθηκε χάρη στὴ μεγαλοψυχία καὶ τὴ φιλοπατρία τῶν γυναικῶν της. Καὶ ὁ Πύρρος νικημένος ἀναγκάστηκε νὰ λύση τὴν πολιορκία καὶ νὰ φύγη.

Ἐξυπηρετοῦμε τὸ Ἑλληνικὸ χωριό

Τὸ «ΤΜΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ» εἶναι πάντοτε στὴ διάθεση τῶν ἀναγνωστῶν μας. Εἶναι πρόθυμο νὰ σᾶς δώση κάθε πληροφορία. Νὰ ἀπαντήση σὲ ὁποιαδήποτε ἐρώτησή σας γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σᾶς ἀφορᾶ προσωπικῶς ἢ ποὺ ἐνδιαφέρει τὸ χωριό σας, τὴν Κοινότητά σας, τὴν Ἐκκλησία σας, τὸ Σχολεῖο σας, τὶς καλλιέργειές σας κλπ.

Η ΑΡΓΕΙΑ ΤΕΛΕΣΙΛΛΑ

Ἡ Τελέσιλλα, λυρικὴ ποιήτρια ἀπὸ τὸ Ἄργος εἶχε εὐαίσθητη καρδιὰ καὶ εἶχε ἐξευγενήσει τὰ αἰσθήματά της μὲ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴ μάθηση. Ἔτσι, ὅπως εἶχε ἀναπτυχθῆ, ἀγαποῦσε πάρα πολὺ τὴν πατρίδα της. Ὅταν οἱ Ἀργεῖοι πολεμοῦσαν ἐναντίον τῶν Σπαρτιατῶν ἡ Τελέσιλλα κατάφερε νὰ σχηματίση τάγμα ἀπὸ γυναῖκες τοῦ Ἄργους καὶ μαζί τους, σὰν ἀρχηγός, συμπολέμησε μὲ τοὺς συμπολίτες της διεγείροντας τὴν φιλοπατρία τους καὶ τὴν γενναιότητά τους τόσο μὲ τὴν ποιητική της λύρα, ὅσο καὶ μὲ τὸ παράδειγμά της.

Ἔτσι οἱ Σπαρτιάτες νικήθηκαν καὶ στὴν Τελέσιλλα προσφέρθηκε τὸ στεφάνι τῆς νίκης. Μέσα δὲ στὸ Ναὸ τῆς Ἀφροδίτης οἱ Ἀργεῖοι ἔστησαν ἄγαλμα τῆς ἡρωΐδας ποὺ ἔφερε τὰ ἐμβλήματα τῆς ποιήσεως καὶ τῆς ἡρωϊκῆς φιλοπατρίας.

(Ἀπὸ τὸ Γεροστάθη)

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

1) Φλεβάρης φλέβες ἤνοιξε
ὄχι ἀντρῶν καὶ γυναικῶν,
μόνο ὄρη καὶ βουνῶν.

2) Ἀποπαντὴ δὲ χιόνισε
κι' οἱ γρηὲς ἀρνιὰ ἀνεθρέψανε.

3) Στὶς δεκαπέντε ἀπ' τὸ Φλεβάρη
βαρεῖ τ' ἄλογο ποδάρι.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

1) Ὁ λαὸς σχετίζει τὸ φλέβα μὲ τὸ Φλεβάρης· καὶ πιστεύει πὼς τὸ Φεβρουάριο ἀνοίγουν οἱ φλέβες τ' οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ τότε γεμίζουν οἱ κάμποι ἀπὸ νερὰ καὶ βροχές.

2) Ἡ παροιμία εἶναι Καρπαθιώτικη. Ἐὰν δὲν χιονίση τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ περάσουν ζεστὲς οἱ μέρες, τὰ πρόβατα ποὺ γεννήθηκαν τὸ Γενάρη μεγαλώνουν χωρὶς κόπο!

3) Τὸ ἄλογο νοιώθει τὸν ἐρχομὸ τῆς ἀνοίξεως καὶ εἶναι ὅλο χαρὰ καὶ ζωηρότητα.

◇ ◇ ◇

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΣΥ ΕΙΠΑΣ...

Στὴν ἔκθεση ζωγραφικῆς:
—Ὁ μύωψ ἐπισκέπτης: Τί εἶναι αὐτὸ τὸ ἄσχημο πορτραῖτο;
—Ὁ φύλακας τοῦ μουσείου: Εἶναι... ἕνας καθρέπτης κύριε!

★

ΣΩΘΗΚΕ...

—Σήμερα θὰ δοκιμάσω ἕνα νέο τύπο ἀλεξιπτώτου.
—Κι' ἂν δὲν λειτουργήση;
—Ἔχω συμφωνήσει μὲ τὸν ἔμπορο νὰ τοῦ τὸ ἐπιστρέψω.

★

ΘΑ ΤΗΝ ΔΟΚΙΜΑΖΕ

—Γιατί Γιαννάκη πηγαίνεις τόσο λυπημένος;
—Γιατί μ' ἔστειλε ἡ μαμὰ στὸ μπαμπὰ νὰ μοῦ δώση μιὰ βέργα!

Τὸ πρῶτο καθῆκον κάθε καλοῦ φίλου τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» (ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ) εἶναι ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς του.

Ἕνας μεγάλος Ἕλληνας συγγραφέας ποὺ ἦταν ὁ ἀγαπημένος φίλος τῶν παιδιῶν

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

«Ο ΦΑΙΔΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Γρηγόριος Ξενόπουλος ποὺ πέθανε στὶς 14 Ἰανουαρίου, δὲν ἦταν μονάχα ἕνας ἀπὸ τοὺς πολυγραφώτερους Ἕλληνες συγγραφεῖς. Ἦταν κι' ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλίτερους φίλους τῶν παιδιῶν. Ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων» ποὺ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ περιοδικὰ ποὺ σημείωσε ζωὴ ἑβδομήντα πάνω - κάτω χρονῶν, εἶχε γιὰ πολλὰ χρόνια ἀρχισυντάκτη της τὸν Γρηγόριο Ξενόπουλο! Καὶ ὅπως εἶναι γνωστό, ἡ «Διάπλασις τῶν παίδων» ποὺ εἶναι ἡ προμάμμη ὅλων τῶν παιδικῶν περιοδικῶν καὶ ποὺ ὅλα — γιατὶ νὰ τὸ κρύβουμε; — πολὺ ἢ λίγο ἀπάνω στὰ δικά της ἀχνάρια ἐργάστηκαν καὶ δημιούργησαν — γαλούχησε γενεὲς ἐπὶ γενεῶν. Ὅλα τὰ παιδικὰ περιοδικὰ ἀπὸ τὴ «Διάπλασι» εἶχαν ἐμπνευστῆ καὶ γι' αὐτὸ δίκαια θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ πῆ, πὼς ὁ ἱδρυτής της, ὁ ἀείμνηστος Ν. Παπαδόπουλος καὶ ὁ στενὸς συνεργάτης του, ὁ Γρ. Ξενόπουλος, ἐξακολουθοῦν ἀκόμα μὲ τὴν ἐπίδρασή τους νὰ γαλουχοῦν τὴν ἑλληνικὴ νεότητα.

Ὁ Γρηγόριος Ξενόπουλος γεννήθηκε στὸ Φανάρι τῆς Πόλης τὴ νύχτα τῆς 8 πρὸς τὶς 9 τοῦ Δεκέμβρη τοῦ 1867. Ὁ πατέρας του, Διονύσιος Ξενόπουλος, ἦταν Ζακυνθινός. Ἀφοῦ ὑπηρέτησε ἀρκετὰ χρόνια στὸ στρατὸ — ἦταν ἀνθυπίλαρχος — παραιτήθηκε, πῆγε στὴν Πόλη καὶ γίνηκε ἔμπορος! Ἡ Μητέρα του Εὐθαλία Θωμᾶ ἦταν Φαναριώτισσα. Εἶχε πάρει σπάνια γιὰ τὴν ἐποχὴ της ἀνατροφὴ καὶ μόρφωση.

Τὸν Ὀκτώβρη τοῦ 1868 — δέκα μῆνες δηλαδὴ ἀφοῦ γεννήθηκε ὁ μεγάλος συγγραφέας — ἡ οἰκογένεια τοῦ Διονυσίου Ξενοπούλου ἐγκαταστάθηκε στὴ Ζάκυνθο, ὅπου καὶ μεγάλωσε ὁ μικρὸς Γρηγόριος. Ἐκεῖ τελείωσε καὶ τὸ γυμνάσιο μὲ ἄριστα. Τὸ 1883 — σὲ ἡλικία μόλις 16 χρονῶν — ἦρθε στὴν Ἀθήνα, γράφτηκε στὸ Πανεπιστήμιο καὶ ἐπὶ πέντε χρόνια παρακολούθησε φυσικομαθηματικά, φιλοσοφικὰ καὶ βιολογικὰ μαθήματα. Ταυτόχρονα μάθαινε καὶ ξένες γλῶσσες. Τὰ γερμανικὰ τὰ ἔμαθε ἀπὸ τὸ Μέμνωνα Μαρτζώκη, τὰ γαλλικὰ ὅμως τὰ εἶχε μάθει ἀπὸ τὴ μητέρα του.

Ὅπως γράφει ὁ ἴδιος σὲ μιὰ σύντομη αὐτοβιογραφία του, ἄρχισε νὰ γράφη «ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων».

Τὸ πρῶτο του διήγημα «Ἡ Ρόζα καὶ οἱ ἐρασταί της» τὸ ἔγραψε ὅταν ἦταν στὴ Β' γυμνασίου. Στὴν Γ' γυμνασίου ἔγραψε τὴν «μετ' ᾀσμάτων κωμῳδίαν» ὁ «Μπολῆς». Γιὰ τὴ δεύτερη ὅμως φιλολογικὴ του ἐργασία πληρώθηκε... ἀκριβά. Τοῦ ἐπεβλήθηκε αὐστηρὴ τιμωρία ἀπὸ τὸ γυμνασιάρχη του, γιατὶ μέσα στὴν κωμῳδία του, σατύριζε ἄσχημα κάποιο καθηγητή του. Στὴν Δ' τάξη ἔγραψε τὸ μυθιστόρημα «Τὰ θαύματα τοῦ Διαβόλου», τὸ ὁποῖον, μάλιστα, ὅταν ἦρθε στὴν Ἀθήνα, τὸν ἑπόμενο χρόνο, ἄρχισε νὰ τὸ ἐκδίδη σὲ φυλλάδια — δική του, ὅπως ὁ ἴδιος ἰσχυρίζεται, ἐκδοτικὴ ἐφεύρεση. Μὰ τὸ σταμάτησε γιατὶ δὲν ἔβγαζε τὰ ἔξοδά του καὶ δεύτερο γιατὶ στὸ μεταξὺ εἶχε μεγαλώσει καὶ πίστευε πὼς τὸ μυθιστόρημα ἦταν ἐντελῶς παιδιάτικο!

Ἔτσι ἀπὸ τὰ μαθητικά του θρανία ὁ Ξενόπουλος ἄρχισε νὰ καλλιεργῆ καὶ τὰ τρία εἴδη τοῦ λόγου ποὺ διέπρεψε καὶ μεγάλος. Τὸ διήγημα, τὸ θέατρο καὶ τὸ μυθιστόρημα.

Μικρὸς ἔγραψε καὶ ποιήματα. Μὰ πολὺ γρήγορα, ἀπὸ τὰ πρῶτα σχεδὸν χρόνια ποὺ ἦλθε στὴν Ἀθήνα ἔπαψε νὰ γράφη στίχους.

Ὁ Γρηγόριος Ξενόπουλος δὲν ἔπαψε ποτέ του νὰ γράφη. Σὲ ὅλη τὴ ζωή του δὲν ἔκαμε ἄλλη δουλειὰ παρὰ νὰ γράφη. Διήγημα, μυθιστόρημα, θέατρο. Μὰ ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερά του ἔργα εἶναι ἡ «Διάπλασις τῶν παίδων». Γιατὶ αὐτὴ ἀκριβῶς διέπλασε πραγματικὰ γενεὲς ἐπὶ γενεῶν καὶ μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς μὲ τὴν «Διάπλασι τῶν Παίδων» καὶ μὲ τὶς ἐπιστολὲς τοῦ «Φαίδωνος» διεμόρφωσε καὶ καθωδήγησε τὴν ἑλληνικὴ κοινωνία.

Ὁ Ξενόπουλος τιμήθηκε ἀπὸ τὸ Κράτος. Στὰ 1912 πῆρε τὸν ἀργυρὸ Σταυρὸ τοῦ Σωτῆρος, τὸ 1929 τὸ Ἐθνικὸ ἀριστεῖο γραμμάτων καὶ τεχνῶν καὶ τὸ 1931 γίνηκε ἀκαδημαϊκός.

Α. Κ. Μ.

Ἀθηναϊκαὶ ἐπιστολαὶ

ΠΑΛΙΕΣ ΑΠΟΚΡΙΕΣ

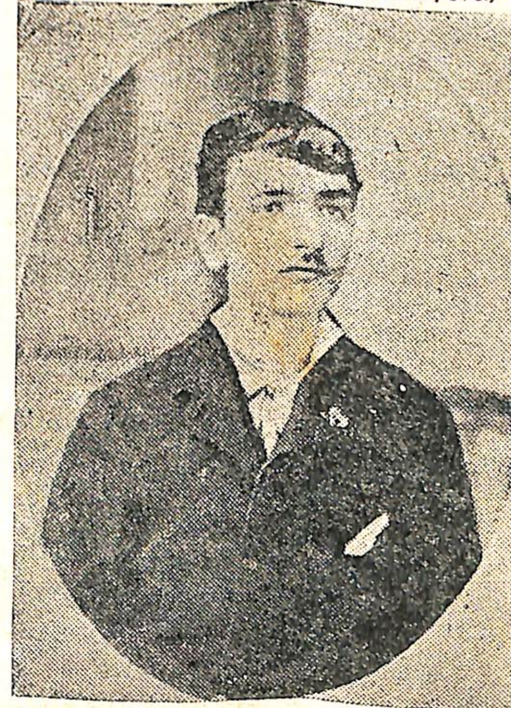
Ἀγαπητοί μου,

Ἕνα περιοδικό, ποὺ γιὰ μιὰ ἔρευνα ποὺ ἔκανε, μοῦ ζήτησε «καμμιὰ ἀποκριάτικη ἀνάμνηση», μ' ἔκανε νὰ θυμηθῶ τὶς πρῶτες Ἀποκριὲς ποὺ εἶδα στὴν Ἀθήνα. Ἤμουν τότε δεκάξη χρονῶν, φοιτητής, κι' ἐρχόμουν ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο ὅπου γίνονταν θαυμάσια, καθαυτὸ εὐρωπαϊκὰ καρναβάλια. Δὲν περίμενα βέβαια νὰ ἰδῶ τέτοια καὶ στὴν Ἀθήνα, ποὺ εἶχε τετρακόσια μαῦρα χρόνια κάτω ἀπὸ Τούρκους — ἐνῷ ἡ Ζάκυνθος εἶχε κάνει ἄλλα τόσα κάτω ἀπὸ Βενετοὺς καὶ Ἄγγλους — καὶ ποὺ μόλις μισὸν αἰῶνα εἶχε ἐλεύθερη. Ὅπως ὅλα τὰ ὡραῖα πράγματα καὶ τὰ ὡραῖα καρναβάλια προϋποθέτουν εὐημερία, ἐλευθερία, πολιτισμό. Ἀλλὰ δὲν φανταζόμουν πὼς οἱ Ἀποκριὲς στὴν Ἀθήνα — τὴν πρωτεύουσα ἐπιτέλους — θὰ ἦταν καὶ τόσο βάρβαρες. Τὴν Κυριακὴ ἐκείνη, ποὺ τὶς πρωτοεῖδα, ὁ λαὸς εἶχε ξεχυθῆ στοὺς κεντρικοὺς δρόμους, Σταδίου, Αἰόλου καὶ Ἑρμοῦ. Οὔτε ἅρματα οὔτε συνοδεῖες μασκαράδων, οὔτε σατυρικὲς ἀπομιμήσεις τύπων καὶ ἀναπαραστάσεις γεγονότων. Μόνο ἡ Γκαμήλα, τὸ Γαϊτανάκι, ὁ Φασουλῆς κι' ὁ ποιητὴς τοῦ κάρρου, τὰ λαϊκά, τὰ πρωτόγονα, τὰ στερεότυπα. Ὁ λαὸς τὰ γουστάριζε αὐτά, τὰ περικύκλωνε καὶ ὁπωσδήποτε, τὰ σεβόταν. Ἀλλ' ἅμα ξεμύτιζε κανένας μασκαρὰς μοναχὸς του Πιερότος, Ἀρλεκῖνος, Ἀράπης, Ἀρχαῖος, Μακεδόνας ἢ ἁπλῶς ντομινοφόρος, τοῦ ρίχνονταν σὰ νάθελαν νὰ τὸν κατασπαράξουν, νὰ τὸν λυντσάρουν. Τί πρόγκα ἦταν ἐκείνη, τί λεμονόκουπα, τί χαλάζι ἀπὸ φασόλια! Ὁ κακόμοιρος δὲν ἤξερε ποῦ νὰ χωθῆ, νὰ κρυφτῆ, γιὰ νὰ γλυτώση. Ὁ Σπένσερ, ὁ μεγάλος ἄγγλος φιλόσοφος, ἀναφέρει κάπου ἕνα δυστυχισμένο πίθηκο, ποὺ ὅταν ξέφυγε ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὸν κρατοῦσαν αἰχμάλωτο καὶ γύρισε στὸ πατρικό του δάσος φορώντας ἀκόμα τὴν κόκκινη στολὴ τοῦ τσίρκου, οἱ ἄλλοι πίθηκοι, βλέποντάς τον ἔτσι μασκαρεμένο τοῦ ρίχτηκαν καὶ τὸν κομμάτιασαν. Μ' αὐτὸν τὸν πίθηκο ἔμοιαζαν κι' οἱ δυστυχισμένοι μασκαράδες τῆς Κυριακῆς ἐκείνης. Ἀλλὰ τὰ φασόλια, εἴτε κατὰ λάθος, εἴτε ξεπίτηδες, τὰ ἔτρωγαν στὰ μοῦτρα οἱ ἀμασκάρευτοι. Ἔτσι καὶ μένα, στὴν ὁδὸν Αἰόλου, κόντεψαν νὰ μὲ στραβώσουν. Καὶ γιὰ νὰ γλυτώσω, θυμοῦμαι χώθηκα σὲ μιὰ πάροδο καὶ κατόπι σ' ἕνα ζαχαροπλαστεῖο. Περιττὸ νὰ σᾶς πῶ πὼς καμμιὰ ἄλλη ἀπὸ τὶς ἀκόλουθες Κυριακὲς δὲν τόλμησα νὰ βγῶ στοὺς κεντρικοὺς δρόμους. Καθόμουν στὸ σπίτι μου, ἢ ἔκανα περίπατο στὴν ἐξοχή, ἢ ἔβγαινα μόνο τὰ βράδυα, γιὰ νὰ βλέπω τοὺς πιὸ καλοντυμένους μασκαράδες, ποὺ ἀνενόχλητοι αὐτοί, — τὸ βράδυ ὁ λαὸς ἀποτραβιόταν — γύριζαν στὰ σπίτια ποὺ δεχόνταν.

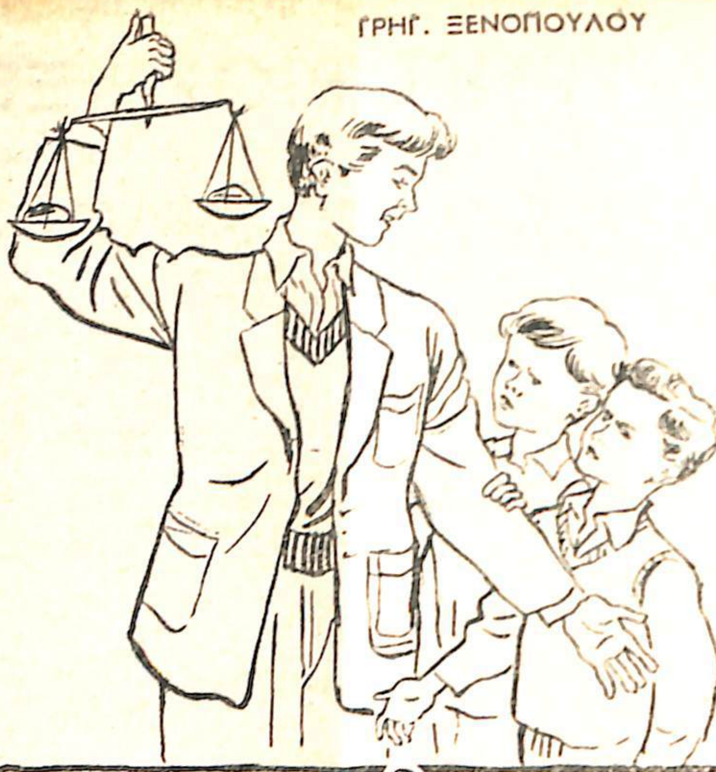
Αὐτὲς ἦταν οἱ Ἀθηναϊκὲς ἀποκριὲς τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Ἀλλὰ ἡ ἐξέλιξη στὴν Ἀθήνα ἦταν τότε γοργή! Ὅλα τἄλλαξε, ὅλα τὰ μεταμόρφωσε ὁ πολιτισμὸς ποὺ εἰσορμοῦσε ἀκατάσχετος. Κτιζόταν μέγαρα, ἄνοιγαν πολυτελῆ Κέντρα, — μαγαζιά, θέατρα, ἑστιατόρια, καφενεῖα, — οἱ δρόμοι καὶ τὰ σπίτια ἠλεκτροφωτίζονται. Πρόοδος, πολιτισμός. Ἔτσι σὲ λίγα χρόνια ἄλλαξαν καὶ οἱ ἀποκριές. Καὶ θυμᾶμαι τὸ χρόνο ἐκεῖνο — μόλις εἶχα τελειώσει τὸ Πανεπιστήμιο — ποὺ ἔγινε καὶ τὸ πρῶτο κομιτάτο. Μιὰ ἐπιτροπὴ δηλαδή, ποὺ θὰ ἔκρινε τοὺς μασκαράδες καὶ θὰ ἐβράβευε τοὺς καλύτερους. Ἄ! τί ὡραῖα ἅρματα, τί πλούσιες, τί καλαίσθητες καὶ τί ἔξυπνες μασκαράτες, πέρασαν κάτω ἀπὸ τὴν κομψὴ ἐξέδρα τοῦ Κομιτάτου, ποὺ ἦταν σὲ μιὰ χαμηλὴ ταράτσα τῆς ὁδοῦ Κοραῆ! Καὶ οὔτε πρόγκα, οὔτε λεμονόκουπες, οὔτε φασόλια. Πρόοδος, πολιτισμός.

Σᾶς ἀσπάζομαι
ΦΑΙΔΩΝ

(Ἡ παραπάνω Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολὴ δημοσιεύθηκε τὸ 1939, στὴ «Διάπλαση»).

Ὁ Γρηγόριος Ξενόπουλος σὲ ἡλικία 15 χρονῶν ποὺ ἔγραψε τὰ «Θαύματα τοῦ Διαβόλου».

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Τά ἔξοδα τῆς ΔΙΚΗΣ

(Κωμωδία μονόπρακτη)

Η κωμωδιούλα αὐτὴ πρωτοπαίχτηκε στὸν «Παρνασσὸ» κατὰ τὴν ἑορτὴ τῆς τριακονταετηρίδος τῆς «Διαπλάσεως» τὸ 1909. Τοὺς στίχους καὶ τὰ λογοπαίγνια τὰ ἔγραφε ὁ Ν. Λάσκαρης.

Πρόσωπα: ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ, ΚΩΣΤΗΣ.

(Τοὺς ρόλους αὐτοὺς ἔπαιξαν οἱ νεαροὶ τότε Ἄγγελος Ν. Λάσκαρης, Δημήτριος Μιχ. Γιαννουκάκης (ὁ σημερινὸς ἐκλεκτὸς θεατρικὸς συγγραφέας καὶ δημοσιογράφος γνωστὸς καὶ μὲ τὸ ψευδώνυμο «Ἀριστοφάνης» καὶ Δημ. Μ. Γιαννουκάκης).

Ἡ σκηνὴ παριστάνει δωμάτιο μὲ πόρτα στὸ βάθος. Λίγο δεξιὰ τραπεζάκι ποὺ μπρὸς του κάθεται ὁ Ἀντωνάκης καὶ μελετᾶ τὴ γραμματική του.

ΣΚΗΝΗ Α

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ (μόνος διαβάζει): Ἀφίνω, ἀφίνεις, ἀφίνει, ἀφίνομεν, ἀφίνετου... ἀφίνετον... ἀφίνομεν... ἀφίνετε (ξύνει τὸ κεφάλι του) ἀφίνετε... (πιάνει τὸ βιβλίο του καὶ σηκώνεται). Ὤχ! ἀδερφέ! Δὲν μ' ἀφίνετε κάτω ποὺ θὰ μελετήσω γραμματική, τὴν ὥρα ποὺ περιμένω νὰ φάω γλυκό; Καὶ δὲν ἔχετε ἰδέα πῶς μ' ἀρέσουν τὰ γλυκίσματα, καὶ πρὸ πάντων τὰ κόκ! Ἄχ! Ἐκείνη ἡ σοκολάτα ἀπὸ πάνω, ἐκείνη ἡ κρέμα στὴ μέση, κι' ἐκεῖνο τὸ παντεσπάνι ἀπὸ κάτω κάνουν μιὰ ἁρμονία ποὺ μὲ τρελλαίνει. Νὰ τώρα ποὺ μὲ βλέπετε ἔτσι χαρούμενο, ξέρετε τί περιμένω; Ἄμ! ποῦ νὰ ξέρετε! Ἕνα κόκ. Τὸ λέω καὶ πέφτουν τὰ σάλια μου. Νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ, ἔστειλα, λοιπόν, ποὺ λέτε, τὸν ἀδελφό μου τὸ Δημητράκη, νὰ τὸ ἀγοράση ἐδῶ δίπλα στὸ ζαχαροπλαστεῖο, μὲ τὰ λεπτὰ ποὺ εἴχαμε μαζέψει στὸν κουμπαρά μας...

Ἐκεῖνος ἤθελε πάστα φυστίκι, ἐγὼ ἐπέμεινα γιὰ κόκ, κι' ἡ γνώμη μου νίκησε... Καὶ τώρα θὰ τὸ φέρη, θὰ τὸ μοιράσωμε σὰν καλὰ ἀδελφάκια... καὶ θὰ τὸ φᾶμε!... Τὸ σκέπτομαι καὶ λιγώνουμαι ἀπ' τὴν κορφὴ ὡς τὰ νύχια!... Ἄχ δὲν θὰ μεγαλώσω κι' ἐγὼ μιὰ μέρα; Δὲν θὰ μεγαλώσω; Στὴ στιγμὴ θὰ γίνω ζαχαροπλάστης! Καὶ τί ζαχαροπλάστης!... Θὰ φτειάνω τὰ γλυκὰ καὶ θὰ τὰ τρώω μόνος μου! Αὐτὸ εἶναι ἐπάγγελμα μιὰ φορά!... Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πὼς κάποιος ἔρχεται... Ἔχει χάζι, νὰ εἶναι ἡ ἀδελφή μου καὶ νὰ γυρεύη κι' αὐτὴ μερτικό!... Ἄμ δὲν θὰ τῆς δώσω! (Προχωρεῖ στὴν πόρτα) ἐμπρός...

Σκηνὴ Β΄.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ καὶ ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: (Μπαίνει ὁ Δημητράκης βαστώντας τὸ κὸκ τυλιγμένο σὲ χαρτί).

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Ἆ! καλῶς τον!... Ἐσὺ εἶσαι; ἔλα λοιπόν, φέρ' το γρήγορα.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Δίνει τὸ γλύκισμα. Νά, πάρ' το καὶ κόψε μου καὶ μένα τὸ μισό.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Εἶναι κὸκ καθὼς εἴπαμε;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Κὸκ βέβαια! Καὶ ξέρεις τί φρέσκο ποὺ εἶναι; Μόλις δέκα τριῶν ἡμερῶν... Τὸ εἶδε μάλιστα καὶ ὁ ἀστύατρος καὶ εἶπε πὼς εἶναι σωστὸ κόκ... ἐγγλέζικο!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Ἐξετάζει τὸ γλύκισμα. Ἔλα, κατεργάρη. Φρεσκότατο εἶναι, τῆς ὥρας! Τώρα λοιπὸν νὰ τὸ μοιράσωμε.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Ἔλα γρήγορα καὶ λιγώθηκα.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: (Ἐνῶ κόβει τὸ γλύκισμα στὸ τραπέζι). Περίμενε δά.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Μὰ δὲν τὸ ἔκοψες ἴσια... Τὸ ἕνα κομμάτι εἶναι μεγαλύτερο. Αἴ, καὶ τώρα ποιὸ θὰ μοῦ δώσης ἐμένα;

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Οὔ, καϋμένε καὶ σύ, δὲ βαρυέσαι... Σπουδαία διαφορὰ βλέπεις!... (Τοῦ δίνει τὸ μικρότερο κομμάτι).

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Τί; τὸ μικρότερο μοῦ δίνεις ἐμένα;... (Πετάει τὸ κομμάτι στὸ τραπέζι καὶ τραβιέται).

— Δὲν τὸ θέλω!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Ἔλα, μὴν εἶσαι, καϊμένε, παιδί!... Πάρ' το.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Ὄχι, δὲν τὸ θέλω... Ἢ θὰ μοῦ δώσης τὸ ἄλλο, ἢ θὰ μοῦ δώσης αὐτὸ κι' ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ ἄλλο.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Ναί, μὴν τύχη καὶ λιγνέψης!

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Μὲ θυμό. Μὰ δὲν μοῦ λὲς τ' εἶσαι σὺ ποὺ θὲς νὰ πάρης τὸ μεγαλύτερο; Ἐγὼ πρέπει νὰ τὸ πάρω ποὺ ἔκανα καὶ τὸν κόπο, νὰ πάω στὸ ζαχαροπλαστεῖο. Ξέρεις τί κόπο ἔκανα, ὡς ποὺ νὰ διαλέξω μάλιστα τὸ μεγαλύτερο;

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Τί λόγος!... Ἐγὼ πρέπει νὰ τὸ πάρω, γιατὶ ἐγὼ ἐδιάλεξα κόκ. Σὺ ἤθελες φυστίκι!

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Καλὰ ποὺ τὸ λές... Φτάνει λοιπὸν ποὺ δὲν τρώω τὸ γλύκισμα ποὺ ἤθελα, θὰ φάω καὶ τὸ λιγώτερο;

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Μὰ δὲν εἶναι λιγώτερο, χριστιανέ μου. Ἔτσι φαίνεται, μὰ εἶναι πιὸ γεμᾶτο ἀπὸ τὸ δικό μου. Γιὰ κύτταξέ το καλά.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Τότε λοιπόν, δόσε μου τὸ ἄλλο.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Μ' ἀφοῦ εἶναι τὰ ἴδια, γιατί νὰ σοῦ τὸ δώσω;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Μὰ γι' αὐτό, γιατὶ εἶναι τὰ ἴδια.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Ὄχι

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Βλέπεις λοιπόν; Κ' ἐγὼ δὲν παίρνω κανένα. (Τραβιεται μουρμουρίζοντας). Δὲν τὸ θέλω! Δὲν τὸ θέλω! Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ μοῦ δίνη τὸ λιγώτερο! Δὲν τὸ θέλω!...

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Μὲ φοβέρα. Θὰ τὰ φαω καὶ τὰ δυό.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Ἂν σοῦ βαστᾶ ἡ καρδιά σου, φά' τα.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Μὰ ἐπιτέλους. Δὲν μοῦ λές, τί θέλεις σὲ παρακαλῶ;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Τί θέλω; Νά, δικαιοσύνη θέλω!

Σκηνὴ Γ΄.

Οἱ ἀνωτέρω καὶ ΚΩΣΤΗΣ

ΚΩΣΤΗΣ: Μπαίνει μὲ σοβαρότητα. Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ποὺ θέλει δικαιοσύνη;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Ἐγώ!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιο.

ΚΩΣΤΗΣ: Τότε θὰ πῆ ὅτι εἶστε σύμφωνοι.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Ὄχι, ἔχεις λάθος, δὲν εἴμαστε καθόλου, μὰ καθόλου...

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Βέβαια καὶ δὲν εἴμαστε.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ καὶ ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ (μαζί): Ἐμεῖς ποὺ λές, Κωστή, ἀγοράσαμε, μαζὶ κ' οἱ δυό, ἕνα κόκ, καὶ στὸ μοίρασμα, ἐπάνω...

ΚΩΣΤΗΣ: Αἴ, γιὰ σταθῆτε!... Ἕνας, ἕνας.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ καὶ ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ (μαζί): Πολὺ καλά Λοιπὸν ποὺ λές, ἀγοράσαμε κι' οἱ δυὸ μαζί...

ΚΩΣΤΗΣ: Αἴ, αἴ... Πολὺ καλά, ἀγοράσατε κι' οἱ δυὸ μαζί, ἀλλὰ ἕνας - ἕνας νὰ μιλάη... Στάσου σὺ ἀπὸ κεῖ, Ἀντωνάκη... Λέγε Δημητράκη.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Ἀγοράσαμε ποὺ λές, λοιπόν, μαζὶ μὲ τὸν Ἀντωνάκη, ἕνα κόκ, καὶ στὸ μοίρασμα ἐπάνω μαλώσαμε, γιατὶ μοῦ δίνει τὸ μικρότερο κομμάτι.

ΚΩΣΤΗΣ: Ποῦ εἶναι το;

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ, δείχνει τὰ κομμάτια: Ψέμματα!... Καὶ τὰ δυὸ κομμάτια εἶναι ἴσια κι' ὅμοια. Τὸ δικό μου φαίνεται μονάχα μεγαλύτερο, μὰ δὲν εἶναι.

ΚΩΣΤΗΣ: Δὲν τὸ πιστεύω. Ἀλλὰ τελοσπάντων ἀδέρφια εἶσθε... Δὲν πρέπει νὰ μαλώνετε στὴ μοιρασιά... Ὁ ἕνας πρέπει νὰ ὑποχωρήση στὸν ἄλλο.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Ὄχι, δικαιοσύνη θέλω!... (Στὸν Ἀντωνάκη). Ἐγώ, τώρα ποὺ ἦλθε ὁ Κωστῆς, δὲν παραδέχομαι οὔτε τὸ μεγαλύτερο κομμάτι. Θὰ τὰ βάλωμε κάτω καὶ θὰ γίνη καινούργια μοιρασιά. Τὰ ἴδια λεπτὰ ἔδωσε ὁ καθένας μας, τὸ ἴδιο κομμάτι θὰ φάη.

ΚΩΣΤΗΣ, στὸν Ἀντωνάκη: Νὰ δίκαιος ἄνθρωπος! Ὑποχωρεῖς, Ἀντωνάκη;

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Ὄχι!

ΚΩΣΤΗΣ: Ἐσύ, Δημητράκη, ὑποχωρεῖς;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Ὄχι αὐτὸ ποὺ εἶπα θὰ γίνη.

ΚΩΣΤΗΣ: Σάμπως δὲν εἶσθε σύμφωνοι... Τώρα τὸ βλέπω. Δέχεσθε λοιπὸν νὰ δικάσω τὴ διαφορά σας ἐγώ;

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Ναί.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Μάλιστα.

ΚΩΣΤΗΣ: Λοιπόν, ἀφοῦ δὲν συμβιβάζεσθε σὰν ἀδέρφια, θὰ κριθῆτε σὰν ξένοι. Καθένας πρέπει νὰ πάρη τὸ ἴδιο ποσὸν γλυκίσματος... Δὲν εἶν' ἔτσι;... Καὶ γιὰ νὰ τὸ ἐξακριβώσωμε αὐτό, πρέπει νὰ ζυγίσωμε τὰ κομμάτια... (Στὸν Ἀντωνάκη). Δόσε μου ἐδῶ τὸ μῆλο τῆς ἔριδος.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Καλὲ πιὸ μῆλο κάθεσαι καὶ λές; Κὸκ εἶναι!

ΚΩΣΤΗΣ: Ναί, τὸ κὸκ ἤθελα νὰ πῶ. (Στὸν Δημητράκη). Σύ, Δημητράκη, τρέξε στὸ γραφεῖο τοῦ μπαμπᾶ σου καὶ φέρε μου γρήγορα τὴ μικρὴ ζυγαριὰ ποὺ ζυγίζει τὰ γράμαμτα.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Κάνει νὰ φύγη, ἀλλὰ γυρίζει ἀμέσως. Νὰ φέρω καὶ τὰ γραμμάρια;

ΚΩΣΤΗΣ: Ὄχι, δὲν εἶν' ἀνάγκη. Δὲν θὰ ζυγίσουμε κινίνο, γλυκὸ θὰ ζυγίσουμε! (Ὁ Δημητράκης βγαίνει ἀπὸ τὸ βάθος).

Σκηνὴ Δ΄.

ΚΩΣΤΗΣ καὶ ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Ἀφοῦ ἔτρεξε νὰ κυττάξη ἀπὸ τὴν πόρτα ἂν ἀπομακρύνθηκε ὁ Δημητράκης. Ἄχ! Κωστῆ μου, δὲν ξέρεις πόσο μ' ἀρέσει τὸ κόκ... Καλλίτερα κι' ἀπ' τὴν γραμματική! (Τρυφερά). Ἄχ! Κωστάκη μου, ἂν ἔκανες καμμιὰ κατεργαριά, νὰ πάρω ἐγὼ τὸ περισσότερο, θὰ σοῦ ἔδινα τὸ μισό... σ' ἄλλη περίσταση!

ΚΩΣΤΗΣ: Ἔτσι αἴ; Ζητᾶς νὰ μὲ δωροδοκήσης!... Ἆ! πρέπει νὰ ξέρης πὼς ἔτσι δὲν δωροδοκοῦν τοὺς δικαστάς! Καὶ σώπα μὴν τὸ πῶ στὸ Δημητράκη καὶ γίνης ρεζίλι... Δικαιοσύνη... Δικαιοσύνη πρὸ παντός!... (Βλέπει τὸ Δημητράκη ποὺ ἔρχεται μὲ τὴ ζυγαριά!) Ἆ! Νὰ καὶ ὁ ζυγὸς τῆς θέμιδος.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Τί μᾶς λένε οἱ Ἐπιστήμονες

Στὸ προηγούμενο φύλλο ὑποσχεθήκαμε πὼς στὸ σημερινό μας σημείωμα θ' ἀφίσωμε νὰ μιλήσουν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐπιστήμης. Οἱ ἄνθρωποι, δηλαδή, ποὺ ἔκαμαν τὶς νεώτερες ἐφευρέσεις ποὺ ἔχομε σήμερα. Μὲ ἄλλα λόγια, ἐκεῖνοι ποὺ ἔκαμαν τὴν ἐπιστήμη νὰ εἶναι πραγματικὴ ἐπιστήμη.

Δυστυχῶς, δὲν θὰ μπορέσουν νὰ μιλήσουν ὅλοι, γιατὶ εἶναι τόσοι πολλοί.

Ἔχω ἐμπρός μου δύο βιβλία ποὺ ἔχουν ἔκδοθῆ τὰ τελευταῖα χρόνια. Τὸ ἕνα ἔχει τὸν τίτλο «Ἡ Ἐπιστήμη ὁμιλεῖ». Καὶ πράγματι, ὁμιλεῖ ἡ ἐπιστήμη. Μέσα ἀπὸ τὶς σελίδες του περνοῦν 120 ἐπιστήμονες, ὁ ἕνας μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν ἄλλον. Οἱ περισσότεροι ἔχουν τιμηθῆ μὲ τὸ Βραβεῖο Νόμπελ. Ὅλοι, ὅμως, ἔχουν τὸ ἴδιο χαρακτηριστικό. Πιστεύουν βαθειὰ στὸ Θεό.

Θὰ ἔχετε ἀκούσει τὸν μεγάλο βιολόγο, τὸν Καρρέλ. Ἔχει τιμηθῆ καὶ αὐτὸς μὲ τὸ Βραβεῖο Νόμπελ στὸ 1912. Ἔκανε μεταμοσχεύσεις ὀργάνων ἀπὸ ζῴου εἰς ζῷον καθὼς καὶ μεταμοσχεύσεις αἱμοφόρων ἀγγείων. Πέθανε τὸ 1944. «Ὁ ἄνθρωπος», ἔλεγε, «ἔχει ἀνάγκην τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ τὸ ὀξυγόνο».

Ὁ Ἀρθοῦρος Κόμπτον, καὶ αὐτὸς ἐπῆρε τὸ Βραβεῖο Νόμπελ τὸ 1927. Ἔχει κάμει σπουδαῖες καὶ μεγάλες ἀνακαλύψεις σχετικὲς μὲ τὶς ἀκτῖνες Ραῖντγκεν. «Ἡ πίστις εἰς τὸν Θεόν», λέγει ὁ Κόμπτον, «ἐξευγενίζει τὴν ζωὴν καὶ τὴν πορείαν της, καὶ ἀνυψώνει τὴν ἐπιστήμην εἰς μίαν ἐξαίρετον προσπάθειαν». «Ἐκεῖνος ποὺ μελετᾶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ναζωραίου, γνωρίζει πόσον ἐπλάτυνε τὴν παγκόσμιον διανόησιν, τὴν παγκόσμιον ἀδελφωσύνην, τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν ἔρευναν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς πάντας. Αὐτὸς ἔκαμε πραγματικότητα ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ καὶ ἔδωκε εἰς ὅλους ὅσοι θέλουν νὰ Τὸν ἀκολουθήσουν, τὴν ὑπόσχεσιν τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς εἰρήνης».

Ποιὸς δὲν ξεύρει τὸν μεγάλον Μαρκόνι, ποὺ ἀνεκάλυψε τὸν ἀσύρματο; Καὶ αὐτὸς ἐπίστευε βαθειὰ στὸ Θεό, καὶ τὶς ἐφευρέσεις του ἔλεγε ὅτι τὶς ὀφείλει σ' Ἐκεῖνον. «Διακηρύττω μὲ ὑπερηφάνειαν ὅτι εἶμαι πιστός. Πιστεύω εἰς τὴν δύναμιν τῆς προσευχῆς. Πιστεύω εἰς αὐτὸ ὄχι μόνον ὡς πιστὸς Χριστιανός, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπιστήμων».

Θὰ μπορούσαμε νὰ συνεχίσωμε γράφοντας καὶ γιὰ ἄλλους ἐπὶ σελίδες ὁλόκληρες. Ἀλλὰ θὰ σταματήσωμε ἐδῶ καὶ ὅποιος θέλει δὲν ἔχει παρὰ νὰ ζητήση νὰ ἰδῆ τὸ βιβλίο «Ἡ Ἐπιστήμη ὁμιλεῖ».

Τώρα ἂς ρίξωμε μιὰ ματιὰ στὸ ἄλλο βιβλίο. Ἔχει τὸν τίτλο «Οἱ θεμελιωταὶ τῶν Ἐπιστημῶν», καὶ ἔχει ἐκδοθῆ τώρα, στὸ τέλος τοῦ 1950. Περνοῦν μέσα ἀπὸ τὶς σελίδες του 38 σοφοί. Ὁ ἱδρυτὴς τῆς νεωτέρας Ἀστρονομίας ὁ Κέπλερ, ὁ θεμελιωτὴς τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν ὁ Νεύτων, ὁ Βενιαμὶν Φραγκλῖνος ποὺ ἐφεῦρε τὸ ἀλεξικέραυνο καὶ ἔκαμε ἕνα σωρὸ ἄλλες ἐφευρέσεις, ὁ Βόλτα ποὺ τὸν θυμᾶστε ἀπὸ τὴν Φυσική, μὲ τὸ Βολταϊκὸ τόξο. Ὁ Ἀμπέρ, γνωστός σας καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν Φυσικὴ καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τὸν ἠλεκτρισμό. Ὁ Φαραντάϋ «ὁ μεγαλύτερος φυσικὸς ἐπιστήμων ἀπ' ὅσους εἶδε ποτὲ ὁ κόσμος», ὅπως τὸν ἀπεκάλεσε ὁ Τίνταλ, σᾶς εἶναι καὶ αὐτὸς γνωστὸς ἀπὸ τὴν Φυσική. Ὁ πατὴρ τῆς Βοτανικῆς ὁ Λινναῖος, ὁ πατὴρ τῆς παλαιοντολογίας ὁ Κυβιέ, ὁ ἀνακαινιστὴς τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ὁ Λαεννέκ, ὁ ἱδρυτὴς τῆς ἐπιστήμης τῆς κληρονομικότητος ὁ Μέντελ, ὁ Λουδοβῖκος Παστέρ, ὁ μεγάλος αὐτὸς εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ πατὴρ τῆς χειρουργικῆς ὁ Λίστερ, καὶ τόσοι ἄλλοι ἀκόμη, ἦσαν ἄνθρωποι ποὺ πίστευαν βαθειὰ στὸ Θεό.

Ἄραγε ἡ καλὴ μαθητριοῦλα τῆς Τριφυλίας ἔχει πεισθῆ μέχρι τώρα ὅτι σήμερα, στὸν Εἰκοστὸν Αἰῶνα, δὲν ἔχει γηράσει ὁ Χριστός; Ἂν δὲν ἔχει πεισθῆ, ἂς κάνη τὸν κόπο νὰ ρωτήση τοὺς 210 ἀντιπροσώπους τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῶν Γραμμάτων στὴν Ἑλλάδα, ποὺ τὸ 1946 ὑπέγραψαν τὴν γνωστὴ σ' ὅλον τὸν ἑλληνικὸ ἐπιστημονικὸ κόσμο «Δήλωση τῶν Ἑλλήνων Ἐπιστημόνων» ὅπου μᾶς φωνάζουν ὅτι, χωρὶς τὴν πίστη στὸ Χριστό, τὸ Ἔθνος μας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πάη ἐμπρός.

Φαντάζομαι ὅτι θὰ τῆς εἶναι ἀρκετά.

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Σκηνὴ Ε΄.

Οἱ ἀνωτέρω καὶ ὁ Δημητράκης

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Καλὲ ποιανῆς θέμιδος;. Τοῦ μπαμπᾶ εἶναι ἡ ζυγαριά.

ΚΩΣΤΗΣ: (Παίρνει θέση πρὸς τὸ τραπέζι). Καλὰ - καλά... Καθῆστε ἐκεῖ καὶ ἡσυχία... (Οἱ μικροὶ τοποθετοῦνται γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι). Ἄρχεται ἡ συνεδρίασις! Ντὶγκ - Ντὶγκ - Ντίγκ. Οἱ ἀκροαταὶ νὰ ἔβγουν ἔξω.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Μὰ δὲν ὑπάρχουν ἐδῶ ἀκροαταί!

ΚΩΣΤΗΣ: Σιωπή...! Ἐγὼ ἔτσι ἔπρεπε νὰ πῶ κι' ἂς μὴν ὑπάρχουν! Ἐν πρώτοις, λοιπόν, καθὼς εἴπαμε, θὰ ζυγιστοῦν τὰ κομμάτια! (Βάζει τὰ κομμάτια στὴν ζυγαριὰ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο! Βλέπετε; Τὸ ἕνα μέρος εἶναι βαρύτερο! Ὁ Δημητράκης ἔχει δίκηο! Ἂς ζητήσουμε λοιπὸν τὴν ἰσορροπία! (Παίρνει τὸ ἕνα κομμάτι καὶ τὸ δαγκάνει κατόπιν τὸ ζυγίζει πάλι). Ἆ! Ἀτυχία. Τώρα εἶναι βαρύτερο τὸ ἄλλο! (Δαγκάνει τὸ δεύτερο καὶ τὰ ζυγίζει πάλι). Τίποτα. Ἐβάρυνε πάλι τὸ πρῶτο!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Μὰ τί ἔκαμες ἀδελφέ;

ΚΩΣΤΗΣ: Δικαιοσύνη! Τὰ κομμάτια πρέπει νὰ γίνουν ἰσοβαρῆ. (Ἐξακολουθεῖ νὰ δαγκάνη πότε τὸ ἕνα καὶ πότε τὸ ἄλλο κομμάτι καὶ τὰ ζυγίζει χωρὶς ποτὲ νὰ κατορθώνη τὴν ἰσορροπία. Οἱ μικροὶ ἀνήσυχοι στὴν ἀρχή, ἔντρομοι κατόπιν, θυμωμένοι στὸ τέλος, διαμαρτύρονται ἀδιάκοπα).

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Μὰ τί κάνεις, χριστιανέ μου, ἐσὺ τὸ ἔφαγες ὅλο!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Φτάνει, λοιπόν! Πῶς μπορεῖς νὰ τὰ κάνης ἴσια μὲ τέτοιες μπουκὲς ποὺ κατεβάζεις;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Τἄκανες ρόϊδο!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Καλὰ - καλά. Ἄφισε, ὑποχωρῶ!

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Κι' ἐγὼ ὑποχωρῶ.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Συμβιβαζόμαστε, βρὲ ἀδελφέ!

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Συμβιβαζόμαστε! Φτάνει.

ΚΩΣΤΗΣ: Τί ὡραῖο κόκ. (Ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργο του χωρὶς νὰ δίνη προσοχὴ στὶς διαμαρτυρίες. Οἱ μικροὶ προσπαθοῦν μὲ τὰ χέρια τους νὰ τὸν ἐμποδίσουν).

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Τὸ γλύκισμά μου!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Τὸ γλυκό μου.

ΚΩΣΤΗΣ: (Σπρώχνει τοὺς μικρούς). Αἴ - αἴ γιὰ σκεφθῆτε παρακαλῶ... Τί εἶναι αὐτά; Ἐγώ, βλέπετε, σᾶς παίρνω μὲ τὸ γλυκό!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Καλὲ τί μὲ τὸ γλυκὸ μᾶς παίρνεις; Δὲν λὲς καλλίτερα πὼς μᾶς παίρνεις τὸ γλυκό μας;

ΚΩΣΤΗΣ: Στὶς θέσεις σας γρήγορα καὶ μὴ θέλετε νὰ ἐπηρεάσετε τὴ Δικαιοσύνη!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Τί Δικαιοσύνη, ἀδελφέ, ἐσὺ τὸ ἔφαγες ὅλο!

ΚΩΣΤΗΣ: Μὰ δὲν βλέπετε, μπρὲ παιδιά, ποὺ τὰ κομμάτια εἶναι ἀκόμη ἄνισα.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Ἂς εἶναι καὶ γλυκάνισσα! Ἐμένα δῶσε μου τὸ μικρότερο!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Δὲν πειράζει. Τὸ μικρότερο τὸ παίρνω ἐγώ.

ΚΩΣΤΗΣ: Μὲ ἄλλους λόγους δὲν θέλετε νὰ ἐξακολουθήση ἡ Δίκη;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Μὰ ἂν ἐξακολουθήσης ἔτσι δὲν θὰ μείνη τίποτα γιὰ μᾶς.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Θὰ μᾶς φᾶς μὲ τὸ γλυκό!

ΚΩΣΤΗΣ: Ὥστε παραδέχεστε πὼς ἐτελείωσε ἡ δίκη;

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Ναὶ - ναὶ τελείωσε!

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Καὶ πολὺ πικρὰ μάλιστα γιὰ μᾶς... Ἔλα, δός μας τὰ κομμάτια μας.

ΚΩΣΤΗΣ: Ἀφοῦ τὸ θέλετε, πολὺ καλά. Ἡ δίκη λοιπὸν τελείωσε... Οἱ ἀντίδικοι συμβιβάζονται... Ἀλλ' αὐτὰ τὰ κομμάτια ποὺ ἔμειναν...

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ καὶ ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: (μαζί). Φέρτα - φέρτα γρήγορα.

ΚΩΣΤΗΣ: (Σπρώχνει τοὺς μικρούς). Ἆ μὲ συγχωρεῖτε. Τὰ κομμάτια αὐτὰ ἀνήκουν σὲ μένα... γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς δίκης. (Τὰ τρώει γρήγορα - γρήγορα). Τί; Τζάμπα δικαιοσύνη θέλατε;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: (Ἀποσύρεται καὶ κλαίει). Νὰ τὴν βράσω ἐγὼ τέτοια δικαιοσύνη.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: (Ἀποσύρεται). Ἐγὼ θὰ κάνω ἔφεση στὸ Κακουρ... (Τὸν πιάνουν τὰ κλάματα). Κόκ... κόκ... δικεῖον.

ΚΩΣΤΗΣ: Τὰ κλάματα εἶναι περιττά. Ἐχάσατε τὸ γλυκό, ἀλλὰ ἐκερδίσατε ἕνα πολὺ σπουδαῖο μάθημα. Θὰ μάθετε στὸ ἑξῆς νὰ λύνετε τὶς διαφορές σας σὰν καλὰ ἀδέρφια. Ὅταν ὁ ἕνας ὑποχωρῆ στὸν ἄλλο, δὲν θὰ κινδυνεύετε πιὰ νὰ πάθετε, ὅ,τι πάθατε σήμερα!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ: Νἄξερες καϋμένε τί ἀνάλατος ποὺ εἶσαι;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ: Τώρα μάλιστα ποὺ μᾶς ἔφαγες τὸ γλυκὸ εἶσαι... γλυκανάλατος!

Τραγουδοῦν
ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ καὶ ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ

Καλὰ νὰ πάθω
ὡς ποὺ νὰ μάθω
καὶ δίκες πιὰ νὰ μὴ
γυρεύω ἄλλη φορά.
(Δείχνουν τὸν Κωστή)
Ἡ ἀφεντιά του
μὲς στὴν κοιλιά του
χώνει μὲ μιᾶς ξυνὰ
γλυκὰ καὶ τ' ἁρμυρά.
Ἐγὼ εἶμαι κουτὸς μὲ πατέντα
πίστη νὰ δώσω
γιὰ νὰ γλυτώσω.
(Δείχνουν τὸν Κωστή)
στοῦ κατῆ αὐτουνοῦ τὴν κουβέντα...

ΚΩΣΤΗΣ ΜΑΖΙ ΤΟΥ

Καλὰ νὰ πάθης
ὡς που νὰ μάθης
καὶ δίκες πιὰ νὰ μὴ
ζητᾶς ἄλλη φορά.
Ἡ ἀφεντιά μου
μὲς στὴν κοιλιά μου
χώνει μὲ μιᾶς ξυνὰ
γλυκὰ καὶ τ' ἁρμυρά.
(Δείχνει τοὺς δυὸ μικρούς).
Ἐσεῖς εἶστε κουτοὶ μὲ πατέντα,
πίστη νὰ δῶστε
γιὰ νὰ γλυτῶστε.
(Δείχνει τὸν ἑαυτό του).
Στὸν κατῆ σας ἐδῶ
τὴν κουβέντα...

ΑΥΛΑΙΑ

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει τί εἶναι οἱ φόροι

— Παπού, εἶπε ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα ὁ Θάνος στὸν παπού του. Σήμερα, μᾶς διηγήθηκε ὁ δάσκαλος, μιὰ πολὺ συγκινητικὴ ἱστορία... Εἶναι Βορειοηπειρώτης ὁ δάσκαλός μας, ἀπὸ ἕνα μικρὸ χωριὸ κοντὰ στὴν Κορυτσᾶ... Λοιπὸν μᾶς ἔλεγε πὼς τὸ χωριό του ἦταν τόσο μικρὸ καὶ τόσο φτωχό, ποὺ τὰ παλιὰ τὰ χρόνια δὲν εἶχε δάσκαλο. Τὰ παιδιὰ τὰ μάθαινε γράμματα ὁ παπὰς τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ, καὶ περνοῦσαν μιὰ βαθειὰ λαγκαδιὰ γιὰ νὰ πᾶνε νὰ μάθουν τὴν ἀλφαβήτα. Ὕστερα, ὁ παπὰς ἐκεῖνος ὁ καλός, γέρασε πολύ, τὸν πῆραν τὰ χρόνια, δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ μαθαίνη γράμματα στὰ παιδιά. Τί θὰ γινόταν λοιπόν; Ἀγράμματοι θἄμεναν; Τότε παρουσιάστηκε στὸν πρόεδρο τῆς κοινότητας ὁ γιὸς μιᾶς χήρας, ἕνα παλληκάρι ὡς εἴκοσι χρονῶν, ποὺ ὅ,τι εἶχε χάσει τὴ μητέρα του καὶ εἶχε μείνει ὀρφανός.

— Θὰ φύγω, εἶπε, θὰ πάω νὰ ξενητευτῶ. Δὲν ἔχω πιὰ κανέναν στὸν κόσμο νὰ φροντίζω. Δὲν θὰ σᾶς ξεχάσω ὅμως! Θὰ στέλνω χρήματα στὸ χωριό, καὶ θέλω μ' αὐτὰ τὰ χρήματα νὰ πάρετε δάσκαλο, νὰ μαθαίνουν τὰ παιδιά μας νὰ γράφουν καὶ νὰ διαβάζουν ἑλληνικά. Ἔφυγε τὸ παλληκάρι καὶ πῆγε καὶ δούλεψε θερμαστὴς σ' ἕνα μεγάλο καράβι. Ὅ,τι χρήματα οἰκονομοῦσε, τἄστελνε στὸ χωριό. Καὶ μ' ἐκεῖνα τὰ λίγα χρήματα, πῆραν δάσκαλο. Ἔτσι ἔμαθαν γράμματα τὰ παιδιὰ — κι' ὁ δάσκαλός μας μαζί. Εἴκοσι χρόνια ἔστελνε χρήματα ὁ θερμαστής... Κι' ὕστερα ἀκολούθησαν τὸ παράδειγμά του κι' ἄλλοι ξενητεμένοι Βορειοηπειρῶτες. Τὸ χωριὸ δὲν ἔμεινε ποτὲ πιὰ χωρὶς δάσκαλο...

— Εἶναι πράγματι μιὰ πολὺ συγκινητικὴ ἱστορία..., εἶπε ὁ παπούς. Καὶ νἄναι λὲς ἡ μόνη; Γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς Ἑλλάδας, γιὰ τὸ χωριό τους καὶ τοὺς συμπατριῶτες τους, καὶ πόσες θυσίες δὲν ἔχουν κάνει τὰ Ἑλληνόπουλα, κατὰ τὴν μπόρεσή τους τὸ καθένα φυσικά... Καὶ μέσα στὸ ἴδιο τὸ Ἑλληνικὸ κράτος, κάνουν τὰ ξενητεμένα παιδιὰ τῆς Ἑλλάδας, ὅ,τι μποροῦν γιὰ νὰ τὸ βοηθήσουν. Γιατὶ εἶναι φτωχὸ τὸ κράτος μας, Θάνο, καὶ γι αὐτὸ δὲν τὰ προφταίνει ὅλα...

— Τοὺς δασκάλους τοὺς πληρώνει τὸ κράτος, δὲν εἶναι ἔτσι παπού; ρώτησε ὁ Θάνος.

— Τὸ κράτος, ναὶ παιδί μου... Καὶ κοντὰ σ' αὐτούς, τοὺς δικαστές, τοὺς γιατροὺς καὶ τοὺς νοσοκόμους στὰ κρατικὰ νοσοκομεῖα, τοὺς γεωπόνους, τοὺς δασονόμους, τοὺς χωροφύλακες, καὶ γενικὰ ὅλους τοὺς δημόσιους ὑπαλλήλους ποὺ φροντίζουν γιὰ τὸ καλὸ τῶν πολιτῶν, τὸ ἴδιο, χωρὶς διάκριση, εἴτε εἶναι πλούσιοι εἴτε φτωχοί. Ἂν ἦταν ὑποχρεωμένος ὁ φτωχὸς ν' ἀνοίγη τὸ πουγκί του καὶ νὰ πληρώνη ὅπως γινόταν τὰ παλιὰ τὰ χρόνια ὁ ἴδιος τὸ δάσκαλο τῶν παιδιῶν του, ἢ τὸν δικαστή, ἢ τὸ νοσοκομεῖο, ἢ τὸν χωροφύλακα ποὺ φροντίζει νὰ μὴν τὸν κλέβουν, θἄμενε ἀγράμματος, ἢ δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ πάη στὸν δικαστή, κι' οὔτε θὰ μποροῦσε νὰ μπῆ στὸ νοσοκομεῖο νὰ κοιτάξη τὴν ὑγεία του. Κι' ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια, κι' ὅσο οἱ ἐχθροί του ἀφήνουν τὸ κράτος μας νὰ πάρη ἀνάσα, καὶ δὲν τὸ ἀναγκάζουν νὰ ξοδεύη τὰ περισσότερα λεπτά του γιὰ ν' ἀγοράζη κανόνια καὶ τουφέκια καὶ στολὲς γιὰ μεγάλο στρατό, τόσο καὶ πιὸ πολὺ θὰ φροντίζη γιὰ τοὺς πολίτες του ποὺ ἔχουν τὴν ἀνάγκη του. Γιατὶ βλέπεις, Θάνο μου, σ' ἕνα σύγχρονο πολιτισμένο κράτος, ὁ φτωχὸς πολίτης δὲν εἶναι ἀφημένος στὴν τύχη του. Τὸ κράτος φροντίζει νὰ μάθη γράμματα καὶ τέχνη, νὰ μπῆ σὲ νοσοκομεῖο χάρισμα, νὰ πάρη μιὰ συμβουλὴ γιατροῦ στὰ κρατικὰ ἰατρεῖα, νὰ μάθη ἀπὸ τὸ γεωπόνο τί πρέπει νὰ κάνη γιὰ νὰ προκόψη τὸ χωράφι του, κι' ὅταν οἱ καιροὶ εἶναι δύσκολοι, ν' ἀγοράζη ἀκόμη καὶ ρόφιμα φτηνὰ μὲ τὸ δελτίο... Τὸν γνοιάζεται στοργικά, τὸν βοηθεῖ ὅσο μπορεῖ, καὶ τὸν λογαριάζει...

— Παπού, εἶπε ξαφνικὰ ὁ Θάνος. Καὶ ποῦ βρίσκει τὰ χρήματα τὸ κράτος;

— Ποῦ λὲς νὰ τὰ βρίσκη;

— Δὲν ξέρω... Ἀλλὰ ἀπὸ κάπου πρέπει νὰ τὰ παίρνη...

— Πολὺ σωστά. Ἀπὸ ποῦ ὅμως;

— Φαντάζομαι πὼς αὐτοὶ ποὺ ἔχουν περισσότερα, θὰ τοὺς ζητάη τὸ κράτος καὶ θὰ δίνουν.

— Ὅταν τὸ κράτος ζητάει κι' ὁ κάθε πολίτης δίνει ὅ,τι ἔχει εὐχαρίστηση, αὐτὸ λέγεται «ἔρανος». Τὸ κράτος ὅμως ἔχει κάθε χρόνο ὡρισμένα ἔξοδα πολὺ μεγάλα: νὰ πληρώνη ὅλους τοὺς δημόσιους ὑπαλλήλους, νὰ φτιάνη δρόμους, γεφύρια, φράγματα γιὰ τὸ νερό, ν' ἀποξηραίνη τοὺς βάλτους, νὰ χτίζη σχολεῖα καὶ νοσοκομεῖα καὶ δικαστήρια, νὰ ἔχη ἕτοιμο στρατό... Γιὰ νὰ γίνουν ὅλ' αὐτά, τὸ κράτος δὲν μπορεῖ νὰ λέη στοὺς πολίτες: «ὅ,τι θέλει ὁ καθένας ἂς δώση». Γιατὶ τότε οἱ καλοὶ πολίτες θἄδιναν πολλά, κι' οἱ κακοὶ λίγα ἢ καθόλου. Κι' αὐτὸ δὲν θὰ ἦταν δίκαιο... Καὶ τὸ κράτος μας στηρίζεται προπαντὸς π ά ν ω σ τ ὴ δ ι κ α ι ο σ ύ ν η. Γι' αὐτό, ὑπάρχει ἄλλος τρόπος, πιὸ δίκαιος καὶ πιὸ σωστός, νὰ παίρνη ἀπὸ τοὺς πολίτες τὸ κράτος ὅσα χρήματα ἔχει ἀνάγκη γιὰ τὰ ἔξοδά του... Ὁ τρόπος αὐτός, εἶναι ἡ φορολογία... Οἱ φόροι δηλαδή. Τὸ κράτος κάνει ἕνα νόμο, καὶ ὁρίζει τί πρέπει νὰ δίνη ὁ κάθε πολίτης. δίκαια καὶ σωστὰ ὅπως εἴπαμε,

— Ἄ! εἶπε ὁ Θάνος. Αὐτὸ εἶναι ὁ φόρος;

— Αὐτό! Γιὰ νὰ καταλάβης καλύτερα, πρέπει νὰ μάθης ὅτι οἱ φόροι διαιροῦνται σὲ δυὸ κατηγορίες. Λέγονται ἄ μ ε σ ο ι, καὶ ἔ μ μ ε σ ο ι. Ἄμεσοι φόροι, εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ πληρώνουν οἱ πολίτες, ἀνάλογα μὲ τὴν περιουσία ποὺ ἔχουν, καὶ τὰ χρήματα ποὺ βγάζουν κάθε μῆνα. Ὅποιος δὲν ἔχει μεγάλη περιουσία, κι' ὅποιος κερδίζει λίγα κάθε μῆνα, δὲν πληρώνει διόλου ἄμεσο φόρο. Ὅποιος ὅμως κερδίζει τὸ μῆνα ἀρκετὰ εἴτε ἀπὸ τὴν δουλειά του, εἴτε ἀπὸ νοίκια, ἢ ἀπ' ὅ,τι δήποτε ἄλλο, δίνει στὸ κράτος, ἕνα τόσο στὰ ἑκατό. Ἂν εἶναι λίγα, πληρώνει λίγα στὰ ἑκατό. Ἂν εἶναι πολλά, πληρώνει παραπάνω.

— Δηλαδὴ ἕνας ποὺ βγάζει νὰ ποῦμε ἕνα ἑκατομμύριο ἀπὸ τὴ δουλειά του, εἶπε ὁ Θάνος, θὰ δώση στὸ κράτος 5 στὰ ἑκατό, δηλαδὴ 50.000 δρχ. φόρο. Ἂν ὅμως ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δουλειά του, ἔχει καὶ δυὸ σπίτια καὶ κάθε μῆνα παίρνει τὰ νοίκια, θὰ πληρώνη καὶ γι' αὐτὰ φόρο;

— Καὶ βέβαια! Καὶ μάλιστα περισσότερα. Σύμφωνα μὲ τὸν νόμο, ἄμεσο φόρο πληρώνουν οἱ Ἕλληνες γιὰ νοίκια, γιὰ χωράφια ποὺ ἔχουν μισθώσει, γιὰ μετοχές, γιὰ τὰ κέρδη τους ἀπὸ διάφορες ἐπιχειρήσεις, γιὰ μισθούς, καὶ γιὰ ὅ τι βγάζουν ἀπὸ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα (γιατροί, δικηγόροι, κλπ.). Κάθε κατηγορία φορολογεῖται μ' ἕνα τόσο τὰ ἑκατό. Κι' ἂν ἕνας βγάζη πάρα πολλὰ τὸ μῆνα, θὰ δώση κι' ἕναν παραπάνω φόρο, γιὰ ὅλα μαζὺ τὰ εἰσοδήματά του, ποὺ φτάνει ὡς τὰ 25%. Ἄμεσοι φόροι εἶναι ἀκόμη ἐκεῖνοι ποὺ δίνουμε στὸ κράτος ὅταν παίρνομε μιὰ κληρονομιά. Κι' ὅσο πιὸ μακρυνὸ συγγενῆ κληρονομοῦμε, τόσο πιὸ πολλὰ δίνουμε. Ἀκόμα πληρώνουμε ἄμεσο φόρο, γιὰ τὸ λαχεῖο ποὺ κερδίσαμε, γιὰ μιὰ δωρεά, καὶ γι' ἄλλα τέτοια...

— Καὶ οἱ ἔμμεσοι φόροι, παπού;

— Ἔμμεσοι φόροι εἶναι τὰ χρήματα ποὺ δίνουμε στὸ τελωνεῖο, ὅταν φέρνουμε κάτι ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό, ἢ αὐτὰ ποὺ πληρώνουν οἱ ἔμποροι ὅταν στέλνουν ὡρισμένα εἴδη νὰ πουληθοῦν στὸ ἐξωτερικό, κι' ἀκόμη ἐκεῖνα ποὺ βάζει τὸ κράτος σὲ ὡρισμένα εἴδη, ποὺ δὲν εἶναι πρώτης ἀνάγκης. (Κρασί, καπνός, μπύρα, οἰνόπνευμα, πετσί, ὑφάσματα κλπ.). Ὅταν ἀγοράζης, νὰ ποῦμε, ἕνα πορτοφόλι δεκαπέντε χιλιά δ ε ς δραχμές. ἕνα μικρὸ ποσόν, θὰ εἶναι φόρος. Στὸ κάθε σχεδὸν πρᾶγμα ποὺ ἀγοράζουμε, ἕνα μικρὸ ποσὸν εἶναι φόρος. Μόνο ποὺ δὲν καταλαβαίνουμε πὼς τὸν πληρώνουμε. Ἔτσι ὁ φτωχὸς πολίτης ποὺ ἀγοράζει λίγα, δὲν δίνει φυσικά, οὔτε πολλοὺς ἔμμεσους φόρους. Φορολογία, εἶναι καὶ τὰ μ ο ν ο π ώ λ ι α. Ὡρισμένα εἴδη (τὸ πετρέλαιο, τὸ ἁλάτι, τὰ τραπουλόχαρτα, τὰ σπίρτα, καὶ τὸ τσιγαρόχαρτο) ἔχει δικαίωμα νὰ τὰ πουλάη μόνο τὸ κράτος. Φυσικὰ δὲν τὰ πουλάει τὸ ἴδιο. Ὑπάρχει μιὰ ὑπηρεσία ποὺ τὰ διαχειρίζεται. Κι' ἔτσι τὸ κράτος, ἔχει ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο εἰσόδημα κάθε χρόνο ἀπὸ τὰ μονοπώλια. Ἄλλοι ἔμμεσοι φόροι εἶναι καὶ τὰ χαρτόσημα ποὺ τὸ κράτος ὡρίζει πὼς πρέπει νὰ κολλοῦμε σὲ κάθε ἔγγραφο, ποὺ κάνουμε στὸ συμβολαιογραφεῖο καὶ σὲ κάθε αἴτηση. Ἀλλὰ τὸ κράτος παίρνει ἐμμέσους φόρους κι' ἀπὸ κάθε εἰσιτήριο βαποριοῦ, σιδηροδρόμου, αὐτοκινήτου, θεάτρου, κινηματογράφου. Πιστεύω νἄχης καταλάβει, Θάνο μου, τὴ διαφορὰ τοῦ ἄμεσου φόρου ἀπὸ τὸν ἔμμεσο. Ὁ ἄμεσος φόρος, εἶναι ἐκεῖνος ποὺ πληρώνουν οἱ ἴδιοι οἱ πολίτες, γιὰ κάθε εἴσπραξη ποὺ κάνουν, ἐκτὸς ἂν βγάζουν ἴσια - ἴσια γιὰ νὰ ζήσουν. Οἱ πιὸ ἄποροι πολίτες, δὲν πληρώνουν ἄμεσο φόρο. Καὶ κεῖνοι ποὺ βγάζουν πολλά, πληρώνουν πάρα πολλά, γιατὶ ὅπως εἴπαμε, ὅσα περισσότερα εἶναι ὅλα μαζὺ τὰ εἰσοδήματά τους, τόσο πιὸ πολλὰ στὰ ἑκατό, τοὺς ὑποχρεώνει τὸ κράτος νὰ πληρώνουν. Τοὺς ἔμμεσους φόρους ὅμως, τοὺς πληρώνουν ὅλοι: σὲ κάθε πακέτο τσιγάρα ποὺ θ' ἀγοράση ὁ καθένας, ἕνα μικρὸ ποσοστό, εἶναι κι' ὁ φόρος, ὅπως καὶ σὲ κάθε εἰσιτήριο ποὺ θὰ βγάλουν. Φυσικά, δὲν τοὺς λένε «δῶσε τρεῖς χιλιάδες γιὰ τσιγάρα καὶ πεντακόσιες δραχμὲς φόρο». Τὸν φόρο τὸν πληρώνει ὅλον μαζὺ ὁ καπνοβιομήχανος, καὶ τὸν ὑπολογίζει στὴν τιμὴ τοῦ πακέτου, τρισήμιση χιλιάδες, νὰ ποῦμε. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς φόρους, τὸ κράτος ἔχει κι' ἄλλα εἰσοδήματα: ὅ,τι κερδίζει ἀπὸ τὰ ταχυδρομεῖα, τὰ τηλέφωνα, τὰ τηλεγραφεῖα, ποὺ εἶναι κρατικά. Ὅλ' αὐτὰ εἶναι τὰ εἰσοδήματα τοῦ κράτους, ποὺ κάθε χρόνο μοιράζονται στὰ διάφορα Ὑπουργεῖα, γιὰ νὰ λειτουργήσουν κανονικὰ οἱ διάφορες κρατικὲς ὑπηρεσίες. Πῶς γίνεται αὐτό; Θύμησέ μου το νὰ στὸ πῶ καμμιὰ ἄλλη φορά, γιατὶ σήμερα θὰ σ' ἐκούρασα.

— Ὄχι, παπού, δὲν δυσκολεύτηκα καθόλου νὰ καταλάβω αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπες!

— Καὶ νὰ ξέρης, Θάνο μου, εἶπε ὁ παπούς, πὼς ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα χρέη τοῦ καλοῦ πολίτη, εἶναι νὰ πληρώνη ταχτικὰ τοὺς φόρους του! Σκέψου: Μ'αὐτὰ τὰ χρήματα τὸ κράτος, πόσα καὶ πόσα δὲν θὰ κάνη! Οὔτε δασκάλους, οὔτε νοσοκομεῖα, οὔτε δρόμους, οὔτε στρατὸ δὲν θὰ μπορούσαμε νἄχαμε, ἂν δὲν φρόντιζε τὸ κράτος νὰ παίρνη ἕνα μικρὸ ποσὸ ἀπὸ κείνους ποὺ ἔχουν ἢ ξοδεύουν!

— Τί καλὸς νοικοκύρης πρέπει νὰ εἶναι τὸ κράτος, παπού, ἔκανε μὲ θαυμασμὸ ὁ Θάνος.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΜΠΟΥΓΑΔΑΣ

Τί νομίζετε; Ἔχει κι' ἡ μπουγάδα τὰ μυστικά της — ἢ μᾶλλον τὸ πλύσιμο τῶν ρούχων — τὸ πλύσιμο ἀφοῦ τὰ ροῦχα βράσουν.

Εἴτε πρόκειται νὰ στρωθῆτε στὴ σκάφη «αὐτοπροσώπως» εἴτε πρόκειται ἁπλῶς νὰ βοηθήσετε, εἶναι ὡρισμένα πράγματα ποὺ πρέπει νὰ τὰ ξέρετε ἀπὸ τώρα.

Τὴν παραμονὴ ποὺ εἶναι νὰ γίνη τὸ πλύσιμο τῶν ρούχων, θὰ καθίσετε ἀπὸ βραδὺς καὶ θὰ τὰ χωρίσετε.

Θὰ τὰ χωρίσετε δέ, σ' αὐτοὺς τοὺς σωρούς:

1 Μάλλινα.
2 Κάλτσες μπαμπακερές.
3 Μπαμπακερὰ καὶ λινά, δηλαδή:

α) Σεντόνια, μαξηλαροθῆκες, πετσέτες προσώπου.

β) Τραπεζομάντηλα, πετσέτες φαγητοῦ, πετσετάκια κλπ.
γ) Μαντήλια.
δ) Πετσέτες κουζίνας, κλπ.
ε) Ἀσπρόρουχα.

Κατόπιν θὰ μαντάρετε καὶ θὰ ράψετε ὅτι χρειάζεται ράψιμο ἢ μαντάρισμα π ρ ὶ ν π λ υ θ ῆ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀσπρόρουχα καὶ τὶς κάλτσες, ποὺ ράβονται μετά.

Γιὰ τὰ σεντόνια ἰδίως καὶ τὶς πετσέτες, αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι κανόνας. Δὲν ξέρετε τί εὔκολα ἕνα μικρὸ σκίσιμο στὸ σεντόνι γίνεται στὴν πλύση μιὰ μεγάλη τρύπα!

Ἡ καλὴ νοικοκυρά, φροντίζει νὰ βάλη νὰ μουσκέψουν ἀπὸ βραδὺς ὅλα τὰ ροῦχα ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μάλλινα, σὲ ξεχωριστὰ ἀγγεῖα ἀ π α ρ α ι τ ή τ ω ς. Χρησιμοποιήσετε ὅτι κατάλληλο ὑπάρχει στὸ σπίτι — τὸ μπανάκι τοῦ μωροῦ, μεγάλους κάδους, μεγάλες λεκάνες, κι' ἀφήσετε τὴ σκάφη μόνο γιὰ τὰ σεντόνια καὶ τὶς μαξηλαροθῆκες.

Τὰ κουζινικὰ πρέπει νὰ μουσκέψουν εἰκοσιτέσσερες ὧρες.

Στὸν κάδο ποὺ βάλατε νὰ μουσκέψουν τὰ μαντήλια, ρῖξτε λίγο ἁλάτι.

Ἂν πλένετε σκονισμένα πράγματα — (κουρτίνες, κουρτινάκια, κλπ.) τινάξτε τα πρῶτα καλὰ πρὶν τὰ βάλετε νὰ μουσκέψουν.

Ἂν εἶναι πολὺ λερωμένα, ἀλλάξτε τὸ νερὸ μιὰ καὶ δυὸ φορὲς ὅσο μουσκεύουν.

Τὴν ἡμέρα τῆς μπουγάδας, ἀνάψτε φωτιὰ πρωΐ - πρωΐ.

Δυὸ ὧρες δουλειὰ τὸ πρωΐ, ἀξίζουν ὅσο τέσσερες ὧρες δουλειὰ τὸ ἀπόγευμα.

Πρὶν ἀρχίσετε νὰ πλένετε, βγάλτε τοὺς λεκέδες ἀπὸ καφέ, ἀπὸ λῖπος, ἀπὸ μελάνι ἢ ἀπὸ ὅ,τι ἄλλο, ποὺ πιθανὸν νὰ ὑπάρχουν στὰ ροῦχα, μὲ τὸν τρόπο — ἢ τοὺς τρόπους — ποὺ τόσες φορὲς ἔχουμε πῆ.

Κατόπιν, βγάλετε τὰ ροῦχα ἀπὸ τὸ μούσκιο — πρῶτα τὰ τραπεζομάντηλα καὶ τὶς πετσέτες τοῦ φαγητοῦ, ἔπειτα τὰ σεντόνια, ἔπειτα τὰ κουζινόπανα, καὶ τελευταῖα τὰ ἐσώρουχα

Τὰ ροῦχα πρέπει νὰ πλυθοῦν πρὶν βράσουν, στὴ σκάφη, κανονικά, μὲ νερὸ ζεστὸ καὶ μὲ σαποῦνι. Κι' ἔτσι φρεσκοπλυμένα καὶ καθαρά, ἀφοῦ περαστοῦν μὲ δυὸ νερά, θὰ μποῦν στὸ καζάνι γιὰ νὰ βράσουν μὲ σαποῦνι πάλι. Γιατὶ ἂν εἶναι λερωμένα, μὲ τὸ βράσιμο γίνονται χειρότερα.

Πρῶτα, βράζετε τὰ λεπτὰ ροῦχα ὡς 15 λεπτὰ τῆς ὥρας.

Ἔπειτα τὰ πιὸ χοντρά, ὡς μισὴ ὥρα.

Τὰ μάλλινα καὶ οἱ φανέλλες δὲν βράζονται.

Μόλις τὰ βγάλετε ἀπὸ τὸ καζάνι, τὰ τρίβετε πάλι ἐλαφρὰ στὴ σκάφη μὲ χλιαρὸ νερό, κατόπιν τὰ ξεβγάζετε μὲ κρύο, ὡς νὰ μὴ μείνη ἴχνος σαπουνιοῦ.

Στὸ τελευταῖο νερό, βουτᾶτε τὸ σακκουλάκι μὲ τὸ λουλάκι, ὡς νὰ πάρη τὸ νερὸ ἕνα ὡραῖο θαλασσὶ χρῶμα.

Ἀνακατέψτε καλὰ τὸ νερὸ μὲ τὸ λουλάκι πρὶν βουτήξετε μέσα τὰ ροῦχα.

Στήψτε τα, καὶ μαζέψτε τα ὅλα μαζὺ στὸ μεγάλο πανέρι τῆς μπουγάδας.

ΤΑ ΜΑΛΛΙΝΑ ΚΑΙ ΟΙ ΦΑΝΕΛΛΕΣ

Οἱ φανέλλες καὶ τὰ μάλλινα, πλένονται σὲ χλιαρὸ σαπουνόνερο χωρὶς νὰ βράσουν, ἀφοῦ ρῖξτε λίγο βόρακα.

Ξεπλύνετέ τα σὲ νερὸ στὴν ἴδια θερμοκρασία πρῶτα, κι' ἔπειτα σὲ κρύο.

Πρὶν τ' ἁπλώσετε, τεντῶστε τα νὰ πάρουν τὸ κανονικό τους σχῆμα, γιατὶ συχνὰ τὰ μάλλινα μπαίνουν μὲ τὸ πλύσιμο.

Πλύνετε τὶς μάλλινες κάλτσες, ὅπως καὶ τὶς φανέλλες, πρῶτα ἀπὸ τὴν καλή, κι' ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἀνάποδη. Ὅταν θὰ τὶς ἁπλώσετε νὰ στεγνώσουν, νὰ τὶς πιάσετε ἀπὸ τὴ φτέρνα.

Οἱ πετσέτες τοῦ φαγητοῦ τῶν παιδιῶν, πρέπει νὰ μουσκέψουν καλὰ σὲ κρύο νερό,

κι' ἔπειτα νὰ πλυθοῦν σὲ πολὺ ζεστὸ σαπουνόνερο, μὲ σαποῦνι. Περᾶστε τις μὲ πολλὰ νερά, καὶ βάλτε τις νὰ βράσουν.

ΓΙΑ ΝΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΟΥΝ ΤΑ «ΓΟΝΑΤΑ»

Πολὺ συχνὰ τὰ ἀντρικὰ παντελόνια σχηματίζουν «γόνατο», δηλαδὴ σακκουλιάζουν στὸ μέρος ποὺ εἶναι τὰ γόνατα.

Τὸ «γόνατο» φεύγει μὲ τὸ σιδέρωμα, ἀλλὰ θέλει τὸν τρόπο του.

Γυρῖστε τὸ παντελόνι ἀπὸ τὴν ἀνάποδη, βρέξτε το λίγο μὲ ἕνα βρεμμένο πανί, και σιδερῶστε το πρῶτα ἀντίθετα ἀπὸ τὴν τσάκιση. (Δὲν πειράζει ἂν πατηθῆ ἡ τσάκιση). Ἔπειτα σιδερῶστε το (πάντα ἐλαφρὰ ὑγρὸ) πάνω στὴν τσάκιση, ὅπως εἶναι ἀπὸ τὴν ἀνάποδη.

Τέλος γυρῖστε το ἀπὸ τὴν καλή, ἁπλώστε ἐπάνω ἕνα βρεμμένο πανί, καὶ σιδερῶστε το πάλι ἀπάνω στὴν τσάκιση, ὡ[...] νὰ στεγνώση τὸ πανί.

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΥΝ ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΡΟΥΧ[...]

Τὰ μαῦρα μάλλινα ροῦχα, ἢ τὰ σκοῦρ[...] μπλέ, πιάνουν πολὺ εὔκολα σκόνη.

Ἀφοῦ τὰ βουρτσίσετε πρῶτα καλά, π[...]ρᾶστε τα ἔπειτα μ' ἕνα βρεμμένο σφου[...]γαράκι, καλὰ στημμένο.

Ἂν ὁ γιακὰς στὸ σακκάκι τοῦ ταγι[...] ἢ τοῦ ἀνδρικοῦ κοστουμιοῦ εἶναι λερωμ[...]νος, τρῖψτε τον ἐλαφρὰ μ' ἕνα βουρτσά[...] ποὺ τὸ βουτᾶτε σὲ λίγο νερὸ μὲ ἀμμωνί[...]

Ἂν τὸ ταγιὲρ ἢ τὸ ἀνδρικὸ κοστοῦ[...] εἶναι ζαρωμένο μὴ βιαστῆτε νὰ τὸ σιδ[...]ρώσετε. Τὰ μάλλινα χαλᾶνε μὲ τὸ πο[...] σιδέρωμα. Ἀφῆστε τὸ ροῦχο ὅλη νύχτ[...] ἔξω, κρεμασμένο στὴν κρεμάστρα του, κ[...] τὸ πρωΐ θὰ τὸ βρῆτε σιδερωμένο.

Προσέξτε μονάχα νὰ μὴν εἶναι βροχερ[...] ὁ καιρός.

Ἡ ψυχρολουσία βλέπετε, δὲν ὀφελεῖ τ[...] ροῦχα.

ΠΩΣ ΓΥΑΛΙΖΟΥΝ ΤΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

Θὰ σᾶς δώσω μιὰ συνταγὴ γιὰ νὰ κ[...]νετε τὰ παπούτσια σας καθρέφτες.

Λοιπὸν θ' ἀγοράσετε ἄσπρο καθαρὸ κ[...]ρί, θὰ τὸ βάλετε στὴ φωτιὰ νὰ λυώση, κ[...] μόλις λυώση (ὄχι νὰ κάψη) θὰ βουτήξε[...] μέσα μιὰ βοῦρτσα μικρή, γιὰ βερνίκι π[...]πουτσιῶν, πολὺ καθαρή. Ἀφοῦ αὐτὴ πάρ[...] τὸ κερί, θὰ τὴν ἀφήσετε νὰ στεγνώση ἀν[...]ποδα.

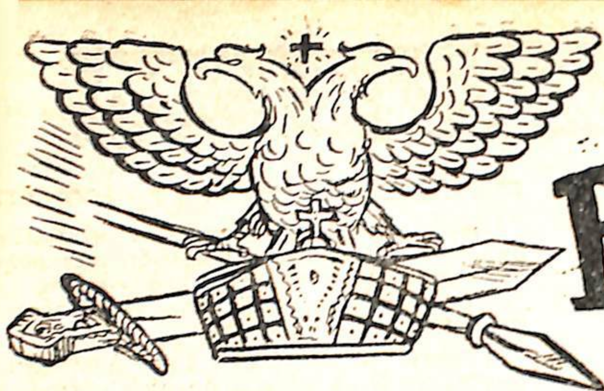
Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ βγάλετε τὶς λάσπ[...] καὶ τὶς σκόνες ἀπὸ τὰ τακούνια σας [...] μιὰ ἄλλη βοῦρτσα, σκληρή, κι' ὕστερα [...] τὰ τρίψετε μ' αὐτὴ ποὺ ἔχει τὸ κερί.

Ὕστερα, θὰ τρίψετε τὰ παπούτσ[...] σας μ' ἕνα μάλλινο κουρέλι, στὴν ἀρχὴ [...] δύναμη καὶ στὸ τέλος πολὺ μαλακά.

Δὲν ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ ἄλλο βερνίκι.

Κερὶ στὴ βούρτσα σας θὰ βάζετε κά[...] δυὸ μῆνες.

Η ΘΕΙΑ ΜΑΡΙΑΝΝ[...]

Τὸν καιρὸ τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

3ον

Ὁ στρατιώτης ποὺ φύλαγε παρακάτω, πλησίασε μὲ δυὸ ἄλλους κι' ἕναν ἀξιωματικό.

Ἡ ὥρα εἶχε ἔλθει τῆς μοιρασιᾶς τῶν αἰχμαλώτων.

— Μόνο τοὺς ἄρχοντες θέλει νὰ δῆ ὁ Τσάρος, εἶπε ὁ ἀξιωματικός, ὅλους τοὺς ἄλλους τοὺς ἀφήνει σ' ὅποιον τοὺς αἰχμαλώτισε.

Καὶ βλέποντας τὸν Κωνσταντῖνο καὶ τὸν Μιχαήλ, πῆρε τὰ χέρια τους καὶ τὰ ἐξέτασε.

— Ἐτοῦτα εἶναι ἀρχοντόπουλα κι ἀμάθητα ἀπὸ δουλειά, εἶπε, — καὶ γυρνώντας στοὺς στρατιῶτες: Πάρτε τα, πρόσταξε.

Ὁ Νικήτας τὸν σταμάτησε.

— Ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ δυὸ δούλους στὸ σπίτι μου, εἶπε, τοὺς μάζεψα αὐτούς, εἶναι μικροὶ κι ἀδύνατοι, ἄφησέ μου τους!

— Πήγαινε νὰ τοὺς ζητήσης τοῦ Τσάρου, ἀποκρίθηκε ὁ ἀξιωματικὸς καὶ γύρισε νὰ φύγη. Μὰ ὁ Νικήτας σιωπηλὰ ἅπλωσε τὸ χέρι, καὶ μερικὰ φλουριὰ γυάλισαν. Ὁ ἀξιωματικὸς κοντοστάθηκε, ἔρριξε μιὰ ματιὰ στοὺς στρατιῶτες του, νὰ βεβαιωθῆ πὼς δὲν εἶδαν τίποτε, ἅρπαξε τὰ φλουριά, καὶ γυρνώντας στὸ στρατιώτη ποὺ ἀπομακρύνουνταν μὲ τ' ἀγόρια!

— Φέρτα πίσω! φώναξε — καὶ σὰν πλησίασαν τὰ παιδιά, τὰ ἐξέτασε πάλι, κοίταξε τὰ σκονισμένα τους μεταξωτὰ ροῦχα, καὶ εἶπε: Λάθος ἔκανα. Αὐτὰ εἶναι τοῦ λαοῦ παιδιὰ καὶ βάλανε τὰ καλά τους γιὰ τὸ πανηγύρι. Ἄφησ' τα δῶ. Δὲν εἶναι αὐτὰ γιὰ τὸν Τσάρο μας!

Τ' ἀγόρια δὲν ἤξεραν βουλγάρικα καὶ δὲν κατάλαβαν τί συνέβηκε· οὔτε τόλμησαν νὰ μιλήσουν. Ἀλλὰ τὸ βλέμμα τους καρφωμένο στὸ πρόσωπο τοῦ Νικήτα ἦταν φορτωμένο ἀνησυχία.

Ὁ Νικήτας τοὺς χαμογέλασε.

— Μείνετε δῶ, εἶπε σιγά, κι ἔννοια σας. Εἶσθε δικοί μου πιά, καὶ ὁ Θεὸς βοηθός, θὰ σᾶς σώσω.

Καὶ μὲ ὕφος κατακτητῆ ποὺ σεριανίζει ἀνάμεσα στοὺς σκλάβους του, γύρισε δῶ κι ἐκεῖ γυρεύοντας τὸν Παγράτη.

Τὸν βρῆκε παρακάτω, καθισμένο χάμω, ἀναμεταξὺ σὲ διάφορους φτωχοντυμένους ἀνθρώπους τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν ὑπηρετῶν. Στὰ γόνατά του βαστοῦσε τὴν Ἀλεξία. Τὸ παιδὶ ἦταν μαζεμένο στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ γέρου, ἀκίνητο καὶ σιωπηλό, καὶ τὰ μεγάλα του μάτια, ἄγρια καὶ τρομαγμένα, γυάλιζαν ἀνάμεσα στὰ μαῦρα του κατσαρὰ σὰ φωτιὲς ἀναμμένες.

— Γιατὶ μένετε ξέχωρα ἐδῶ, μακριὰ ἀπὸ τὸ κοπάδι τῶν δούλων; ρώτησε ὁ Νικήτας βουλγάρικα καὶ μὲ ἀπότομο τρόπο.

Κανεὶς δὲν ἀποκρίθηκε. Μερικοὶ τὸν κοίταξαν λαφιασμένοι, χωρὶς νὰ καταλάβουν. Οἱ περισσότεροι οὔτε κούνησαν.

— Πές μου ὅ,τι θὲς βουλγάρικα, εἶπε ὁ Παγράτης, κανένας δὲ θὰ σὲ καταλάβη.

Καὶ μὲ ὕφος ἀφέντη ποὺ διατάζει τὸ δοῦλο του, εἶπε σύντομα ὁ Νικήτας, κομματιάζοντας τὶς φράσεις του.

— Θὰ φύγω σήμερα στὸ Βοριά. Τ' ἀγόρια εἶναι δικά μου, θὰ τὰ πάρω μαζί μου. Μὲ τὴ στολή μου θὰ περάσω εὔκολα. Καὶ σένα σοῦ εἶναι εὔκολο νὰ φύγης. Πές τους πὼς εἶσαι ἀπὸ τοὺς δικούς τους. Σὰ δεσμοφύλακας ἐκεῖ ποὺ ἤσουν, μπορεῖς νὰ τ' ἀποδείξης. Τὸ παιδὶ εἶναι ἐγγόνι σου, κατάλαβες. Κρύψε καλὰ τὸ σταυρό. Σὰ φύγης, τράβα νότια. Στὰ βορεινὰ θὰ χυθῆ αἷμα. Ὁ Ἀφέντης θὰ κατέβη σὰν κεραυνός, μόλις πάγω τὴν εἴδηση. Τὸ σχέδιο τῆς φυγῆς μου εἶναι ἁπλό. Μὲ τὴ βοήθεια τῆς Παναγίας θὰ τὸ ἐπιτύχω. Ἂν ὅμως ἀποτύχω, θὰ φύγω μόνος. Πρῶτα ἡ Πατρίδα καὶ ὕστερα ἡ φωνὴ τῆς καρδιᾶς. Τότε μεῖνε σὺ κοντὰ στ' ἀγόρια. Σοῦ τ' ἀφήνω...

Κι' ἔφυγε ἀπότομα ὅπως εἶχε ἔλθει. Ἕνας ἀπὸ τοὺς αἰχμαλώτους, ποὺ λίγο-λίγο εἶχε πλησιάσει, σηκώθηκε τότε καὶ ἀπὸ μακριὰ τὸν ἀκολούθησε.

Ὁ Νικήτας πῆγε στ' ἀγόρια καὶ τὰ βρῆκε καθισμένα χάμω, ζαρωμένα τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο, χεροπιασμένα καὶ σιωπηλά. Ὅλους τοὺς ἄλλους τοὺς εἶχαν πάρει, καὶ τὰ παιδιὰ ἔμειναν μόνα.

— Δὲν πειράζει ἂν σᾶς μιλῶ ἀπότομα, ψιθύρισε ὁ Νικήτας, μᾶς βλέπουν.

Καὶ μὲ σπρωξιὲς τοὺς σήκωσε καὶ τοὺς ἔκανε νόημα νὰ τὸν ἀκολουθήσουν. Μὰ μόλις ἔκαναν λίγα βήματα, πέντε ἕξη στρατιῶτες ἔφθασαν τρεχάτοι, τοὺς σταμάτησαν, καὶ ὁ ἕνας ἔδειξε τὸν Κωνσταντῖνο μὲ τὸ δάχτυλο.

— Αὐτὸς εἶναι ποὺ λιγοθύμησε, εἶπε.

Δυὸ ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες ἅρπαξαν τ' ἀγόρια καὶ τρεχάτοι γύρισαν στὴ βασιλικὴ σκηνή. Οὔτε ὁ Κωνσταντῖνος οὔτε ὁ Μιχαὴλ δὲν εἶχαν βγάλει φωνή.

Ὁ Νικήτας ὅρμησε πίσω τους. Περνώντας σκουντούφλησε ἕναν ἄνθρωπο, κι' ἀναγνώρισε τὸν αἰχμάλωτο ποὺ τὸν εἶχε ἀκολουθήσει. Μὰ δὲν εἶχε καιρὸ νὰ σταματήση, καὶ τρεχάτος μπῆκε στὴ σκηνὴ τοῦ Τσάρου ὅπου οἱ στρατιῶτες εἶχαν σύρει τ' ἀγόρια.

Ὁ γερο-Σαμουὴλ ἦταν ντυμένος ἀκόμα μὲ τὴν πολεμική του στολή, ποὺ φοροῦσε ὅλη νύχτα σὰν ὁδηγοῦσε τοὺς στρατιῶτες του στὴ σφαγὴ καὶ τὴ λεηλασία, καὶ τὰ ροῦχα του, τὰ μακρυὰ του γένια, τὰ φρύδια του, ὅλο του τὸ ἡλιοκαμένο ἄγριο πρόσωπο ἦταν σκεπασμένα σκόνη. Ἡ ἀντοχή του ὅμως ἦταν παραδειγματική. Οὔτε νὰ καθήση δὲν ἤθελε, παρὰ ὄρθιος ἀνάμεσα στοὺς ἀξιωματικούς του, ἔδινε διαταγές, καί, συνάμα, διάλεγε καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ποὺ ἤθελε. Στὸ βάθος τῆς σκηνῆς δυὸ-τρεῖς στρατιῶτες καταγίνουνταν νὰ δέσουν ἀπὸ τὴ μέση τὸν ἕνα μὲ τὸν ἄλλο, τοὺς ἄρχοντες καὶ τὶς ἀρχόντισσες ποὺ εἶχε κρατήσει ὁ Σαμουὴλ γιὰ δικό του μερδικό.

Ὅταν μπῆκαν μέσα τὰ δυὸ ἀγόρια, ὁ Σαμουὴλ γύρισε στὸν Ἰβάτζη ποὺ στέκουνταν πλάγι του.

— Αὐτὰ εἶναι τὰ παιδιὰ τοῦ στρατηγοῦ; ρώτησε δείχνοντάς τα μὲ τὸ δάχτυλο.

— Ἐγὼ δὲν τὰ γνωρίζω, ἀποκρίθηκε ὁ Ἰβάτζης, μὰ ξέρω πὼς ἕνα παιδὶ λιγοθύμησε, σὰν τιμώρησα τὸν Κρηνίτη. Καὶ μοῦ εἶπαν πὼς ἦταν γιός του.

Ὁ Νικήτας κατέβασε τὴν περικεφαλαία του βαθιὰ στὸ μέτωπό του προχώρησε ὡς μπρὸς στὸν Τσάρο, καὶ χαιρετώντας στρατιωτικὰ εἶπε:

— Δέσποτα, τὰ παιδιὰ αὐτὰ τὰ συνέλαβα ἐγώ. Εἶναι παιδιὰ τοῦ λαοῦ καὶ δὲν ἀξίζουν γιὰ σένα. Χάρισέ μου τα νὰ τὰ πάγω στὴ γυναίκα μου. Εἶναι μικρὰ ἀκόμη γιὰ τὴ βαριὰ δουλειὰ τοῦ δούλου...

— Εἶναι ἢ δὲν εἶναι τὰ παιδιὰ τοῦ στρατηγοῦ; ρώτησε ὁ Σαμουὴλ μὲ ἀνυπομονησία, γυρνώντας στοὺς ἀξιωματικούς του.

— Εἶναι! ἀποκρίθηκε ἕνας. Καὶ αὐ-

— Κατάσκοπος! Ποῦ εἶναι;

τὸς ὁ στρατιώτης, ποὺ λέγει πὼς τὰ συνέλαβε, λέγει ψέματα! Ἐγὼ τὰ συνέλαβα στὴν ἐκκλησία μέσα.

— Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ ἀγόρι ποὺ λιγοθύμησε, εἶπε ἄλλος δείχνοντας τὸν Κωνσταντῖνο. Εἶδα τὸ στρατιώτη αὐτὸν ποὺ τὸ σήκωνε καὶ τὸ κουβαλοῦσε πέρα.

Ὁ Νικήτας εἶχε σταυρώσει τὰ χέρια του, καί, ἀτάραχος ἀνάμεσα σὲ τόσους Βουλγάρους, λογάριαζε ψυχρὰ ἂν τοῦ ἔμενε ἀκόμα καμιὰ ἐλπίδα νὰ σώση τὰ παιδιά, ἢ ἂν ἔπρεπε εὐθὺς νὰ φύγη γιὰ νὰ ἐκτελέση τὸ ἄλλο, τὸ μεγαλύτερο καθῆκον του.

Ἐκείνη τὴν ὥρα, ἕνας στρατιώτης μπῆκε στὴ σκηνή, σέρνοντας μαζί του ἕναν ἄνθρωπο φτωχοντυμένο. Τὸ πρόσωπό του ἦταν χλωμὸ καὶ σουβλερὸ σὰ νυφίτσας, καὶ τὰ ροῦχα του ἦταν δούλου ροῦχα.

Ὁ στρατιώτης τὸν ἔσυρε ὡς ἐμπρὸς στὸν Τσάρο καὶ τὸν ἔριξε στὰ γόνατα.

— Τί εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; ρώτησε ὁ Σαμουήλ.

—Ἀφέντη, εἶπε μ' ἔξαψη ὁ στρατιώτης, ἐδῶ κάπου, μὲ φορεσιὰ δικοῦ μας στρατιώτη εἶναι κρυμμένος ἕνας κατάσκοπος, καὶ αὐτὸς ὁ αἰχμάλωτος ὑπόσχεται νὰ τὸν μαρτυρήση ἂν τοῦ χαρίσης τὴν ἐλευθερία του.

Ὁ Σαμουὴλ ταράχθηκε.

— Κατάσκοπος! Ποῦ εἶναι; Ποῦ εἶναι; φώναξε, καὶ ἁρπάζοντας ἀπὸ τὰ γένια τὸν πεσμένο δοῦλο: Πές μου ποῦ εἶναι, ἢ σοῦ ξεριζώνω τὰ μάτια! ξεφώνισε.

Ὁ αἰχμάλωτος ἀπὸ χλωμὸς ποὺ ἦταν, ἔγινε σταχτής.

— Δὲν ξέρω! εἶπε. Ἄκουσα λίγα λόγια μονάχα. Μὰ ὁ γέρος ξέρει.

— Ποιὸς γέρος; φώναξε ὁ Σαμουήλ.

— Εἶναι δῶ ἀπέξω, ἀποκρίθηκε ὁ στρατιώτης, καὶ βγῆκε τρεχάτος. Μὲ τὶς σπρωξιὲς ἔφερε μέσα τὸν Παγράτη καὶ τὸ παιδὶ σφιγμένο στὴν ἀγκαλιά του. Τὸ κοριτσάκι οὔτε κούνησε οὔτε μίλησε. Τὸ τρομαγμένο ἄγριο βλέμμα της ἔπεσε πάνω στὰ δυὸ ἑλληνόπαιδα, τοὺς χθεσινούς της φίλους, κι' ἔμεινε κεῖ στυλωμένο.

— Ποῦ εἶναι ὁ κατάσκοπος; ξεφώνισε ὁ Σαμουήλ, γυρνώντας στὸν Παγράτη.

— Ποιὸς κατάσκοπος; ρώτησε ὁ γέρος τόσο ἥσυχα, ποὺ ὁ Σαμουὴλ ἔμεινε μιὰ στιγμὴ χωρὶς ἀπάντηση.

— Πὲς ἐσύ, τί ξέρεις; εἶπε ὁ στρατιώτης τοῦ δούλου, συνοδεύοντας τὸ ἐρώτημα μὲ μιὰ κλωτσιά.

— Εἶδα τὸ γέρο νὰ μιλᾶ μ' ἕνα στρατιώτη, εἶπε ὁ δοῦλος τρέμοντας, κι' ἐπειδὴ ἤμουν μακριὰ καὶ δὲν μποροῦσα ν' ἀκούσω, πλησίασα καὶ ἄκουσα τὸ στρατιώτη ποὺ εἶπε: «Θὰ φύγω μόνος. Πρῶτα ἡ Πατρίδα κι' ὕστερα ἡ φωνὴ τῆς καρδιᾶς». Καὶ φεύγοντας εἶπε: «Τότε μεῖνε σὺ κοντὰ στ' ἀγόρια, σοῦ τ' ἀφήνω». Κατάλαβα ἀπὸ τὰ λόγια του, καὶ προπάντων ἀπὸ τὸν περίεργο τρόπο ποὺ τὰ ἔλεγε, πὼς ἦταν κατάσκοπος καὶ πὼς ἤθελε νὰ φύγη.

— Τὰ λόγια αὐτὰ δὲν ἔχουν καὶ μεγάλη σημασία, εἶπε ὁ Σαμουήλ. Ἄκουσες τίποτε ἄλλο;

—Ὄχι, Ἀφέντη μου.

— Τί γλῶσσα μιλοῦσαν;

— Βουλγάρικα, ἀποκρίθηκε ὁ δοῦλος. Τὰ καταλαβαίνω, γιατὶ ἔκανα καιρὸ στὰ Σέρβια.

— Τὸ στρατιώτη τὸν ξέρεις;

— Τὸν εἶδα ποὺ μπῆκε δῶ μέσα. Ἔτρεχε πίσω ἀπ' αὐτὰ τὰ παιδιά, εἶπε ὁ δοῦλος δείχνοντας τὸν Κωνσταντῖνο καὶ τὸν Μιχαήλ.

— Εἶναι αὐτὸς ποὺ γύρευε νὰ τὰ πάρη δούλους! φώναξε ὁ Ἰβάτζης. Ἐξηγεῖται τώρα ἡ ψευτιά του! Ποῦ εἶναι; Πιάστε τον!

Μὰ ὁ Νικήτας εἶχε ἐξαφανιστῆ.

— Νὰ τὸν κυνηγήσουν! πρόσταξε ὁ Σαμουήλ. Ζωντανὸ ἢ πεθαμένο, νὰ τὸν φέρουν πίσω! — καὶ γυρνώντας στὸν Παγράτη; Ποῦ ἔμαθες ἐσὺ τὰ βουλγάρικα; ρώτησε.

— Εἶμαι ἀπὸ τὴ Σκάμπα, ἀποκρίθηκε ὁ γέρος. Ἤμουν δεσμοφύλακας ἐκεῖ, Ἀφέντη.

— Εἶσαι Βούλγαρος λοιπόν; Καὶ πῶς βρέθηκες στὴν Ἀδριανούπολη;

—Ἔφθασα χθές, Ἄρχοντά μου, ἀπὸ τὸ Βολερό, ὅπου μὲ πῆγαν οἱ Ἕλληνες μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους κατοίκους τῆς Βέρροιας σὰν τὴν πῆρε ὁ Βασιλέας τους...

— Μὰ ἤσουν, λές, δεσμοφύλακας στὴ Σκάμπα! Πῶς βρέθηκες στὴ Βέρροια; διέκοψε ἀπότομα ὁ Ἰβάτζης ποὺ δὲν πίστευε τὰ λόγια τοῦ Παγράτη καὶ γύρευε νὰ τὸν μπερδέψη.

— Εἶχα πάγει νὰ δῶ τὴν κόρη μου, παντρεμένη ἐκεῖ, εἶπε ὁ Παγράτης χωρὶς καθόλου νὰ σαστίση. Σὰν ἔπεσε τὸ φρούριο, ἕνας Ἕλληνας τὴν πῆρε δούλα καὶ τὴν ἔφερε δῶ.

— Καὶ σὺ τί ἦλθες νὰ κάνης ἐδῶ; Ξέρεις ἑλληνικά;

—Ὄχι, μὰ τῆς ἔφερνα τὸ παιδί της. Δὲν τὴν πρόφθασα ὅμως! Τὴ σκότωσαν χθὲς μαζὶ μὲ τὴν κυρά της.

— Σὰν πολὺ παραμύθι μοῦ φαίνεται ἡ ἱστορία σου, γέρο, εἶπε ὁ Ἰβάτζης ζυγώνοντας καὶ κοιτάζοντας τὸν Παγράτη στὰ μάτια, — καὶ βλέποντας τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιά του: Τὴν ἀλήθεια λένε πὼς τὴ μαθαίνει κανεὶς ἀπὸ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς λωλούς, ἐξακολούθησε γυρνώντας στοὺς δικούς του. Εἶναι κανένας ἐδῶ ποὺ νὰ ξέρη ἑλληνικά;

Ἕνας ἀξιωματικὸς ἤξερε.

— Μίλησε τοῦ παιδιοῦ! εἶπε ὁ Σαμουήλ. Ἂν εἶναι ἑλληνόπαιδο θὰ φανῆ.

Ὁ ἀξιωματικὸς πλησίασε τὸ παιδὶ καὶ ρώτησε ἑλληνικά:

— Ποῦ εἶναι ἡ μάνα σου;

Μὰ τὸ κοριτσάκι τὸν κοίταξε μὲ τὸ ἴδιο ἄγριο βλέμμα καὶ δὲν ἀποκρίθηκε.

Ὁ ἀξιωματικὸς ρώτησε κάτι ἄλλο. Πάλι τὸ παιδὶ δὲν ἀποκρίθηκε.

—Μίλησέ του βουλγάρικα ξεφώνισ ὁ Ἰβάτζης.

— Τοῦ κάκου τὸ παιδεύεις, εἶπε λυπημένα ὁ Παγράτης, τὸ παιδὶ εἶνα βουβό.

— Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος λέγει ψέματα εἶπε ὁ Ἰβάτζης. Μιὰ λέξη δὲν πιστεύ ἀπὸ τὶς ἱστορίες του!... Πές μου, γέρο τί σήμαιναν τὰ λόγια ποὺ σοῦ εἶπε στρατιώτης;

— Μοῦ μιλοῦσε γιὰ τὰ παιδιά του πο τ' ἄφησε στὴν πατρίδα του, σ' ἕνα χω ριό, λέγει κοντὰ στὴ Σκάμπα καὶ μο ἔλεγε νὰ τὰ φροντίσω, ἂν σκοτωθῆ αὐ τὸς σὲ τούτη τὴν ἐκστρατεία.

— Σοῦ εἶπε πὼς θὰ φύγη μ ό ν ο Τί ἐννοοῦσε; Καὶ ποῦ ἦταν νὰ πάγη;

— Μοῦ εἶπε πὼς εἶχε πῆ στ' ἀγόρι του ὅτι θὰ φύγη μόνος, γιατὶ πρῶτα ἔ βαζε τὴν πατρίδα καὶ ὕστερα αὐτά.

— Λὲς ψέματα! Λὲς ψέματα! ξεφών σε ὁ Ἰβάτζης, — καὶ ἀπότομα ρώτησε Πῶς τὸν λένε τὸ στρατιώτη;

— Δὲν ξέρω, εἶπε ἥσυχα ὁ Παγρά της, πρώτη φορὰ τὸν ἔβλεπα.

— Νὰ ψάξετε αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο πρόσταξε ὁ Σαμουήλ. Ἂν βρεθῆ πὼ λέγει ψέματα, νὰ κρεμαστῆ ἀμέσω Ἂν ὅμως ὁ ἄλλος λέγει ψέματα ν τὸν σουβλίσουν.

Δυὸ στρατιῶτες ἅρπαξαν τὸν Παγρά τη καὶ τὸν ἔψαξαν. Δὲ βρῆκαν ὅμω ἀπάνω του παρὰ λίγα νομίσματα βου γάρικα καὶ τὸ ἀποδεικτικὸ μὲ τὴ βούλ τοῦ διοικητῆ τῆς Σκάμπας, ποὺ ἔλεγ πὼς ἦταν δεσμοφύλακας ἐκεῖ. Τίποτ ἄλλο.

— Νά ποὺ ἔλεγε τὴν ἀλήθεια, εἶπε Σαμουήλ, καὶ ὁ σκλάβος αὐτὸς εἶπ ψέματα, καὶ κατάγγειλε δυὸ Βουλγά ρους ἄδικα, ἀπὸ μίσος βέβαια! Πάρ τον ἔξω! Καὶ νὰ τὸν σουβλίσουν ἀμ σως!

Δυὸ στρατιῶτες ἅρπαξαν τὸ δοῦλο μὰ τοὺς ξέφυγε κι' ἔπεσε στὰ πόδια το Τσάρου.

— Δὲν εἶπα ψέματα! φώναξε ὁ ἄθλιο οὔτε φαντάσθηκα πὼς ὁ γέρος ἦτα Βούλγαρος.

Ὁ Σαμουὴλ χαμογέλα σε εἰρωνικά.

— Λοιπὸν πρόδωσες ναν ποὺ νόμιζες πατρι τη σου; Ἢ ψεύτης εἶσαι προδότης. Δὲν ἀξίζει ν σὲ λυπηθῶ! καὶ πρόσταξ τοὺς στρατιῶτες νὰ τὸ πάρουν.

Ὁ Ἰβάτζης ἅπλωσε τ χέρι.

— Μιὰ στιγμή! εἶπ σταθῆτε! — καὶ γυρνώ τας στὸν Τσάρο: Περίμ νε πρῶτα νὰ βρεθῆ ὁ μυ στηριώδης στρατιώτης, Δ σποτα, εἶπε, καὶ ὕστερα χεις καιρὸ νὰ σουβλίσ τὸ σκλάβο σου. Ὡστόσ ὅμως δῶσε διαταγὴ νὰ λυσοδέσουν τὸ γέρο. Ἂ βρεθῆ ὁ στρατιώτης κ ἀποδειχθῆ πὼς εἶναι θῶος, τὸν ἐλευθερώνε πάλι.

— Ἂς τὸν δέσουν λο πόν, πρόσταξε ὁ Τσάρο Τὸν προδότη ὅμως νὰ τὸ σουβλίσουν!

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλ φύλλο)

— Τοῦ κάκου τὸ παιδεύεις! Τὸ παιδὶ εἶναι βουβό.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΠΕ ΤΗ ΦΡΑΣΗ;

1) Μυρίας ἐπιστολὰς ἓν δάκρυον ἀπαλείφει μητρός.
2) Τὸ Μῆλον τῆς Ἔριδος.
3) Δούρειος Ἵππος.
4) Φοβεῖσθε τοὺς Δαναοὺς καὶ δῶρα φέροντας.
5) Νεφύδριον καὶ παρελεύσεται.
6) Ἀνέγνων, ἔγνων κατέγνων.
7) Νενίκηκας Χριστέ, Καρέσθητι, Ναζωραῖε.

---

1) Μυρίας ἐπιστολὰς ἓν δάκρυον ἀπαλείφει μητρός.

Τὴ φράση αὐτὴ πὼς ἕνα δάκρυ τῆς μητέρας σβήνει χίλια γράμματα, ὅπως ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος, τὴν εἶπε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος καθὼς ἐδιάβαζε ἕνα γράμμα τοῦ Ἀντιπάτρου. Ὁ φίλος του στὸ γράμμα του κατηγοροῦσε τὴν μητέρα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου Ὀλυμπιάδα. Δὲν ἔδωκε σημασία

ία εἶπε μόνο μὲ κάποια πικρία: «Δὲν ξέρει ὁ Ἀντίπατρος πῶς «ἕνα δάκρυ τῆς μητέρας σβήνει χίλια γράμματα». Ἤθελε μὲ τοῦτο νὰ πῆ πὼς μητέρα εἶναι πάντοτε ἀγαπητὴ στὸ παιδί της καὶ χίλιες κατηγορίες δὲν μποροῦν νὰ σβήσουν αὐτὴ τὴν ἀγάπη. Τὴ φράση τὴ λέμε καὶ σήμερα μὲ τὴν σημασία αὐτὴ πὼς τίποτα δὲν εἶναι ἱκανὸ νὰ μειώση τὴ στοργὴ πρὸς τὴ μητέρα.

2) Τὸ Μῆλον τῆς Ἔριδος.

Τὴ φράση αὐτὴ τὴ μεταχειριζόμαστε ὅταν θέλουμε κάτι νὰ τὸ χαρακτηρίσουμε σὰν ἀφορμὴ μαλώματος ἢ τσακωμάτος. Ἡ Ἔριδα ἦταν ἀδελφὴ τοῦ Ἄρη. Ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἡσίοδος ἡ Ἔριδα ἦταν κόρη τῆς νύχτας καὶ μητέρα ὅλων τῶν κακῶν. Ἅμα στὸν Ὄλυμπο γίνηκαν οἱ γάμοι τοῦ Πηλέα καὶ τῆς Θέτιδας (ἀπὸ τὸ γάμο αὐτὸ γεννήθηκε ὁ Ἀχιλλέας) οἱ θεοὶ δὲν κάλεσαν τὴν Ἔριδα, γιατί, καθὼς ἦταν κακὰ καὶ ζηλιάρα, θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς δημιουργήση τοῦ κόσμου τὰ ζητήματα. Μὰ στὸ τέλος δὲν γλύττωσαν ἀπὸ τὴν κακοθηρία της. Καθὼς οἱ θεοὶ καὶ οἱ θεὲς ἔτρωγαν στὸ τραπέζι παρουσιάστηκε μπροστά τους ἡ Ἔριδα καὶ πέταξε ἀνάμεσα στὴν Ἥρα, τὴν Ἀθηνᾶ καὶ τὴν Ἀφροδίτη ἕνα μῆλο, πάνω στὸ ὁποῖο ἔγραφε: «Ἡ καλὴ λαβέτω». Ἂς τὸ πάρει, δηλαδή, ἡ πιὸ ὄμορφη. Μὰ οἱ τρεῖς θεὲς ἄρχισαν καυγὰ μεταξύ τους. Κάθε μιὰ τὸ ἤθελε γιὰ τόν... ἑαυτό της. Ὁ Πάρις ὡρίστηκε γιὰ κριτής, καὶ αὐτὸς ἔδωσε τὸ μῆλο στὴν Ἀφροδίτη, ἀφοῦ ὅμως τοῦ ὑποσχέθηκε πὼς θὰ τοῦ δώση γιὰ γυναῖκα του τὴν ὀμορφότερη γυναῖκα τοῦ κόσμου. Κι' αὐτὴ ἦταν ἡ ὡραία Ἑλένη τῆς Σπάρτης. Πῆρε τὴν Ἑλένη ὁ Πάρις μὰ προκάλεσε τὸν Τρωϊκὸ Πόλεμο.

3) Δούρειος Ἵππος.

Ἡ φράση λέγεται σήμερα γιὰ κάθε προσφορὰ ποὺ κρύβει ὑστεροβουλία καὶ μᾶς προετοιμάζει ὄλεθρο...

Καθὼς ξέρετε 10 χρόνια ἀγωνίζονταν οἱ Ἕλληνες νὰ μποῦν στὴν Τροία μὰ δὲν κατάφεραν νὰ περάσουν τὰ ἀπόρθητα τείχη της. Μὰ ὁ πολυμήχανος βασιλιᾶς τῆς Ἰθάκης, ὁ Ὀδυσσέας σοφίστηκε ἕνα μεγάλο κόλπο! Εἶπε στοὺς Ἕλληνες νὰ καμωθοῦν πὼς φεύγουν μὲ τὰ πλοῖα τους ἐγκαταλείποντας πιὰ τὸν πόλεμο ἐναντίον τῆς Τροίας. Μὰ ἐκεῖ μπροστὰ στὰ τείχη τοῦ ἀπόρθητου Ἰλίου θὰ ἄφηναν σὰν ἀφιέρωμα στοὺς θεοὺς ἕνα τεράστιο ξύλινο ἄλογο. Μὰ μέσα στὴν κοιλιὰ τοῦ ἀλόγου θὰ ἐκρύβονταν διαλεχτὰ παλληκάρια τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, καὶ ἄν, ὅπως πίστευαν, οἱ Τρωαδῖτες ἔμπαζαν τὸ Δούρειο Ἵππο στὴν πόλη θὰ ἄνοιγαν τὴ νύχτα τὴν κοιλιά, θὰ ἔβγαιναν ἔξω, θὰ ξαμπάρωναν τὶς πύλες γιὰ νὰ μποῦν κι' οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, ποὺ στὸ μεταξὺ θὰ εἶχαν ξαναγυρίσει στὸ στρατόπεδο καὶ θὰ γίνονταν κύριοι τῆς Τροίας. Ὅπως τὰ σχεδίασε ὁ βασιλιᾶς τῆς Ἰθάκης ἔτσι καὶ γίνηκαν. Κι' οἱ Τρωαδῖτες μπάζοντας τὸ Δούρειο Ἵππο στὴν Τροία, ἔμπαζαν καὶ τὴν καταστροφή τους.

4) Φοβεῖσθε τοὺς Δαναοὺς καὶ δῶρα φέροντας.

Ἡ παροιμιώδης αὐτὴ φράση εἶναι λατινικὴ καὶ ἔχει σχέση πάντα μὲ τὸ Δούρειο Ἵππο. Ἡ φράση ἀναφέρεται ἀπὸ τὸ Βιργίλιο στὴν Αἰνειάδα καὶ ἔχει λατινικά: Timeo Danaos et dona ferentis.

Ὅπως γράφει στὸ περίφημο ἔπος του ὁ Βιργίλιος ὅταν ὁ Λακόοντας, ὁ περίφημος ἱερέας τοῦ Ἀπόλλωνα, εἶδε τὸ Δούρειο Ἵππο, δῶρο δῆθεν τῶν Δαναῶν — τῶν Ἑλλήνων — γιὰ νὰ ἐξιλεωθῆ ἡ Ἀθηνᾶ, προσπάθησε νὰ ἐμποδίση τοὺς συμπατριῶτες του νὰ μπάσουν μέσα στὴν πόλη τὸ Δούρειο Ἵππο λέγοντάς τους: «Φοβοῦμαι τοὺς Δαναοὺς καὶ ὅταν φέρνουν δῶρα».

5) Νεφύδριον καὶ παρελεύσεται.

Τὴ φράση αὐτὴ ποὺ σημαίνει «σύννεφο εἶναι... θὰ περάση» ἢ ὅπως λέμε καὶ σήμερα «μπόρα εἶναι θὰ περάση» τὴν εἶπε ὁ Μέγας Ἀθανάσιος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ὅταν πῆρε στὰ 362 μ. Χ. τὴ διαταγὴ τοῦ αὐτοκράτορα Ἰουλιανοῦ νὰ ἐγκαταλείψη τὸν πατριαρχικὸ θρόνο καὶ τὴν Ἀλεξάνδρεια Ἦταν βέβαιος γιὰ τὴν τελειωτικὴ νίκη τοῦ Χριστιανισμοῦ

6) Ἀνέγνων, ἔγνων, κατέγνων.

Ἡ φράση αὐτὴ σημαίνει: Διάβασα, κατάλαβα, καταδίκασα. Ἡ φράση αὐτὴ ἀποδίδεται στὸν Αὐτοκράτορα Ἰουλιανὸ ποὺ εἶχε ἀπαγορέψει στοὺς Χριστιανοὺς νὰ διδάσκωνται τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ γράμματα, ὅταν διάβασε τὸ βιβλίο τοῦ ἐπισκόπου Ἀπολλιναρίου ποὺ ἔδινε τὸ περιεχόμενο τῶν ἱερῶν βιβλίων τοῦ χριστιανισμοῦ σὲ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἀρχαῖα μέτρα μὲ τὸ σκοπὸ νὰ προσελκύση εὐκολώτερα στὸ χριστιανισμὸ τοὺς εἰδωλολάτρες.

Στὴ φράση αὐτὴ τοῦ Ἰουλιανοῦ «Ἀνέγνων, ἔγνων, κατέγνων», ποὺ θυμίζει τὸ περίφημον «Ἦλθον — εἶδον — ἐνίκησα», τοῦ Ἰουλίου Καίσαρα ἀπάντησε ὁ ἐπίσκοπος Νεοκαισαρίας Γρηγόριος ὁ Θαυματουργὸς μὲ τὰ ἑξῆς «Ἃ μέντοι ἀνέγνως, οὐκ ἔγνως. Εἰ γὰρ ἔγνως, οὐκ ἂν κατέγνως». Δηλαδή: Αὐτὰ ποὺ διάβασες δὲν τὰ κατάλαβες. Γιατὶ ἂν τὰ καταλάβαινες δὲν θὰ τὰ καταδίκαζες.

7) Νενίκηκας, Χριστέ, καρέσθητι Ναζωραῖε.

Τὴ φράση αὐτὴ τὴν εἶπε ὁ αὐτοκράτορας Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης στὶς 26 Ἰουνίου τοῦ 363 ὅταν ἔπιπτε εἰς κάποιαν ἀψιμαχίαν πολεμώντας κατὰ τῶν Περσῶν: Πετώντας αἷμα ἀπὸ τὴν πληγήν του πρὸς τὸν οὐρανὸ εἶπε τὰ περίφημα αὐτὰ λόγια ποὺ ἦταν μιὰ ὁμολογία του γιὰ τὴν ἧττα στὸν ἀγῶνα του γιὰ τὴν ἀναβίωση τῆς παλιᾶς εἰδωλολατρικῆς θρησκείας...

Ἄλλωστε ὅπως εἶναι γνωστὸ τὸ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν τοῦ εἶχε μιλήση γιὰ τὴν ὁριστικὴ ἐπικράτηση τοῦ χριστιανισμοῦ μὲ τὸν περίφημο ἐκεῖνο χρησμό του:

Εἴπατε τῷ Βασιλεῖ χαμαὶ 'πέσε δαί-
(δαλος αὐλά
Οὐκέτι Φοῖβος ἔχει καλύβαν, οὐ μάν-
(τιδα Δάφνην,
οὐ παγὰν λαλέουσαν. Ἀπέσβετο τὸ
(λάλον ὕδωρ.
Δηλαδή:
Πῆτε στὸ Βασιλιὰ πὼς ἔπεσε ὁ κα-
(λοκτισμένος ναός,
πὼς δὲν ἔχει στέγη πιὰ ὁ Φοῖβος, δὲν
(ἔχει δάφνη γιὰ τοὺς χρησμούς του,
δὲν ἔχει καλλικέλαδη πηγή, στέρεψε
(καὶ τὸ νερὸ ποὺ λαλοῦσε.

Α. Κ. Μ.

ΜΙΑ ΑΞΙΕΠΑΙΝΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Σημειώνουμε καὶ πάλι ὅτι ὁ φιλόλογος καὶ συγγραφέας κ. Ἀνδρέας Π. Κωνσταντέας, λυκειάρχης, ἐγγράφει κατὰ μῆνα τακτικὰ εἰς τὸ περιοδικό μας ὡς συνδρομητὰς τοὺς ἀριστεύοντας μαθητάς του.

∴

Ὁ κ. Θ. Νιαρχάκος, γραμματεὺς τῆς νυκτερινῆς σχολῆς τοῦ Πειραϊκοῦ Συνδέσμου ἔγραψε εἰς τὸ περιοδικὸ 40 συνδρομητάς. Τὸν εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὴν εὐγενική του πρωτοβουλία.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Πρὶν 2½ χρόνια μιὰ συντροφιὰ ἀπὸ νέους θέλησαν νὰ δώσουν μόρφωση καὶ χαρὰ σ' ὅσο μποροῦσαν περισσότερα Ἑλληνόπουλα, καὶ ἰδιαίτερα στὰ πολυβασανισμένα παιδιὰ τῆς Βόρειας Ἑλλάδας. Πολλὰ ἐμπόδια βρέθηκαν στὰ δυόμιση αὐτὰ χρόνια μπροστὰ στὴ μικρὴ αὐτὴ συντροφιά, ποὺ σιγὰ - σιγὰ ἔγινε σύλλογος, ὁ σύλλογος «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ», ποὺ αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀριθμεῖ 80 μέλη. Ὁ μικρὸς αὐτὸς σύλλογος προχώρησε, χωρὶς καμμιὰ βοήθεια, ζητώντας ἕνα «χέρι», ποὺ θὰ τὸν βοηθήση νὰ ὁλοκληρώση τὴ μεγάλη ἀποστολὴ ποὺ τοῦ ἀνατέθηκε. Ἀλλὰ δὲν βρισκόταν! Νά ὅμως τώρα ποὺ βρῆκε τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ», τὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ περιοδικό, συμπαραστάτη τῆς μεγάλης του προσπάθειας. Καλοῦμε ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα, νὰ βοηθήσουν τὸ σύλλογό μας στὴν προσπάθειά του μὲ ὅ,τι μέσα διαθέτει ὁ καθένας.

★

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΤΡΙΑΘΛΟ

Ὁ σύλλογός μας συνεχίζοντας τὴ δράση του προκηρύσσει φιλολογικὸ διαγωνισμὸ (Τρίαθλο). Τὸ τρίαθλο ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία μέρη: πεζό, ποίημα καὶ σκέτς. Ὅσοι θὰ μετάσχουν μποροῦν νὰ στείλουν συμμετοχὲς καὶ στὰ τρία μέλη, ἢ μόνο στὰ δύο ἢ καὶ στὸ ἕνα. Θέμα ἐλεύθερο. Ἐξαιρετικὰ βραβεῖα στοὺς νικητὲς καὶ ξεχωριστὰ καθενὸς μέρους τοῦ τριάθλου καὶ στὸν τριαθλητή. Προθεσμία δυὸ μῆνες. Οἱ συμμετοχὲς στὴ διεύθυνση: Ἀνδρέα Μανούσο, Χίου 47, Ἀθῆναι.

★

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Δεχόμαστε μέλη καὶ ἀντιπροσώπους ἀπὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Προσχωρῆστε στοὺς «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΣ». Ζητῆστε ὁδηγίες, καταστατικὸ καὶ αἴτηση ἐγγραφῆς ἀπὸ τὴ διεύθυνση. Ἀνδρέα Μανούσο, Χίου 47, Ἀθῆναι. Θὰ ἐνθουσιασθῆτε μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ συλλόγου.

★

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»
ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»

Τὸ νέο Δ. Σ. τῶν «Πρωτοπόρων» ἀποτελέστηκε ἀπό: Ἐλεύθερο Κρητικόπουλο (ἐπίτιμ. Πρόεδρος), Φάρος Ἀρετῆς (Πρόεδρος), Πηγὴ Φωτός, Ἀρχων Κνωσσοῦ (Ἀντιπρόεδροι), Ρεθυμνιώτης (Γραμματέας), Πίκος (Ταμίας), Κόμης Ροσφόρ, Περισκόπιο (Σύμβουλοι).

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Τὸ μεγαλύτερο ἀθλητικὸ γεγονὸς γιὰ τὴ χώρα μας φέτος, θὰ εἶναι ἀσφαλῶς τὰ «Διεθνῆ Παναθήναια».

Τὰ «Διεθνῆ Παναθήναια» θὰ εἶναι μιὰ ἀναβίωση τῆς ἀρχαίας ἑορτῆς τῶν Ἀθηνῶν μέσα στὰ πλαίσια τοῦ σύγχρονου ἀθλητισμοῦ. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀγωνίσματα στίβου θὰ τελεσθῆ καὶ νυκτερινὸς μαραθώνιος μὲ συμμετοχὴ δρομέων διεθνοῦς φήμης.

Οἱ ἀγῶνες θὰ διεξαχθοῦν ἀπὸ τὶς 13 - 20 Αὐγούστου στὸ Στάδιο μὲ συμμετοχὴ καὶ τριάντα περίπου ἄσσων τοῦ παγκόσμιου στίβου. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνες θὰ γίνουν καὶ γιορτές.

Οἱ ξένοι ἀθληταὶ ποὺ ἐκλήθησαν ἀπὸ τοὺς ὀργανωτὰς συλλόγους «Παναθηναϊκό», «Πανελλήνιο», «Πανιώνιο» καὶ «Ἐθνικὸ» γιὰ νὰ μετάσχουν στοὺς ἀγῶνες εἶναι οἱ ἑξῆς:

ΑΓΓΛΟΙ: Ὁ περίφημος Μὰκ Ντόναλ Μπέϊβυ μὲ ρεκὸρ 10,5 στὰ 100 μ. καὶ 21,5 στὰ 200 μ. Ὁ πρωταθλητὴς καὶ νικητὴς τῶν Πανευρωπαϊκῶν «Πούγκ» μὲ 47,3. Ὁ ἅλτης Πάτερσον ὁ καλύτερος Εὐρωπαῖος εἰς τὸ ἅλμα εἰς ὕψος (2 μ. 005) καὶ ὁ βετεράνος μαραθωνοδρόμος Χόλτζεν (2 ὡρ. 31΄, 7΄΄).

ΓΑΛΛΟΙ: Ὁ σπρίντερ Μπαλὺ 10,5 (100 μ.), 21΄΄,6 (200 μ.) καὶ 47,3 (400 μ.). Ὁ γνωστὸς δρομεὺς ἡμιαντοχῆς Ἐλ Μάμπρουκ (3,47,8 στὰ 1.500 μ.) καὶ ὁ ἅλτης τοῦ ὕψους νέγρος Τιὰμ Παπαγκαλὸ (2 μ. 002).

ΕΛΒΕΤΟΙ: Ὁ πρωτεμποδιστὴς Μπερνὰρ (14,8 στὰ 110 μ.) καὶ ὁ δεκαθλητὴς Σέϋρερ στὸ ἅλμα ἐπὶ κοντῷ μὲ ἐπίδοση 4 μ. 30.

ΙΣΠΑΝΟΙ: Ὁ σφαιροβόλος Χόσμπυ (16 μ. 74), ὁ Χόσμπυ εἶναι καὶ ἱκανότατος δισκοβόλος πλησιάζων τὰ 50 μ. Θὰ συμμετάσχη καὶ ὁ ἐξαιρετικὸς δεκαθλητὴς Κλάουζεν.

ΝΟΡΒΗΓΟΙ: Ὁ νεαρὸς Μπούζεν. Ἔχει πετύχει τὴν πρώτη νίκη στὰ 800 μ. κατὰ τὸ 1950 (1,48,7).

ΟΛΛΑΝΔΟΙ: Ὁ Βέσσελε μὲ ρεκὸρ 7 μ. 38 στὸ μῆκος.

ΤΟΥΡΚΟΙ: Ὁ Τζαχὴτ Ὀνὲλ (800 μ. 1,56 καὶ 1.500 μ. 3,59, 7), ὁ Ὀσμὰν Τζοσκούλ, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλυτέρους Εὐρωπαίους δρομεῖς στὶς μεγάλες ἀποστάσεις (5.000 μ. 14,55 καὶ 10.000 μ. 30,50). Θὰ κληθῆ ἐπίσης καὶ ὁ Ἀτζάρπαϊ πολυσύνθετος δρομεὺς (100 μ. 10,9, στὰ 200 μ. 22,1 στὰ 400 μ. ἁπλᾶ 50,3 καὶ στὰ 400 μ. ἐμπ. 54,6).

ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΟΙ: Ὁ νεαρὸς πρωταθλητὴς τῶν 800 μ. Τσερὰζ (1,53,8).

ΙΤΑΛΟΙ: Ὁ ἐξαιρετικὸς Κονσολίνι. Ὁ Εὐρωπαῖος πρωτεμποδιστὴς καὶ β΄ τοῦ κόσμου γιὰ τὰ 400 μ. ἐμπ., Φίλλιπους (51,6) καὶ ὁ γνωστός μας σφαιροβόλος Προφέτι (15,50).

ΦΙΝΛΑΝΔΟΙ: Μακέλα (5.000 μ. 14,20,2).

ΣΟΥΗΔΟΙ: Λοῦντμπερκ (110 μ. ἐμπ. 14,7) καὶ ὁ καλύτερος ἅλτης τῆς Εὐρώπης στὸ ἐπὶ κοντῷ.

ΑΥΤΡΙΑΚΟΙ: Ὁ μαραθωνοδρόμος Βέμπερ (2,32,15).

Μία φάση ἀπὸ ἕνα ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα μεταξὺ Ὀλυμπιακοῦ - Παναθηναϊκοῦ

ΤΟ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ

Ἀπὸ τὶς 3 - 10 Μαΐου στὸ «Παλαὶ Ντὲ Σπὸρ» τῶν Παρισίων θὰ διεξαχθῆ τὸ Πανευρωπαϊκὸ πρωτάθλημα «μπάσκε - μπώλ». Στὸ πρωτάθλημα αὐτὸ δήλωσε συμμετοχὴ καὶ ἡ Ἑλλάδα. Ὅπως εἶναι γνωστὸ κατὰ τὸ περυσινὸ πρωτάθλημα ποὺ εἶχε γίνει στὴν Ἀγγλία, ἡ Ἑλληνικὴ Ἐθνικὴ Ὁμάδα εἶχε καταλάβει τὴν 3η θέση.

Στὸ φετεινὸ πρωτάθλημα θὰ πάρουν μέρος ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δική μας ὁμάδα καὶ οἱ ἐθνικὲς ὁμάδες τῶν ἑξῆς κρατῶν: Δυτικὴ Γερμανία, Αὐστρία, Βέλγιον, Σκωτία, Αἴγυπτος, Ἱσπανία, Φινλανδία, Βουλγαρία, Γαλλία, Οὐγγαρία, Ἰταλία, Λίβανος, Λουξεμβοῦργον, Πολωνία, Πορτογαλία, Ἑλβετία, Τσεχοσλοβακία, Τουρκία, Ρωσία, Δανία, Ἀνατολικὴ Γερμανία καὶ Σουηδία.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠΟ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΑΓΓΛΙΑ: Ὁ περίφημος «σέντερ - μπὰκ» τῆς Ἐθνικῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμάδας τῆς Ἀγγλίας Νέϊλ Φράνκλιν, ποὺ εἶχε τιμωρηθῆ ἀπὸ τὴν ὁμοσπονδία μὲ τρίμηνο ἀποκλεισμὸ ἀπὸ κάθε ἀγῶνα γιατὶ εἶχε πάει χωρὶς σχετικὴ ἄδεια στὴν Κολομβία, ὅπου καὶ ἀγωνίσθηκε ἐπὶ ἕνα χρόνο μὲ τὴν ὁμάδα τῆς «Σάντα Φέ», πέτυχε μεταγραφὴ γιὰ τὴν «Χὰλλ Σίτυ».

Ἡ «Χὰλλ Σίτυ» ἀγωνίζεται στὸ πρωτάθλημα τῆς Β΄ κατηγορίας. Πλήρωσε γιὰ τὴν μεταγραφὴ τοῦ Φράνκλιν 22.500 λίρες (δηλαδὴ 880.000.000 δραχμές!).

ΓΑΛΛΙΑ: Ἀπὸ τὶς 4 μέχρι τὶς 29 Ἰουλίου θὰ διεξαχθῆ ὁ ποδηλατικὸς γῦρος τῆς Γαλλίας. Οἱ ποδηλάτες ποὺ θὰ μετάσχουν — περὶ τοὺς 200 — θὰ ξεκινήσουν ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Μέτς. Οἱ ποδηλάτες θὰ ἔχουν τεράστια ἐμπόδια νὰ ὑπερπηδήσουν κατὰ τὴν διάρκεια τῶν 24 διαδρομῶν. Οἱ ποδηλάτες πρὶν φθάσουν στὸ τέρμα, θὰ πρέπει νὰ ἀναρριχηθοῦν σὲ 18 ὀρεινοὺς ὄγκους τῶν Ἄλπεων καὶ τῶν Πυρρηναίων, νὰ περάσουν ἀπὸ χιονισμένες κορυφὲς βουνῶν καὶ νὰ διασχίσουν φαράγγια καὶ κοιλάδες. Ἡ φετεινὴ διαδρομὴ θεωρεῖται ἀπὸ τὶς πιὸ δύσκολες.

ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ: Ὁ γάλλος ἀπεσταλμένος τῆς ἐφημερίδος «Ἐκὶπ» ποὺ ἐπισκέφθηκε τελευταία τὴν Νότιο Ἀφρική γράφει τὰ ἑξῆς:

Τὸ ποδόσφαιρο κατέχει μεγάλη θέση στὴν καρδιὰ τῶν νεαρῶν νέγρων. Ὑπάρχουν στὸ χωριὸ Μπάρμπαρι δυὸ ὁμάδες. Ὅταν παίζουν μεταξύ τους ὅλα τὰ χωριὰ βρίσκονται σὲ συναγερμό. Οἱ παῖκτες ἀγωνίζονται πάντα χωρὶς... παπούτσια. Ἕνας Γάλλος ἀξιωματικὸς τοῦ ἀποικιακοῦ στρατοῦ προσπάθησε νὰ τοὺς μάθη νὰ φοροῦν παπούτσια. Μετὰ μερικὰ λεπτὰ ὅμως ὅλοι οἱ νέγροι τὰ εἶχαν πετάξει καὶ ἔπαιζαν πολὺ καλύτερα ξυπόλυτοι παρὰ παπουτσωμένοι.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ: Ὁ Φινλανδὸς Νοῦρμι ἡ μεγάλη αὐτὴ λαμπάδα τοῦ κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ ἦταν ἀρκετὰ ἀπότομος στοὺς τρόπους του. Ἰδιαίτερα μὲ τοὺς ἄλλους ἀθλητές. Μιὰ φορὰ μόνον φέρθηκε... ὑπερευγενικά.

Τὸ 1928 στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Ἄμστερνταμ στὰ 3.000 μ. «στήπλ».

Ὁ Γάλλος Ντυκὲν καὶ αὐτὸς ἔτυχε νὰ πηδοῦν συγχρόνως τὴ λίμνη - Ἐμπόδιο. Ὁ Γάλλος πηδῶντας μακρυὰ ἀπέφυγε τὸ νερό. Τὸ ἴδιο ὅμως δὲν συνέβη καὶ στὸν Νοῦρμι ποὺ ἔπεσε μέσα στὴ λίμνη. Ἀμέσως ὁ Ντυκὲν ἀληθινὸς ἱππότης ἔτεινε τὸ χέρι του γιὰ νὰ βοηθήση ἔτσι τὸ ἀντίπαλό του.

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὁ παγερὸς Φινλανδὸς ἄρχισε νὰ παρωτρύνη τὸν Γάλλο καὶ στὸ τερματισμὸ θέλησε νὰ σταματήση γιὰ νὰ τοῦ δώση καὶ τὴ νίκη ἀκόμη.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

... Ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ γνωστ[ὰ] ἀθλητικὰ σωματεῖα τοῦ κόσμο[υ] εἶναι ἡ «Μπενφίκα» τῆς Πορτογαλίας. Ἔχει 15.000 μέλη κ[αὶ] ἐκδίδει ἕνα ἑβδομαδιαῖο ἀθλη[τι]κὸ περιοδικὸ ποὺ ἔχει διπλά[σι]α κυκλοφορία. Τὸ στάδιό του τὸ «Κάμπο Γκράντε» περιλα[μ]βαίνει 40.000 θέσεις γιὰ καθη[μέ]νους καὶ ἔχει γήπεδα ποδο[σ]φαίρου, ἀθλοπαιδιῶν, ἀντ[ι]σφαιρίσεως, στίβου, προπον[η]τήρια κλπ.

... Ὁ Πανελλήνιος Γ. Σ. ποὺ ἱδρύθηκε τὸ 1891 ἀνέδειξ[ε] πολλοὺς ὀλυμπιονίκες καὶ Βαλ[]κανιονίκες ὅπως οἱ Χ. Βασιλά[]κος, Ν. Γεωργαντᾶς, Π. Κακου[]σης, Κ. Τσικλητήρας (ὀλυμπιο[]νίκες) καὶ Σ. Ἀνδρεόπουλο[ς], Α. Βεργίνης, Χ. Πατεράκης, Κ. Πανταζῆς, Χ. Δημητρόπουλο[ς], Ν. Γλένης, Σ. Φλῶρος (Βαλ[]κανιονίκες).

... Στὴν Ἰταλικὴ Ποδο[]σφαιρικὴ Ὁμοσπονδία ὑπάρ[]χουν 4.804 σύλλογοι, ποὺ παίρ[]νουν μέρος στὰ διάφορα πρω[]ταθλήματα μὲ 107.431 ποδο[]σφαιριστές. Κάθε χρόνο τελοῦν[]ται 58.836 ἀγῶνες ποὺ τοὺ[ς] διευθύνουν 5.885 ἐπίσημοι δια[ι]τηταί.

... Οἱ διάσημοι νέγροι ἄσ[]σοι τοῦ «μπάσκετ - μπώλ» «Χάρλεμ - Γκλὸμπ - Τρόττερς» στὴν περίοδο ποὺ μᾶς πέρασ[ε] ἔδωσαν 130 ἀγῶνες καὶ κέρδι[]σαν τοὺς 129!

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται ἀπὸ τέσσερις παῖχτες. Κάθε παίχτης χρειάζεται ἕνα μολύβι, ἐπίσης ἕναν κύβο ποὺ μπορεῖ νὰ τὸν φτιάξει ἀπὸ χαρτόνι ἢ ξύλο. Ὁ κύβος μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ μόνο ἕνας γιὰ τοὺς τέσσερις παῖχτες. Στὶς ἕξη πλευρὲς τοῦ κύβου θὰ γράψετε τοὺς ἀριθμοὺς 1 ἕως 6. Σκοπὸς τοῦ παιχνιδιοῦ εἶναι ποιοὶ θὰ φτιάξουν πρῶτοι τὸ καράβι τους. Στοὺς πίνακες ποὺ ὑπάρχουν ἀπὸ κάτω, βλέπετε τί ἀριθμοὺς πρέπει νὰ φέρετε γιὰ νὰ ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ χαράξετε μιὰ γραμμὴ στὸ καράβι. Ὅποιος τελειώσει πρῶτος τὸ καράβι του εἶναι φυσικὰ ὁ νικητής.

Νὰ προτιμᾶτε μολύβι ὄχι τῆς μελάνης ἢ χρωματιστὸ γιὰ νὰ μπορεῖτε νὰ τὸ σβύσετε καὶ νὰ ξαναπαίξετε τὸ παιχνίδι.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΘΕΤΕΣ	ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ	ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΕΣ
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΦΕΡΕΤΕ: 2, 4	ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΦΕΡΕΤΕ: 1, 3, 5	ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΦΕΡΕΤΕ: 6

Τά παιδιά γράφουν

Οἱ Ἐκθέσεις ποὺ βραβεύτηκαν στὸν Α' Διαγωνισμὸ τῆς «Παιδοπόλεως» μὲ θέμα «ΠΩΣ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΩ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ». «ΠΩΣ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΩ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ»;

4ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Καθισμένη στὸ γρασίδι τοῦ κήπου, τυλιγμένη στὰ ἀρώματα τῶν ρόδων καὶ τῶν γιασεμιῶν, ἄσκοπα κι' ἀφηρημένα φυλλομετροῦσα τὶς πολύχρωμες σελίδες ἑνὸς χρυσόδετου τόμου. Ἔξαφνα ὅμως, τὸ βλέμμα μου πέφτει σὲ μιὰ εἰκόνα ποὺ τὴν πλαισιώναν οἱ ἁπαλὲς πινελλιὲς τοῦ χρωματιστοῦ μολυβιοῦ. Παρίστανε τὸ λευκό, τὸ μικροσκοπικὸ προσωπάκι ἑνὸς γατιοῦ.

Τὸ βλέμμα μου θολώνει στὸ ἀντίκρυσμα αὐτῆς τῆς εἰκόνας. Ὁ νοῦς μου σταματᾶ. Λυγμοὶ μὲ τράνταζουν. Καὶ τότε, ὤ! τότε μέσα στὶς μοσχοβολιὲς τῶν κρίνων, θυμήθηκα τὸ ὄμορφο ἄσπρο γατάκι μὲ τὴν κόκκινη κορδελίτσα στὸ λαιμό, ποὺ μοῦ εἶχε χαρίσει κάποιο καλοκαίρι στὰ γενέθλιά μου ἡ Καίτη, ἡ παιδικὴ ἡ ἀχώριστη φίλη μου ποὺ μόνο ὁ θάνατος μᾶς χώρισε. Δὲν πέθανε ἀπὸ ἀρρώστεια ἡ Καίτη. Ὄχι! Πέθανε ἀπὸ τὸ μαχαίρι τοῦ κόκκινου φασισμοῦ τοῦ ἐχθροῦ τῆς μικρῆς μας Ἑλλάδας.

Ζοῦσε μιὰ ζωὴ ξένοιαστη στὸ ἄσπρο παλατάκι της, στὸ χωριὸ μὲ τοὺς γονεῖς της. Τὸ χωριό της συνεκέντρωνε πολλοὺς παραθεριστὲς κάθε χρόνο. Καὶ κάποια χρονιὰ πῆγα κι' ἐγώ. Ἐκεῖ, λοιπόν, γνωριστήκαμε καὶ γίναμε ἀχώριστες φίλες. Μὰ ἀλλοίμονο! Τὰ μαῦρα κοράκια θέλησαν νὰ ταράξουν τὴν εἰρηνική τους ζωή. Καὶ ἕνα βράδυ μπῆκαν στὸ χωριό τους. Λεηλάτησαν, ἔκαψαν, σκότωσαν. Καὶ ἀνάμεσα στὸ ἀθῶο αἷμα τόσων παλληκαριῶν χύθηκε καὶ τὸ ἁγνὸ αἷμα τῆς Καίτης.

Τὸ κάτασπρο σπιτάκι τους μὲ τὸ μικρὸ κηπάκι, τὸ σπίτι τοῦ γέρου τοῦ ἀσπρομάλλη παπᾶ, τοῦ προέδρου, τοῦ δασκάλου ἔγιναν ἐρείπια. Μὰ δὲν εἶναι μόνο τὸ χωριὸ τῆς Καίτης ποὺ καταστράφηκε.

Καὶ γιὰ αὐτὸ τὰ καταστραμμένα πράσινα χωριουδάκια, θέλουν χτίστες καὶ οἰκοδόμους. Δὲν πρέπει νὰ μείνουν στάχτη ὅπως τὰ ἄφησαν τὰ κόκκινα κοράκια. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ χωριὰ ἔχουν ἀνοικοδομηθῆ πιὰ γιατὶ ἄνθρωποι καλοὶ πέρασαν μετὰ τὴ θύελλα. Κι' ἐγὼ μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους θέλω νὰ ἐργασθῶ γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησή τους. Καὶ φέτος ὅταν ἔρθη τὸ καλοκαίρι θὰ παρακαλέσω νὰ πάω στὸ μισογκρεμισμένο χωριὸ τῆς Καίτης. Θέλω μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες φίλες μου ν' ἀνάψω ἕνα κεράκι στὸ μνῆμα της, νὰ βάλω κι' ἐγὼ μιὰ πέτρα γιὰ νὰ χτιστῆ τὸ μικρὸ τους σπιτάκι καὶ ἡ ἐκκλησοῦλα τους. Θέλω νὰ βάλω κι' ἐγὼ μιὰ σανίδα γιὰ τὸ χαλασμένο γεφυράκι, γιὰ τὸ ἐρειπωμένο σχολεῖο. Θέλω νὰ φυτέψω σπόρους λαχανικῶν καὶ λουλουδιῶν στὰ πατημένα περιβόλια καὶ νὰ ἀνακουφήσω ὅπως μπορῶ τοὺς ἀγαπημένους χωρικούς.

Αὐτὰ ὅλα σκεπτόμουν μέσα στὸν ἀνθισμένο κῆπο μου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΥΛΑ ΝΙΚΟΛ. ΚΡΙΝΟΥ
(Μάρκου Μπότσαρη 3, Αἴγιον, Χρονῶν 15. Γυμνάσιο Θηλέων, Ε' Τάξη)

5ο ΒΡΑΒΕΙΟ

«Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους», «Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν», εἶπε καὶ ἐδίδαξε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Κι' ἀλήθεια τίποτα δὲν εἶναι χρήσιμο γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ ἐρειπωμένου χωριοῦ μου. Οὔτε τὸ χρῆμα, οὔτε καὶ τὸ ψέμμα. Βέβαια δὲν εἶναι μόνο ἡ ἀνοικοδόμηση τῶν ἐρειπίων, ποὺ σκόρπισε ὁ σκληρὸς πόλεμος μὲ τοὺς συμμορίτες. Περισσότερο ἀπὸ τὴν ὑλικὴ ἀνοικοδόμηση ὑπερέχει ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνοικοδόμηση. Πρέπει νὰ ἀγωνιστῶ μὲ ζῆλο, μὰ καὶ μὲ θάρρος, γιατὶ θὰ ἔχω νὰ ἀντιμετωπίσω χίλιους κινδύνους. Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ κάνω σοβαρὴ διαφώτιση, ὥστε νὰ γυρίσουν στὴν χριστιανικὴ πίστη καὶ στὴν ἀγάπη ὅσοι παραπλανήθηκαν κι' ἔγιναν ὄργανα τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδας.

Μόνο ἕνα εἶναι ἱκανὸ νὰ πραγματοποιήση ὅ,τι ποθῶ καὶ λαχταρῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά: Ἡ ὁ μ ό ν ο ι α καὶ ἡ ἀ γ ά π η. Αὐτὰ τὰ δύο εἶναι τὰ δύο χριστιανικὰ ὅπλα ποὺ θὰ μᾶς ὁδηγήσουν στὴν ἀνόρθωση τοῦ ρημαγμένου χωριοῦ μου, ποὺ στὸ πέρασμά του ὁ λίβας τῶν συμμοριτῶν τὰ ἔρριξε ὅλα κάτω, καὶ ἔσπειρε παντοῦ τὸ θάνατο καὶ τὴν καταστροφή.

Ἡ προσευχὴ εἶναι ἐκείνη ποὺ μᾶς δίνει τὴ δύναμη γιὰ μιὰ τέτοια ἠθικὴ πράξη. Μὰ καὶ ἡ Ἐκκλησία, ὁ Οἶκος τοῦ Θεοῦ, ἡ συγχώρεση, ἡ Θεία Κοινωνία. Γιὰ τὸ κατεστραμμένο χωριό μου πρέπει νὰ κατηχήσω καὶ νὰ διδάξω ὅ,τι εἶδα, ὅ,τι ἄκουσα καὶ ὅ,τι ἔμαθα στὸ διάστημα αὐτὸ ποὺ ἔμεινα στὴν παιδόπολη, τὴν ἀλήθεια, τὴν προσευχὴ καὶ τὸ κυριώτερο, τὴν Ὁμόνοια, ποὺ ὅταν αὐτή, καὶ μόνον αὐτὴ κατακτήση τὶς ψυχές μας, τότε θὰ βαδίσουμε χέρι μὲ χέρι, γιὰ τὸ μεγάλο μας ὄνειρο, τὴν ἀνοικοδόμηση. Νὰ τοὺς διδάξω ἀκόμη, καὶ νὰ τὸ νοιώσουν πὼς «ἡ ὁ μ ό ν ο ι α χ τ ί ζ ε ι, καὶ τὸ μ ῖ σ ο ς γ κ ρ ε μ ί ζ ε ι».

Ὅ,τι ἔμαθα, νὰ τὸ διδάξω καὶ στὰ ἄλλα μου ἀδέρφια, γιὰ νὰ μάθουν κι' ἐκεῖνα μιὰ ποὺ δὲν εἶχαν τὴν τύχη νὰ βρεθοῦν μαζί μας ἀλλὰ ἔμειναν ἐκεῖ ὅπου ὁ συμμοριτισμὸς ἐρήμωσε τὰ πάντα, καὶ δὲν ἄφησε οὔτε σχολεῖο, οὔτε ἐκκλησία γιὰ νὰ ἀκοῦν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ.

Ὁ σπόρος τῆς ἀγάπης, καὶ τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ θὰ εἶναι ἐκεῖνα ποὺ θὰ μὲ βοηθήσουν στὴν πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ ἐξόρμηση.

Μιὰ ὡραία ὁμιλία περὶ ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ, περὶ ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης, θὰ εἶναι ἕνα σταθερὸ βῆμα πρὸς τὴν Ἀνοικοδόμηση.

Ὅταν κατορθώσω νὰ σπείρω βαθειὰ στὴν ψυχή τους τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ τοὺς φέρω στὸν δρόμο τῆς Ἀρετῆς, τότε ἀμέσως θὰ ἀρχίση τὸ χτίσιμο, καὶ θὰ ὑψωθοῦν πάλι τὰ κάτασπρα σπίτια στὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, κάτω ἀπὸ τὰ πράσινα πλατάνια, καὶ θὰ λάμπη χρυσὸς ὁ ἥλιος τῆς ἀγάπης ὅπως καὶ πρίν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡΗΣΤ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
(Παιδόπολη: Ἅγιος Δημήτριος - Ψυχικοῦ. Χρονῶν 18. Μαθητὴς 7ης τάξεως Γ' Γυμν. Ἀρρ. Ἀθηνῶν)

6ο ΒΡΑΒΕΙΟ

— Νὰ ἤμουνα κι' ἐγὼ βασιλιᾶς!!...

Μὲ τὴν φράση αὐτὴ ὁ μικρὸς Γιαννάκης πόσες φορὲς δὲν ἔπεφτε ἀπὸ τὰ ψηλὰ σύννεφα στὴν πραγματικότητα!

Μὲ τὴν «Παιδόπολη» ποὺ τοῦχαν χαρίσει, βλέποντας τὴν καλή μας Βασίλισσα νὰ κάνη τὸ πᾶν γιὰ τὰ φτωχὰ ἐκεῖνα παιδιά, τὰ κυνηγημένα ἀπὸ τὴν θύελλα τοῦ πολέμου, πετοῦσε πάντοτε στὰ ἀνώτερα ἀξιώματα. Γιατὶ νόμιζε πὼς μόνον ἕνας βασιλιᾶς μποροῦσε νὰ κάνη ἔργα ἄξια λόγου φιλανθρωπικὰ ἔργα. Ὅταν φανταζόταν τὸν ἑαυτό του βασιλιᾶ, ἦταν εὐτυχής. Ἔβλεπα τὰ παιδιὰ αὐτὰ ποὺ τὴν ἄλλη μέρα θὰ γυρίσουν στὰ σπίτια τους νὰ προσφέρουν μὲ εὐλάβεια τ' ὄνομά του. Ἡ πραγματικότητα ὅμως τὸν εἶχε γερὰ δεμένο μαζί της, καὶ δὲν τὸν ἄφηνε νὰ πετάξη πολύ. Τὸ παραμικρὸ τρίξιμο τῆς πόρτας ἦταν ἀρκετὸ διὰ νὰ τόν... πεπόρτας ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ τὸν... πετάξη στὰ σανίδια τοῦ δωματίου του.

Σήμερα ἦταν πιὸ λυπημένος ἀπὸ κάθε του ἄλλη μέρα. Ὁ καθένας θὰ ἔκανε ἕνα δέμα γιὰ τὰ ἑλληνικὰ χωριά, ποὺ θὰ βουΐζαν καὶ πάλι ἀπ' τὰ τραγούδια τῶν χωρικῶν. Τὴ χαρὰ θὰ τὴν ἔδιναν τὰ δέματα, γιατὶ μόνο μ' αὐτὰ θὰ μποροῦσε κάπως νὰ βολευτῆ κάθε οἰκογένεια. Ὁ Γιαννάκης ὅμως τί θὰ ἔδινε;

Ἦταν ἀργὰ πιά. Τὸ σκοτάδι εἶχε πέσει, ὅταν μπῆκε ἡ μητέρα του καὶ ἄναψε τὴ λάμπα τοῦ πετρελαίου. Ἕνα θαμπὸ φῶς ἁπλώθηκε γύρω, ποὺ ἔκανε πιὸ αἰσθητὴ τὴν φτώχεια.

Τὴν προσοχὴ τοῦ Γιαννάκη τὴν τράβηξε ἡ μεγάλη σκιὰ τοῦ τραπεζιοῦ ποὺ σχηματίσθηκε στὸν τοῖχο, ἀπέναντι ἀπὸ τὴ λάμπα. Κάποια προεξοχὴ χαλοῦσε τὴν εὐθύτητα τῆς σκιᾶς.

Τὸ πρόσωπο τοῦ φτωχοῦ παιδιοῦ φωτίστηκε καὶ ψιθύρισε, προχωρῶντας πρὸς τὸ τραπέζι: «Τὸ ἀεροπλανάκι»...

Τὸ πρωῒ ὁ Γιαννάκης ξύπνησε ἀπὸ τὰ τραγούδια καὶ τὶς σάλπιγγες τῶν παιδιῶν ποὺ μάζευαν τὰ δέματα.

Εἶχε κοιμηθῆ ἀγκαλιὰ μὲ τὸ ἀεροπλανάκι του.

Ἀφοῦ τὸ φίλησε γιὰ τελευταία φορὰ ἔτρεξε ἀποφασιστικὰ στὸ δρόμο. Πλησίασε δειλὰ ἕνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο ποὺ ἦτο φορτωμένο μὲ δέματα, καὶ ἀκούμπησε πάνω του τὸ ἀεροπλανάκι χωρὶς νὰ τὸν δῆ κανείς.

Τὸ αὐτοκίνητο μὲ τὴ συνοδεία συνέχισε τὸ δρόμο του γιὰ νὰ σταματήση παρακάτω, ἀφήνοντας πίσω τὸν Γιαννάκη, μ' ἕνα δάκρυ χαρᾶς καὶ λύπης μαζί, νὰ κυλᾶ στὸ ὠχρὸ μάγουλό του. Εἶχε δώσει τὴν μόνη του χαρὰ γιὰ νὰ τὴν βρῆ ἕνα ἄλλο παιδὶ τοῦ χωριοῦ.

Τὰ τραγούδια τῶν παιδιῶν ἐξακολουθοῦσαν ν' ἀπομακρύνωνται, ἐνῶ ὁ ἥρωάς μας ἔμενε πάντοτε στὴν ἴδια θέση, σὰν νὰ ἔβλεπε ἀκόμα τ' ἀεροπλανάκι του, προσπαθῶντας ν' ἀπαντήση σ' ἕνα ἐρώτημα ποὺ τοῦ γεννήθηκε: «Εἶχε ἀξία τὸ δῶρο του ἢ δὲν εἶχε;».

ΜΙΧΑΗΛ Δ. ΝΕΟΦΥΤΟΥ
(Κάϊρο. Μαθητὴς Ἀμπετείου Σχολῆς, Β' Γυμνασίου. Χρονῶν 14)

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΝΟΥ

Ἦταν 18 τοῦ Ἀπρίλη τοῦ 1824. Τὸ Μεσολόγγι, γιόρταζε τὸ Πάσχα. Μά, βγαίνοντας ἀπ' τὴν πρώτη Ἀνάσταση οἱ Μεσολογγῖτες ἀντὶ ν' ἀνταλλάσσουν μεταξύ τους τὸν πασχαλιάτικο χαιρετισμό, ρωτοῦσαν ἀνήσυχοι ὁ ἕνας τὸν ἄλλο:

— Πῶς εἶναι ὁ λόρδος;

— Πολὺ σοβαρά, εἶπαν οἱ γιατροί. Ὅλη τὴ νύχτα ἀπόψε ἔκαναν συμβούλιο στὸ σεράϊ, οἱ δυὸ ἐγγλέζοι, ὁ Ἰταλὸς γιατρὸς κι' ὁ γιατρὸς τοῦ Μαυροκορδάτου, ὁ Βάγιας.

— Μὴ μιλᾶτε δυνατά, ἔκοβε ἕνας τρίτος. Ὁ ντοτόρες Μίλιγκεν εἶπε πὼς χρειάζεται ἡσυχία μεγάλη.

— Γι' αὐτὸ δὲν ἔπεσαν σμπάρα στὴν ἐκκλησιὰ τὴν ὥρα ποὺ εἶπε ὁ παπᾶς τὸ Χριστὸς Ἀνέστη; ἔκαμε μιὰ γυναίκα. Ἡ Μεγαλόχαρη νὰ βάλη τὸ χέρι της νὰ τὸν σώση. Σ' αὐτὸν ἔχουμε πιὰ στηρίξει οἱ ἄμοιροι τὶς ἐλπίδες μας.

— Πᾶμε νὰ μάθωμε, εἶπε μιὰ κοπέλλα.

— Ναὶ πᾶμε, εἶπαν ὅλοι μὲ μιὰ φωνή. Ἔτσι, ἀντὶ νὰ βιαστοῦν, προτοῦ σβύση, νὰ πᾶνε τὸ Ἅγιο Φῶς σπίτια τους, τράβηξαν κατὰ τὸ σεράϊ ὅπου χαροπάλευε ὁ λόρδος Μπάϋρον, ἡ ψυχὴ τοῦ Μεσολογγίου, ὁ κύκνος ποὺ ἦρθε ἀπὸ τὸ Βορρᾶ νὰ σκεπάση μὲ τὰ ζεστά του φτερὰ τὴν βασανισμένη Ἑλλάδα.

Μιὰ σειρὰ ἀπὸ τρεμάμενα φῶτα σχηματίστηκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τ' ἀρρώστου. Ὁ πόνος ἦταν ζωγραφισμένος σ' ὅλα τὰ πρόσωπα. Ἕνα ἕνα ἔσβυναν τὰ κεράκια στὰ χέρια σὰν τὶς ἐλπίδες.

Ὁ Λάμπρος, τὸ πρωτοπαλλήκαρο τοῦ Βύρωνα βγῆκε στὸ κατώφλι, μὲ τὸ δάχτυλο στὰ χείλη. Μὰ δὲ χρειαζόταν, γιατὶ κανεὶς δὲ μιλοῦσε. Ἡ ἀγωνία ἔδενε τὶς γλῶσσες.

— Πηγαίνετε σπίτι σας, εἶπε ὁ Λάμπρος. Εἶναι λίγο καλλίτερα. Τώρα κοιμᾶται. Τοῦ πῆραν αἷμα ψὲς βράδυ.

Διαλύθηκε εὐχαριστημένο τὸ πλῆθος. Νᾆταν ἀλήθεια; Περίπολοι γύριζαν στοὺς δρόμους καὶ σύσταιναν ἡσυχία.

Κατὰ τὸ μεσημέρι ἡ πυροβολαρχία βγῆκε ἀπ' τὸ Μεσολόγγι γιὰ νὰ ρίξη τὶς κανονιὲς ποὺ ἀπαιτοῦσε τὸ ἔθιμο γιὰ τὸ Πάσχα.

Ξεθάρεψαν τότε οἱ Μεσολογγῖτες καὶ τράβηξαν κατὰ κεῖ γιὰ νὰ κάμουν χάζι. Γιὰ νὰ γιορτάζη ὁ στρατὸς τοῦ μεγάλου φιλέλληνα θὰ πῆ πὼς ὁ ἀρχηγός του δὲν εἶχε κίνδυνο πιά.

* * *

Πῶς ἔγινε ἔτσι ξαφνικὰ τὸ ἀπίστευτο τοῦτο κακό. Ὅλα πήγαιναν μιὰ χαρά! Μὲ τὸ μίστερ Πάρρυ, τὸν ξακουστὸ πυροβολητή, ποὖχε ἔρθει ἀπ' τὸ Λονδῖνο κι' ἔφτιαχνε βλήματα κάθε μέρα γιὰ τὰ κανόνια, ὁ Μπάϋρον ἦταν βέβαιος πὼς θὰ τὄπαιρνε πιὰ τὸ περίφημο «Λεπάντε», ὅπως ἔλεγε πάντα τὴ Ναύπακτο. Ἡ στιγμὴ γιὰ τὴ δράση ἦταν κοντά. Τὸ σῶμα τῶν Σουλιωτῶν ἀνυπομονοῦσε.

Κεῖνες τὶς μέρες ὁ ποιητὴς ἦταν ὅλο κέφι. Ἀντίκρυ ἀπὸ τὸ σπίτι του ἦταν ἕνα τούρκικο κονάκι μὲ μικροὺς πύργους στολισμένους μ' ἀρχιτεκτονικὰ πλουμίδια. Ὁ Βύρων τὄλεγε «Λεπάντε» γι' αὐτὸ καὶ κάθε τόσο ἔβγαινε στὸ παράθυρο κι' ἔρριχνε μιὰ πιστολιά, γκρεμίζοντας ἕνα ἕνα τὰ κοσμήματά του.

Ὁ κρότος ἔβγαζε στὰ μπαλκόνια τὶς νοικοκυρές, κι' ἐκεῖνος γελοῦσε κι' ἔλεγε στὸ Λάμπρο:

— Ἔτσι θὰ πέση σὲ λίγες μέρες καὶ τὸ πραγματικὸ Λεπάντε κι' ὁ κόσμος θὰ ξαφνιαστῆ.

Κατέβαινε κάθε τόσο στὴ μεγάλη πλακόστρωτη αἴθουσα, ποὖταν ὁ στρατώνας τῶν Σουλιωτῶν του καὶ τοὺς μιλοῦσε γιὰ τὰ μεγάλα του σχέδια... Ὕστερα, μαγεμένος ἀπ' τὸν ἐνθουσιασμὸ τῆς φρουρᾶς του, κάθιζε σ' ἕνα πεζοῦλι κι' ἔπαιζε μὲ τὸ Λάϊον, τὸ σκυλί του.

— Θὰ πολεμήσης κι' ἐσὺ στὸ Λεπάντε, πιστέ μου Λάϊον; Μπράβο, μπράβο, εἶσαι ἕνα τίμιο καὶ γενναῖο παλληκάρι.

Τὴν παραμονὴ τῆς μεγάλης μέρας ποὺ θὰ κινοῦσαν γιὰ τὴν ἐπίθεση, δὲν μποροῦσε νὰ συγκρατήση τὴ νευρικότητά του. Πῆγε λοιπὸν ἱππασία μὲ τὸν πιστό του Γκάμπα μ' ὅλο ποὺ ὁ καιρὸς ἦταν στὴ βροχή... Τρία μίλια ἔξω ἀπ' τὴ πόλη τοὺς ἔπιασε ἡ μπόρα κι' ἔγιναν μούσκεμα.

Ὅταν γύρισαν στὴν ψαροκαλύβα ὅπου τοὺς περίμενε μιὰ βαρκοῦλα γιὰ νὰ περάσουν τὴ λίμνη, ὁ Γκάμπα εἶπε στὸ Βύρωνα.

— Δὲν τὸ θεωρῶ φρόνιμο νὰ μείνετε ἀκίνητος τόσην ὥρα μὲ βρεγμένα ροῦχα. Καλλίτερα νὰ γυρίσουμε μὲ τ' ἄλογα.

— Καλὸς στρατιώτης θἄμουνα, ἀποκρίθηκε ὁ λόρδος ἂν ἔδινα σημασία σ' αὐτὲς τὶς μικροταλαιπωρίες.

Ἦταν καιρὸς ποὺ, ζητώντας νὰ σκληραγωγηθῆ, ξεχνοῦσε πὼς ἡ ὑγεία του ἦταν λεπτεπίλεπτη καὶ τὴν ἔφθειρε λίγο λίγο. Γύρισαν λοιπὸν μὲ τὴ βάρκα, ἀφήνοντας τ' ἄλογα

Δυὸ ὧρες μετὰ τὴν ἐπιστροφή, ὁ Λόρδος Μπάϋρον ἔνιωσε ρίγη. Παραπονιόταν πὼς εἶχε ρευματικοὺς πόνους. Μὰ σὲ λίγο φούντωσε ὁ πυρετὸς κι' ἀναγκάστηκε νὰ πλαγιάση.

— Εἶμαι πολὺ ἄσκημα, εἶπε, στὸ Γκάμπα... Δὲν φοβοῦμαι τὸ θάνατο. Μὰ μποροῦσε νἄρθῆ μὲ καλύτερη μορφή, αὔριο στὴ μάχη. Ὀνειρευόμουνα πάντα νὰ πέσω, κρατώντας στὸ χέρι μου τὸ σπαθί, γιὰ τὴ λευτεριὰ τῆς Ἑλλάδας. Ὄχι νὰ σβύσω σ' ἕνα κρεββάτι μὲ φάρμακα καὶ γιατρούς...

Τὴν ἄλλη μέρα ἔνιωσε κάπως καλύτερα.

Ὁ Λάμπρος καθόταν στὸ γραφεῖο κι' ἔβανε τὰ χαρτιά του σὲ τάξη, ὅταν τὸν εἶδε νὰ μπαίνη, τρικλίζοντας στηριγμένος στὸ μπράτσο τοῦ Φλέτσερ τοῦ καμαριέρη.

— Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ Λόρδε Μπάϋρον, γύρισε στὸ κρεββάτι φώναξε ὁ νέος πολεμιστής.

— Δὲν μπορῶ νἆμαι σήμερα στὸ κρεββάτι, Λάμπρο, ἀγόρι μου, εἶπε... Θυμήσου ποῦ θἄμαστε ἂν δὲ μ' ἔπιανε αὐτὴ ἡ καταραμένη ἀρρώστεια... Ἔλα λοιπὸν νὰ δουλέψουμε τοὐλάχιστο οἱ δυό μας ἐδῶ. Ἔχω τόσα νὰ βάλω σὲ τάξη. Φλέτσερ, τὴ λεμονάδα μου.

Ἤπιε ἕνα δυὸ ρουφηξιές, ξαπλωμένος στὴν πολυθρόνα κι' εἶπε στὸ Λάμπρο νὰ πιάση τὴν πέννα.

— Τὰ σχέδιά μου πρέπει νὰ μείνουν μαζύ σας, ἀγόρι μου, εἶπε μὲ νέα ὁρμή. Ἄκουσέ με, σημείωνε ὅ,τι λέω.

«Εἴχαμε νέα περίφημα ἀπ' τὸ Κομιτάτο. Τὸ δάνειο πάει καλά. Οἱ πρῶτες ἐγγραφὲς ἔχουν φτάσει τὰ δυόμισυ ἑκατομμύρια πάνω κάτω. Θὰ μπορούσαμε νὰ ὀργανώσουμε μιὰ καινούργια πυροβολαρχία κι' ἕνα σῶμα πεζικοῦ μὲ πολλὲς χιλιάδες... Ὕστερα — γράφε Λάμπρο — πρέπει νὰ γίνη ἡ ὀχύρωση τοῦ Μεσολογγιοῦ. Νὰ τὸ πῆς στὴν πρίγκηπα Μαυροκορδᾶτο.

— Θὰ τοῦ τὰ πῆτε ὁ ἴδιος, λόρδε μου...

— Τὸ ἐλπίζω... Ἂς εἶναι... Σημείωνε, Λάμπρο: Στὸ Βασιλάδι, ποὺ φράζει τὴ λιμνοθάλασσα, πρέπει νὰ βάλωμε κανόνια. Γιατὶ ἀλλιῶς, μὲ τὴν πρώτη ἐπίθεση, θὰ τὸ πάρουν οἱ Τοῦρκοι· καὶ τότε, ἀποχαιρέτα τὸ Μεσολόγγι...

Ἤπιε ἀκόμη λίγες γουλιὲς δροσερὴ λεμονάδα κι' ὕστερα ἔκαμε πάλι ν' ἀρχίση.

— Καὶ τ' ἄλλα ὀχυρά, ποὺ γκρεμίστηκαν, θέλουν δυνάμωμα... Θἆναι φοβερὴ ἡ ἐπίθεση τούτη, Λάμπρο.

Ἕνας ρόγχος ἔκοψε τὴ φωνή του.

— Γιὰ τὸ Θεό, μυλόρδε, μὴ λέτε ἄλλα... Εἶστε ἀδύνατος. Σᾶς πῆραν τόσο αἷμα χτὲς βράδυ.

— Ναί, οἱ γιατροὶ ὅλο αἷμα μοῦ παίρνουν σὰν ἀρωσταίνω... Κι' ἐγὼ ποὺ ὀνειρευόμουν νὰ τὸ χύσω ἀλλιῶς τὸ αἷμα μου.

— Μὴ μιλᾶτε πιά, φτάνει πιὰ σήμερα.

— Μὰ πότε θὰ μιλήσω λοιπόν, παλληκάρι; Ἄκου τώρα ποὺ εἶναι καιρὸς

— Μὲ μάτια ποὺ ... νύσιου Σολωμοῦ...

ἀκόμη... Οἱ Ἕλληνες νικοῦν τοὺς ἐχθρούς, μὰ δὲν ἐννοοῦν νὰ μονιάσουν. Πρέπει νὰ γίνη ἕνα συνέδριο. Κάτι τέτοιο μοῦ γράφει ὁ Στάνχοπ... Νὰ γίνη, λέει, στὰ Σάλωνα: Νὰ φιλιώσουμε τὸ Μαυροκορδᾶτο μὲ τὸν Ἀντροῦτσο... Τί μαθαίνεις ἀπ' τὸ Μωριά;

—Ὁ Κολοκοτρώνης κυριαρχεῖ παντοῦ. Οἱ Τοῦρκοι τὸν τρέμουν. Ἔχουν κι' ἐκεῖ τὴν κυβέρνησή τους. Ἡ ἐπανάσταση θριαμβεύει. Μὴ σκιάζεστε...

— Πρέπει νὰ σμίξουν κι' οἱ τρεῖς. Νὰ μονιάσουν. Νὰ συντονίσουν τὸν ἀγῶνα! Αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος δρόμος ποὺ φέρνει στὴ νίκη.

Ἔτσι περνοῦσαν οἱ ὧρες... Μπῆκε τὸ Μεγάλο Σάββατο, ἦρθε ἡ Λαμπρὴ χωρὶς νὰ συνέλθη. Ἄξαφνα, κατὰ τὸ μεσημέρι, ἀνασηκώθηκε ἔξαλλος:

— Γιατὶ δὲν γίνεστε Γενικὸς ἀρχηγὸς ὅπως σᾶς προτείνουν; εἶπε μὲ θέρμη τὸ σουλιωτόπουλο. Ὅλοι σᾶς θαυμάζουν. Ὁ κοινὸς σεβασμὸς κι' ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ μεγάλο τους ἀρχηγό, θὰ τοὺς σμίξη γιὰ πάντα...

Ὁ Λόρδος δὲν ἀποκρίθηκε ἀμέσως... Ἄδειασε ὡς τὸν πάτο τὸ ποτήρι καὶ εἶπε σὰ νὰ μιλοῦσε στὸν ἑαυτό του:

— Δὲν ἦρθα ἐδῶ γι' ἀξιώματα... Ἦρθα νὰ πεθάνω γιὰ τὴν Ἑλλάδα... Αὐτὲς οἱ φιλοδοξίες!

— Γιατὶ χτυποῦν λοιπὸν τὰ κανόνια; ρώτησε τὸ Λάμπρο.

— Κάνουν Ἀνάσταση ἔξω ἀπ' τὴν πόλη... Ξεχνᾶτε, μιλόρδε, πὼς εἶναι σήμερα Πάσχα; Πρωΐ πρωΐ, ἦρθε στὴν πόρτα σας νὰ σᾶς πῆ τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» ὅλο τὸ Μεσολόγγι, μὲ τῆς Λαμπρῆς τὰ κεράκια.

— Καὶ γιατὶ δὲν τοὺς φέρατε μέσα; Ὁ χαιρετισμός τους θἄρχόταν στὴν ὥρα του... Τί λαός! Μ' ὅλα τὰ βάσανα καὶ τὰ λάθη του, σοῦ κάνει πάντα τιμὴ νἆσαι φίλος του!... Πές μου τί νέα μᾶς ἦρθαν αὐτὲς τὶς μέρες;

Ὁ Λάμπρος ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ εἶχε χαρούμενα νέα νὰ πῆ... Τὰ πλοῖα ξεγέλασαν τὶς περιπολίες τῶν Τούρκων κι' ἔφεραν τρόφιμα. Ἔτσι τοὺς εἶπανε καὶ τ' ἀπίστευτα νέα. Οἱ μπουρλοτιέρηδες τὄκαμαν τὸ θαῦμα τους. Σὰ λαμπάδες καίγουνται οἱ τούρκικες φρεγάτες.

— Νὰ μοῦ ζήσης, λεβέντη μου, εἶπε ὁ Μπάϋρον ἐνθουσιασμένος... Ἐσὺ ἤσουν ὁ πρῶτος ποὺ μοῦ ξανάφερες στὴν ἀνάμνηση τοὺς παλιοὺς δοξασμένους ἥρωες... Τὸ θυμᾶστε, Λάμπρο;

— Ποτὲ δὲ θὰ ξεχάσω κείνη τὴ μέρα, εἶπε συγκινημένο τὸ παλληκάρι, ποὺ ἄκουσα ἀπὸ τὸ στόμα σας, στὸ σπίτι τοῦ Γέρο Μακρῆ, στὴν Ἀθήνα, τὸ ποίημά σας γιὰ τοὺς τρακόσους... Εἴπατε πὼς ἤμουν κι' ἐγὼ ἕνας ἀπ' αὐτούς. Τί περηφάνεια!

— Ναὶ ἤσουν ὁ πρῶτος, μὰ πίσω σου ἦρθαν κι' ἄλλοι κι' ἄλλοι... Πεθαίνω χαρούμενος, εἶδα τὴν Ἑλλάδα ὅπως τὴν εἶχα ὀνειρευτῆ.

—Ἔχω ἕνα γράμμα γιὰ σᾶς, μιλόρδε. Τὄφερε κάποιος ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο... Ἕνας Ἕλληνας ποιητὴς σᾶς τὸ στέλνει. Διονύσιος Σολωμὸς εἶναι τ' ὄνομά του.

— Εἶναι στίχοι; Διάβασε, Λάμπρο...

Ὁ Λάμπρος ἄρχισε νὰ διαβάζη...

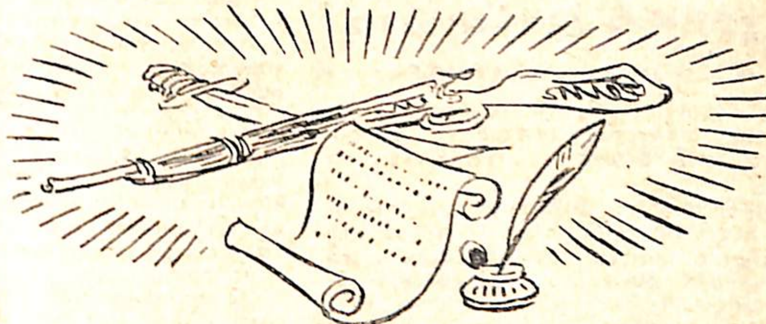
«Μιὰ ἀπάντηση στὰ «Νησιὰ τῆς Ἑλλάδας» τοῦ Λόρδου Μπάϋρον.

...ιζε ὁ πυρετὸς καὶ ἡ συγκίνηση, ἄρχισε νὰ διαβάζη τοὺς στίχους τοῦ Διο-

— Μιὰ ἀπάντηση; Δῶσε μου, Λάμπρο.

Πῆρε τὸ χαρτὶ καὶ μὲ μάτια ποὺ φλόγιζε ὁ πυρετὸς κι' ἡ συγκίνηση ἄρχισε νὰ διαβάζη τοὺς στίχους τοῦ ἄγνωστου ποιητῆ.

«Μέσ' στὰ χόρτα, τὰ λουλούδια,
τὸ ποτήρι δὲ βαστῶ.
Φιλελεύθερα τραγούδια,
σὰν τὸν Πίνδαρο ἐκφωνῶ.

Στὴ σκιά, χεροπιασμένες,
στὴ σκιά, βλέπω κι' ἐγώ,
κρινοδάχτυλες παρθένες
ὅπου στήνουνε χορό.
Κι' ἡ ψυχή μου ἀναγαλλιάζει
πὼς ὁ κόρφος κάθε μιᾶς
γλυκοβύζαχτο ἑτοιμάζει
γάλα ἀντρείας καὶ λευτεριᾶς.

Στάθηκε ἀσθμαίνοντας.

— Μοῦ τὸ εἶχε πῆ ὁ καπετὰν Μακρῆς, τότε ποὺ ἄκουσε τοὺς θλιμμένους μου στίχους. Τοὺς στίχους ποὺ κατηγοροῦσαν τοὺς Ἕλληνες γιὰ ραγιαδισμό:

«Ἴσως μιὰ μέρα νὰ σοῦ δώση ἕνας δικός μας ποιητὴς τὴν ἀπάντηση Βύρων»... μοῦ εἶπε. Καὶ τί ἀπάντηση!

Πῆρε πάλι τὸ γράμμα κι' ἐξακολούθησε ν' ἀπαγγέλλη:

Ὦ τρακόσιοι σηκωθῆτε
καὶ ξανάρθετε σὲ μᾶς·
τὰ παιδιά σας θέλει ἰδῆτε
πόσο μοιάζουνε μὲ σᾶς!
Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη,
τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερὰ
καὶ σὰν πρῶτα ἀντρειωμένη
Χαῖρε ὢ χαῖρε, Λευτεριά.

Εἶχε ἐνθουσιαστῆ ἀπ' τὸ ὅραμα τῶν στίχων... Δὲν μποροῦσε νὰ συγκρατήση τὴν ἔξαψή του. Ἀνασηκώθηκε στὸ κρεββάτι καὶ στήλωσε τὴ ματιά του στὸν τοῖχο, ὅπου κρέμονταν τὰ παλιὰ καρυοφίλια.

— Ναί, σὲ βλέπω Ἑλλάδα!... Γλυκειά μου Ἑλλάδα! Σὲ γνωρίζω, ἀπ' τοῦ σπαθιοῦ σου τὴν κόψη κι' ἀπὸ τὸ τρομερό σου τὸ βλέμμα, ὅπως λέει ὁ ποιητής σου. Εἶσαι γεμάτη φῶς, φλόγα κι' αἷμα. Ἔρχομαι!... Ἔρχομαι, κοντά σου... Μὴ μὲ κρατᾶτε... Ἀκολουθήσετε τὸ παράδειγμά μου.

Οἱ γιατροὶ μὲ τὸ Γκάμπα καὶ τὸ Φλέτσερ ἔτρεξαν τρομαγμένοι, τοῦ ἔβαλαν βδέλλες στὰ μηλίγγια. Τὸ αἷμα ἔτρεχε καὶ τοῦ ἔβαφε τὸ κατάχλωμο πρόσωπο.

— Θέλω νὰ κοιμηθῶ, εἶπε, κι' ἔκλεισε τὰ μάτια. Μισάνοιξε μόνο τὰ χείλη καὶ κάτι μουρμούρισε.

Ὁ Λάμπρος ποὺ εἶχε σκύψει μαζὶ μὲ τὸ Φλέτσερ πάνω ἀπ' τὸ μαξιλάρι, ἄκουσε τρεῖς λέξεις.

— Ἑλλάδα, ἦταν ἡ πρώτη... Δὲν κατάλαβε τὶς δυὸ ἄλλες.

— Ἄντε, παιδί μου, συμπλήρωσε ὁ Φλέτσερ.

Μιὰ καταιγίδα εἶχε ξεσπάσει πάνω στὸ Μεσολόγγι. Νύχτωνε. Ἀστραπὲς ἔσκιζαν τὸ σκοτάδι. Ἡ βροντὴ κυλοῦσε τὸν τρόμο της μέσα ἀπ' τὰ σύννεφα. Ἡ βροχὴ ποὺ τὴν ἔδερνε ὁ ἄνεμος, χτυποῦσε τὰ τζάμια τῶν σπιτιῶν.

Κι' οἱ ἁπλοϊκοὶ Μεσολογγῖτες, ποὺ ἤξεραν πὼς σημεῖα καὶ τέρατα συνοδεύουν τὸ θάνατο ἑνὸς ἥρωα, ἔλεγαν περίλυποι ὁ ἕνας στὸν ἄλλο.

— Πέθανε ὁ Μπάϋρον!

Τὄμαθε κι' ὁ νέος ποιητὴς ἀπ' τὴ Ζάκυνθο κι' ἔστειλε τὸ μήνυμα σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

Λευτεριὰ γιὰ λίγο πάψε
νὰ χτυπᾶς μὲ τὸ σπαθί,
τώρα σίμωσε καὶ κλάψε
εἰς τοῦ Μπάϋρον τὴ θανή.

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

Τὰ χημικὰ λιπάσματα

ΤΑ ΦΩΣΦΟΡΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Καθὼς ἔχουμε πῆ, τὸ φωσφόρο εἶναι ἀπὸ τὶς πιὸ πολύτιμες οὐσίες γιὰ τὸ φυτό, κοντὰ στὸ ἄζωτο, τὸ κάλι καὶ τὸ ἀσβέστι.

Στὸ προηγούμενο, μιλήσαμε γιὰ τὰ ἀζωτοῦχα λιπάσματα. Σήμερα θὰ ποῦμε γιὰ τὰ φωσφορικά. Καθὼς ἴσως θὰ ξέρετε, τὸ φωσφορικὸ ὀξύ, δυναμώνει τὴν ξυλώδη οὐσία τῶν φυτῶν (τὰ κλαριά, τὴν καλαμιά), καὶ κάνει τὸν καρπὸ βαρύτερο. Κάνει ἀκόμη τὰ φυτὰ νὰ βλασταίνουν πρώϊμα, ὅπως καὶ ν' ἀντέχουν στὶς διάφορες ἀρρώστειες.

Τὸ φωσφορικὸ δὲν λείπει ἀπὸ τὰ χωράφια μας. Μόνο ποὺ ὅπως εἶναι συνήθως ἀνακατεμμένο μὲ ἀσβέστι, δὲν λυώνει στὸ νερό, εἶναι ἀδιάλυτο. Κι' ὅταν εἶναι ἔτσι, οἱ ρίζες τῶν φυτῶν δὲν μποροῦν νὰ τὸ ρουφήξουν καὶ νὰ τὸ ἀνεβάσουν ὡς τὰ κλαδιὰ καὶ τὰ φύλλα.

Τὸ φωσφορικὸ εἶναι διαλυτὸ μόνο στὰ φυτοχώματα (στὸ χοῦμο δηλαδή), γιατὶ τὸ φυτόχωμα ἔχει ἀνθρακικὸ ὀξὺ ποὺ τὸ διαλύει.

Ἔτσι, οἱ ἀγρότες εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ρίχνουν στὰ χωράφια τους τὸ φωσφορικὸ σὰν χημικὸ λίπασμα. Τὸ φωσφορικὸ τὸ κατεργάζονται μαζὺ μὲ βιτριόλι, (θεϊκὸν ὀξὺ) καὶ φτιάνουν ἕνα χημικὸ λίπασμα ὑ π ε ρ φ ω σ φ ο ρ ι κ ὸ ποὺ ἔχει κάπου 16% φωσφορικὸ ὀξύ.

Ὁ τύπος τοῦ ὑπερφωσφορικοῦ αὐτοῦ λιπάσματος, εἶναι 0—16—0 καὶ ὅλοι οἱ ἀγρότες τὸ ξέρουν καλά, γιατὶ τὸ ἀγοράζουν καὶ τὸ μεταχειρίζονται σχεδὸν σὲ ὅλες τὶς καλλιέργειες. Τὰ φωσφορικὰ λιπάσματα, πρέπει νὰ παραχώνονται στὴ γῆ μὲ τὴν καλλιέργεια. Μπορεῖ ὅμως καὶ ἕνα μέρος τοῦ ὑπερφωσφορικοῦ, νὰ ριχτῆ πάνω στὸ χῶμα, χωρὶς νὰ παραχωθῆ, καὶ πολλοὶ γεωπόνοι μάλιστα λένε πὼς αὐτὸς ὁ τρόπος εἶναι ὁ καλύτερος.

ΑΣΒΕΣΤΟΥΧΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Καὶ ὁ ἀσβέστης εἶναι ἀπαραίτητο στοιχεῖο γιὰ τὰ φυτά, καθὼς καὶ γιὰ τὸ εὐεργετικὰ μικρόβια τοῦ ἐδάφους, ποὺ βοηθοῦν τὰ φυτὰ νὰ τραβοῦν μὲ τὶς ρίζες τους ἀπὸ τὸ χῶμα τὴν τροφή τους.

Στὴν Ἑλλάδα, τὰ χωράφια μας ἔχουν ἄφθονο ἀσβέστη, ἐκτὸς ἀπὸ μερικὲς περιφέρειες ποὺ ἔχουν ξυνὰ χώματα ἢ γλίνες.

Στὰ πολὺ σφιχτὰ ἐδάφη (στὶς γλίνες) τὸ χρησιμοποιοῦμε γιὰ νὰ διορθώνουμε τὸ χῶμα. Τότε ρίχνουμε 5000-.000 ὀκάδες ἀσβέστη στὸ στρέμμα.

Στὰ ξυνὰ χώματα πάλι (αὐτὰ ποὺ δὲν ἔχουν ἀσβέστη) ρίχνουμε ὡς 100 ὀκάδες στὸ στρέμμα. Τὸ ἀσβέστωμα πρέπει νὰ γίνεται κάθε 3 ἢ 4 χρόνια τὸ φθινόπωρο, ἀλλὰ ἀρκετὸν καιρὸ πρὶν ἀπὸ τὴν σπορὰ γιὰ νὰ μὴν κάψη τὸν σπόρο.

Φέρνουμε τὸν ἀσβέστη στὸ χωράφι, τὸν βάζουμε σὲ μικροὺς σωρούς, καὶ τὸν ἀφίνουμε ὡς 20 μέρες, ὡς νὰ σβυστῆ μόνος του μὲ τὴν ὑγρασία καὶ νὰ τριφτῆ. Ἔπειτα τὸ σκορπίζουμε στὸ χωράφι, καὶ τὸν παραχώνουμε ὅταν θὰ ἔρθη ἡ ἐποχὴ καὶ θ' ἀρχίσωμε νὰ ὀργώνουμε τὸ χωράφι.

ΠΩΣ ΠΟΛΕΜΟΥΜΕ ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ

Ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ἐχθροὺς τοῦ ἀγρότη, εἶναι καὶ τὰ ζιζάνια, τ' ἀγριόχορτα ποὺ μεγαλώνουν καὶ θεριέβουν στὰ χωράφια, κλέβοντας τὴν τροφὴ καὶ τὸ νερὸ ποὺ εἶναι γιὰ τὰ φυτὰ ποὺ σπέρνουμε.

Τὰ ζιζάνια, εἶναι οἱ ληστὲς τῶν φυτῶν: δὲν τ' ἀφήνουν σὲ ἡσυχία νὰ μεγαλώσουν καὶ νὰ προκόψουν. Γι' αὐτὸ μιὰ ἀπὸ τὶς κυριώτερες φροντίδες τοῦ ἀγρότη, εἶναι νὰ τὰ πολεμήση, νὰ τὰ ἐξαφανίση ἂν εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τὰ χωράφια του.

Σωροὶ ἀπὸ ἀσβέστη ἕτοιμοι γιὰ σκόρπισμα

Τὰ ζιζάνια, εἶναι δύο εἰδῶν: τὰ μισὰ εἶναι π ο λ ύ χ ρ ο ν α, ἔχουν δηλαδὴ ρίζες βαθειὲς καὶ βολβοὺς καὶ φυτρώνουν κανονικά, κάθε χρόνο ἂν δὲν ξεριζωθοῦν, κι' ἄλλα εἶναι μ ο ν ό χ ρ ο ν α διατηροῦνται δηλαδὴ μόνον ἕνα χρόνο, μὲ τοὺς σπόρους τους.

Ὁ πόλεμος ποὺ κάνουμε στὰ ζιζάνια, εἶναι ἄλλος γιὰ τὰ πολύχρονα, κι' ἄλλος γιὰ τὰ μονόχρονα.

Σήμερα θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὰ πολύχρονα ζιζάνια. Αὐτὰ ὅπως εἴπαμε ἔχουν ρίζες, ἢ βολβούς.

Πῶς πολεμοῦμε τὰ πολύχρονα ζιζάνια ποὺ ἔχουν ρίζες.

Ἀπ' αὐτά, τὰ πιὸ συνηθισμένα εἶναι ἡ περιπλοκάδα καὶ κυρίως ἡ ἀγριάδα. Δὲν ὑπάρχει χωράφι ποὺ νὰ μὴν βρίσκεται, μὲ τὶς βαθειές «νοικοκυρίστηκες» ρίζες της, ποὺ τραβοῦν ὅλη τὴν τροφὴ καὶ τὸ λίπασμα τοῦ φυτοῦ καὶ ἀκόμη τὰ ἀποθηκεύουν, καὶ τὰ φυλᾶνε γιὰ τὶς δύσκολες ὧρες, ὅπως κάνει μιὰ καλὴ νοικοκυρά!

Ἡ ἀγριάδα, δὲν καταστρέφεται μὲ τὰ ἐλαφρὰ ὀργώματα, μὲ τὰ σκαλίσματα ἢ καὶ μὲ τὸ ράντισμα μὲ θειϊκὸ ὀξὺ (βιτριόλι).

Γιὰ νὰ τὴν ἀφανίσουμε, δυὸ τρόποι ὑπάρχουν: Ὁ πρῶτος εἶναι τὸ βαθὺ ὄργωμα τοῦ καλοκαιριοῦ, ποὺ εἶναι ὁ πιὸ οἰκονομικὸς τρόπος γιὰ τὰ χώματα ποὺ εἶναι πηχτά, συνεχτικά, τὰ ἀργιλλοχώματα.

Δυστυχῶς ὅμως τὸ βαθὺ ὄργωμα δὲν δίνει καὶ τόσο σπουδαῖα ἀποτελέσματα στὰ ἐλαφριὰ χώματα, γιατὶ δὲν κάνει μεγάλους σβώλους, κι' ἡ ἀγριάδα καταφέρνει νὰ βρίσκη ἐκεῖ πάντα τὴν λίγη ὑγρασία ποὺ τῆς χρειάζεται γιὰ νὰ θεριέψη.

Τί θὰ κάνωμε λοιπὸν σ' αὐτὰ τὰ χώματα;

Θὰ σκαλίζωμε τὰ χωράφια συνέχεια, γιατὶ τὰ ἀδιάκοπα σκαλίσματα, καταστρέφουν τὰ φύλλα τοῦ φυτοῦ μόλις φανερωθοῦν.

Γιὰ νὰ δώση καλὰ ἀποτελέσματα αὐτὴ ἡ μέθοδος, πρέπει νὰ γίνουν τουλάχιστον 6 - 8 σκαλίσματα μέσα στοὺς πρώτους δυὸ μῆνες τῆς ἄνοιξης. Δηλαδὴ κάθε 8 - 10 μέρες, πρέπει νὰ γίνεται ἕνα σκάλισμα.

Δύσκολος τρόπος καὶ δαπανηρός, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἄλλος.

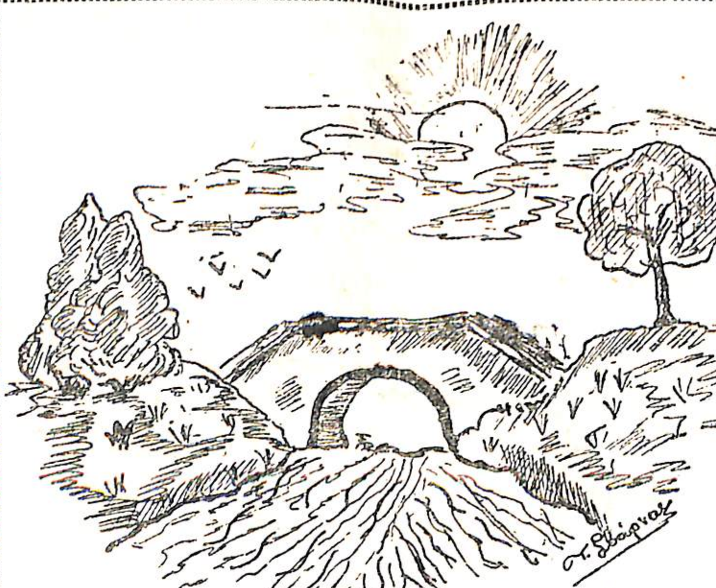
Μπορεῖ βέβαια νὰ καταστραφοῦν τὰ ριζώματα μετὰ τὸ ὄργωμα, μὲ τὴ σβάρνα, ἢ ἀπὸ γυναῖκες καὶ παιδιὰ ποὺ ἀκολουθοῦν τὸ ἀλέτρι καὶ μαζεύουν τὶς ἀγριάδες.

Ὅταν κάνουμε στὰ χωράφια καλλιεργημένη, δηλαδὴ μούρη ἀλλαξοσποριά, τὸ σκάλισμα μπορεῖ νὰ γίνη μὲ ἱπποσκαλιστήρια, γιατὶ ἔτσι κοστίζει πιὸ φτηνά.

Τὸ περιπλοκάδι ἔχει ρίζες βαθειὲς ὡς ἕνα μέτρο. Αὐτὸ δὲν καταστρέφεται μὲ τὸ βαθὺ ὄργωμα. Μόνο μὲ τὸ σκάλισμα ἀφανίζεται, κυρίως τὴν ἄνοιξη καὶ τὸ φθινόπωρο, ποὺ βλασταίνει.

Ἡ σπορὰ τοῦ σιταριοῦ κατὰ γραμμές, ἐκτὸς ποὺ ἔχει πολλὰ ἄλλα πλεονεκτήματα, κάνει πολὺ πιὸ εὔκολο τὸ σκάλισμα τοῦ χωραφιοῦ τὸ φθινόπωρο καὶ τὴν ἄνοιξη, καὶ μᾶς βοηθεῖ νὰ τὰ ξεπαστρέψωμε αὐτὰ τὰ δύο ληστρικὰ ζιζάνια.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ ποῦμε γιὰ τὸ πῶς θὰ καθαρίσωμε τὰ χωράφια μας ἀπὸ τὰ πολύχρονα ζιζάνια ποὺ ἔχουν βολβούς.

(Σκίτσο τοῦ μικροῦ ἀναγνώστη μας Τ. Σβάρνα)

ΤΟ ΚΟΤΕΤΣΙ

Πῶς θάχουμε γερὲς κότες καὶ ἄφθονα αὐγά.

Καὶ ποιός εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δὲν θέλει νάχη κότες γερές, ποὺ νὰ τοῦ κάνουν ἄφθονα αὐγὰ ὅλο τὸ χρόνο!

Ὅλοι βέβαια τὸ θέλουν, λίγοι ὅμως τὸ καταφέρνουν. Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ προσέξωμε, εἶναι νὰ διαλέξουμε καλὲς γενοῦσες, εἴτε ἀγοράζοντας τ' αὐγὰ ποὺ θὰ κλωσσήση ἡ κότα μας ἀπὸ καλὸ πτηνοτρόφο, εἴτε ξεχωρίζοντας ἀπὸ τὶς πουλαδίτσες τὶς καλὲς γεννοῦσες καὶ σφάζοντας ἢ πουλῶντας τὶς ἄλλες.

Αὐτὸ ὅμως δὲν ἀρκεῖ.

Πρέπει νὰ φροντίζουμε γιὰ τὴν ὑγεία τους καὶ γιὰ τὸ φαΐ τους, μὲ μυαλὸ καὶ μὲ σύστημα. Πρῶτα - πρῶτα, θὰ φροντίσουμε νὰ εἶναι τὸ κοτέτσι τους εὐήλιο καὶ εὐρύχωρο, ὅπως ἔχουμε ἐξηγήσει στὰ προηγούμενα.

Ἔπειτα θὰ γνοιαστοῦμε μὲ ἰδιαίτερη φροντίδα, γιὰ τὸ φαΐ τους. Δὲν ἀρκεῖ νὰ πετᾶμε στὶς κότες ὅ,τι περισσεύει ἀπὸ τὸ δικό μας τὸ φαΐ, καθὼς καὶ λίγο καλαμπόκι ποὺ καὶ ποῦ...

Οἱ κότες θέλουν τὸ τακτικό τους, ἄφθονο τάϊσμα, ποὺ θὰ ἐξηγήσωμε μὲ τὸν καιρὸ πῶς πρέπει νὰ γίνεται.

Ἀκόμα πρέπει νὰ δίνουμε τὴν τροφή τους στὶς κότες μέσα σὲ ταγίστρες, καὶ τὸ νερό τους μέσα σὲ καθαρὲς ποτίστρες.

Ὅταν ρίχνωμε χάμω τὴν τροφή τους, οἱ κότες τὴν καταπίνουν μὲ κάθε λογῆς ἀκαθαρσίες μαζύ. Αὐτὸ βλάφτει πρῶτα τὶς ἴδιες κι' ἔπειτα χαλάει καὶ τὴ γεύση τοῦ αὐγοῦ. Μόνο οἱ σπόροι πρέπει νὰ ρίχνωνται στὸ χῶμα, κι' ὄχι κι' οἱ ἄλλες τροφές.

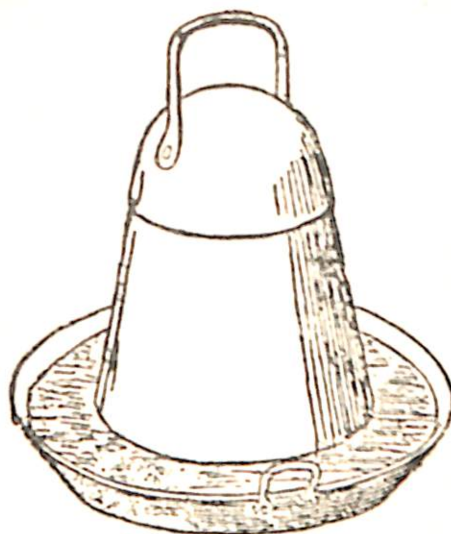
Οἱ ταγίστρες καὶ οἱ ποτίστρες, πρέπει νὰ καθαρίζωνται κάθε μέρα.

Πρέπει ν' ἀσβεστώνουμε τακτικὰ τὸ κοτέτσι, νὰ τὸ πλένωμε μὲ ἄφθονα νερά, καὶ νὰ φροντίζωμε νὰ μὴν ἔχουν οἱ κότες μας παράσιτα. Εἶναι ἁμαρτία γιὰ τὰ κακόμοιρα τὰ ζῶα, νὰ τὰ κρατᾶμε περιωρισμένα μέσα σὲ σκοτεινὲς αὐλὲς καὶ σὲ ὑπόγεια.

Στὶς ταράτσες ὅμως τῶν σπιτιῶν, μποροῦμε νὰ στήσωμε κοτέτσι. (Θὰ σᾶς πῶ καὶ γι' αὐτὸ ἀργότερα πῶς).

Ὅταν ἀγοράζουμε ἕνα καινούργιο που-

(ὡς ἕνα μῆνα) μακρυὰ ἀπὸ τ' ἄλλα, «καραντίνα», γιατὶ δὲν ξέρομε τί ἀρρώστειες μπορεῖ νὰ μᾶς φέρη στὸ κοτέτσι.

Μιὰ πρακτικὴ ποτίστρα

Ἔχω δῆ κοτέτσια μὲ εἴκοσι καὶ μὲ σαράντα κότες ν' ἀφανίζωνται μέσα σὲ λίγες μέρες, ἐξαιτίας μιᾶς ἀρρώστειας ποὺ ἔφερε μιὰ «καινούργια».

Γι' αὐτὸ κι' ἂν ψοφήση καμμιὰ κότα, πρέπει νὰ τὴ θάβουμε μακρυά, σὲ βαθὺ λάκκο, ἀφοῦ ρίξωμε ἀπάνω ἄσβυστο ἀσβέστη.

Κι' ἂν ἀρρωστήση κανένα πουλὶ καὶ δὲν ξέρουμε τί ἔχει, νὰ τὸ κρατᾶμε μακρυὰ ἀπὸ τ' ἄλλα γιὰ νὰ μὴν κολλήσουν.

Ἂν ἡ κότα εἶναι ἄρρωστη βαρειά, καλύτερα εἶναι νὰ τὴ σφάξωμε ἀμέσως, γιὰ νὰ μὴν προφτάση νὰ κολλήση καὶ τὶς ἄλλες. Ἂν μιὰ κότα δὲν γίνη καλὰ σὲ τρεῖς-τέσσερες μέρες, δύσκολο νὰ γειάνη.

Ὑπάρχουν κι' ἕνα πλῆθος ἐμβόλια, ποὺ κι' αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ μεταχειριστοῦμε ἂν πέση στὴν περιοχὴ ἐπιδημία.

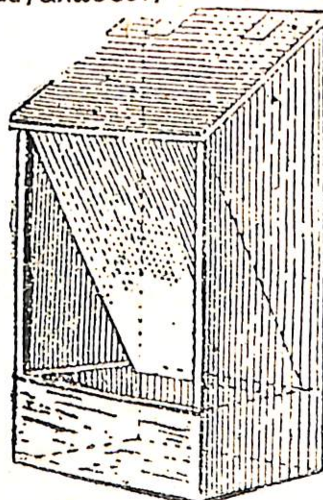
Ὡστόσο οἱ κότες δύσκολα ἀρρωσταίνουν ἂν ἔχουν κατάλληλο κοτέτσι, ἥλιο, καθαριότητα καὶ ἄφθονη καὶ καλὴ τροφή.

Η ΠΑΠΙΑ

Ἡ πάπια εἶναι ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα πουλερικά. Δὲν ἀρρωσταίνει εὔκολα σὰν τὸν γάλο, τρώει ὅ,τι-ὅ,τι καὶ μεγαλώνει πολὺ πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὰ κοτόπουλα.

Τὸ κρέας της εἶναι νόστιμο, τ' αὐγά της γιὰ ὅσους τὰ ἔχουν συνηθίσει, εἶναι καλὰ σὰν τῆς κότας, κι' ἐπὶ πλέον δίνει καὶ ἄφθονο πούπουλο, ποὺ πουλιέται ἀρκετὰ ἀκριβὰ μὲ τὴν ὀκᾶ.

Σὲ ἐνάμιση δυὸ μῆνες τὸ πολύ, τὰ παπάκια εἶναι ἕτοιμα γιὰ νὰ φαγωθοῦν, καὶ γιὰ νὰ μεγαλώσουν, δὲν χρειάζονται τὶς

Ταγίστρα γιὰ κότες (αὐτόματη)

φροντίδες ποὺ ἔχουν ἀνάγκη τὰ κοτόπουλα.

Ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται τῆς πάπιας, εἶναι μιὰ μεγάλη γοῦρνα, μιὰ δεξαμενή, ἕνας βάλτος ἢ μιὰ λίμνη. Ὅποιος λοιπὸν ἔχει κοντὰ στὸ σπίτι του ἕν' ἀπ' αὐτά, πρέπει ἀπαραιτήτως ν' ἀναθρέφη πάπιες.

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

Τά παιχνίδια πού παίζουν τά Ἑλληνόπουλα

ΟΙ ΖΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

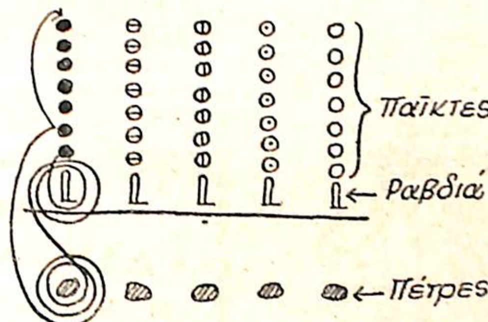
Τὸ παιγνίδι «Οἱ ζαλισμένοι» παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο. Λαβαίνουν μέρος 2 - 6 ὁμάδες ἀπὸ 6 - 7 ἢ καὶ περισσότερα ἐν ἀνάγκη παιδιὰ ἡ κάθε μία.

Γιὰ τὸ παιγνίδι χρειάζονται τόσα ραβδιὰ μὲ ὕψος 60 - 70 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου ὅσες οἱ ὁμάδες.

Στὴν ἀρχὴ χαράζουμε μιὰ μεγάλη γραμμὴ στὸ ἔδαφος. Πίσω ἀπὸ τὴν γραμμὴ παρατάσσουμε τὶς ὁμάδες σὲ φάλαγγα κατὰ παίκτη. Κάθε ὁμάδα πρέπει νὰ ἀπέχη ἀπὸ τὴν ἄλλη 3 ἕως 5 τὸ πολὺ βήματα.

Ὁ πρῶτος τῆς κάθε ὁμάδας παίρνει τὸ ραβδὶ καὶ τὸ στερεώνει μπροστά του στὸ ἔδαφος. Σὲ ἀπόσταση 15 - 20 μέτρων τοποθετοῦμε ἕνα ὁποιοδήποτε ἀντικείμενο· ἂς ποῦμε μιὰ μεγαλούτσικη πέτρα.

Μόλις δοθῆ τὸ σύνθημα τοῦ παιγνιδιοῦ ὁ πρῶτος τῆς κάθε ὁμάδας ἀκουμπάει ὅσο πιὸ γρήγορα μπορεῖ στὸ ραβδὶ τὶς παλάμες του καὶ ἀμέσως κατόπι ἀπάνω στὶς παλάμες του τὸ μέτωπό του. Σ' αὐτὴ τὴ στάση κάνει 3 στροφὲς — οἱ παῖκτες μποροῦν νὰ ὁρίσουν καὶ περισσότερες γύρω ἀπὸ τὸ ραβδὶ — χωρὶς βέβαια νὰ τὸ ρίξη, καὶ τότε προχωρεῖ τρέχοντας πρὸς τὴν ἀπέναντι πέτρα. Γυρίζει δυὸ φορὲς γύρω ἀπὸ τὴν πέτρα καὶ ξαναγυρίζει πίσω στὴν ὁμάδα του καὶ παίρνει θέση πίσω ἀπὸ τὸν τελευταῖο. Μὰ προηγουμένως καθὼς περνάει ἀπὸ τὸν δεύτερο (αὐτὸν ποὺ εἶχε ἀπὸ πίσω του) τὸν κτυπάει ἐλαφρὰ στὴν πλάτη. Αὐτὸς πρέπει χωρὶς νὰ χάση καιρό, νὰ ἐπαναλάβη ὅ,τι ἀκριβῶς ἔκαμε ὁ πρῶτος. Ἔτσι οἱ γῦροι στὸ ραβδί, τὸ τρέξιμο, οἱ γῦροι στὴν πέτρα καὶ ἡ ἐπιστροφὴ στὴν ὁμάδα μὲ τὸ ἐλαφρὸ χτύπημα στὴν πλάτη τοῦ παίκτη ποὺ ἔχει σειρὰ νὰ τρέξη, πρέπει νὰ γίνουν ἀπ' ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς ὁμάδας. Κερδίζει ἡ ὁμάδα ποὺ ὁ τελευταῖος της παίκτης θὰ ξαναγυρίση στὴν ὁμάδα του πρῶτος.

Κανόνες τοῦ παιγνιδιοῦ

1) Ἡ ἀπόσταση κάθε πέτρας ἀπὸ τὴ γραμμὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἴδια.

2) Ὅλες οἱ ὁμάδες νὰ εἶναι ἰσάριθμες.

3) Ἂν τὸ μπαστοῦνι βγῆ ἀπὸ τὴ θέση του, ὁ παίκτης ὀφείλει νὰ τὸ στερεώση καλὰ καὶ ὕστερα νὰ ξεκινήση.

4) Ὅταν μιὰ ὁμάδα νικήση οἱ ἄλλες ἐξακολουθοῦν τὸ παιγνίδι τους καὶ τοῦτο γιατὶ πρέπει νὰ βαθμολογηθοῦν ὅλες.

Ἡ ὁμάδα ποὺ θὰ ἔλθη πρώτη παίρνει 10 βαθμούς, ἡ δεύτερη 7, ἡ τρίτη 5, ἡ τετάρτη 3 καὶ οἱ λοιπὲς 0.

Τελικὰ κερδίζει ἡ ὁμάδα ποὺ σὲ 3 - 4 διαδοχικὰ παιγνίδια κέρδισε τοὺς περισσότερους βαθμούς.

ΟΙ ΠΑΤΑΤΕΣ

Οἱ «πατάτες» παίζονται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο. Λαβαίνουν μέρος τρεῖς ἢ περισσότερες ὁμάδες ἀπὸ 6 ἢ 8 παιδιὰ ἡ κάθε μία. Χρειάζονται καλάθια καὶ πετρίτσες (νὰ μοιάζουν μὲ πατάτες).

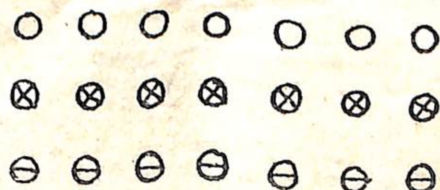
Συντάσσουμε τὶς ὁμάδες σὲ φάλαγγα κατὰ παίκτη καὶ σὲ ἀπόσταση τὴ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη 3 βημάτων. Ἐμπρὸς ἀπὸ τὶς ὁμάδες χαράσσουμε μιὰ εὐθεῖα γραμμή. Καὶ μπροστὰ ἀπὸ κάθε ὁμάδα τοποθετοῦμε ἕνα καλάθι γεμάτο πέτρες ἢ ξυλάκια ποὺ παρασταίνουν πατάτες· πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ καλάθι χαράσσουμε τρεῖς κύκλους ποὺ νὰ ἀπέχη ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον δεκαπέντε περίπου βήματα. Σὲ κάθε κύκλο βάζουμε κι' ἀπὸ μιὰ πατάτα (ξυλαράκι ἢ πέτρα).

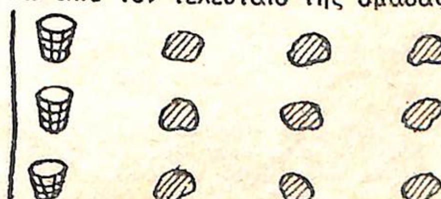
Μόλις δοθῆ τὸ σύνθημα γιὰ τὴν ἔναρξη τοῦ παιγνιδιοῦ, οἱ πρῶτοι παῖκτες κάθε ὁμάδας ποὺ πρέπει νὰ πατάνε στὴ γραμμή, τρέχουν πρὸς τὸν πρῶτο κύκλο (καθένας στοὺς κύκλους, ποὺ ἀνήκουν στὴν ὁμάδα του) παίρνουν τὴν πατάτα καὶ τὴν τοποθετοῦν στὸ καλάθι ἀφοῦ τὸ πλησιάσουν. Ἔπειτα τρέχουν στὸ δεύτερο κύκλο, παίρνουν τὴν πατάτα, ξαναγυρίζουν στὸ καλάθι καὶ τὴν ρίχνουν μέσα, τρέχουν τέλος στὸν τρίτο κύκλο παίρνουν τὴν πατάτα καὶ τὴν φέρνουν καὶ τὴν ρίχνουν στὸ καλάθι. Μόλις τελειώσουν ξαναγυρίζουν στὴν ὁμάδα τους καὶ κτυπᾶν ἐλαφρὰ στὴν πλάτη τὸν δεύτερο ποὺ πρέπει νὰ πατάη τώρα στὴ γραμμή. Ὁ δεύτερος τῆς ὁμάδας τρέχει στὸ καλάθι ἁρπάζει μιὰ πατάτα καὶ τὴν τοποθετεῖ (φυτεύει) στὸν τρίτο κύκλο. Γυρίζει ξανὰ στὸ καλάθι παίρνει δεύτερη πατάτα καὶ τὴν ρίχνει στὸν δεύτερο κύκλο. Ἐπιστρέφει γιὰ τρίτη φορὰ στὸ καλάθι παίρνει τρίτη πατάτα καὶ τὴν φυτεύει στὸν πρῶτο κύκλο καὶ ξαναγυρίζει τρέχοντας πάντοτε στὴν ὁμάδα του καὶ κτυπάει τὸν τρίτο στὴν πλάτη. Ἔτσι ὁ ἕνας μαζεύει τὶς πατάτες καὶ ὁ ἀμέσως κατόπιν τὶς φυτεύει. Κερδίζει ἡ ὁμάδα ποὺ ὁ τελευταῖος της θὰ φθάση πρῶτος ἐπιστρέφοντας στὴ γραμμή του.

Κανόνες:

1) Σὲ κάθε διαδρομὴ πρέπει νὰ παίρνουμε ἢ νὰ φυτεύουμε μιὰ πατάτα.

2) Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν πρῶτο παίκτη ποὺ ξεκινάει μὲ τὸ σύνθημα, οἱ ἄλλοι δὲν μποροῦν νὰ ξεκινήσουν ἀπὸ τὴ γραμμὴ ἂν τοὺς κτυπήση ὁ προηγούμενός τους. Κάθε παίκτης ποὺ θὰ τελειώση τὸ παίξιμο παίρνει θέση πίσω ἀπὸ τὸν τελευταῖο τῆς ὁμάδας του.

Τὰ φτερινάρια

Παιδικὸ διήγημα τοῦ
Γιάννη Βλαχογιάννη

Οἱ δυὸ μικροὶ γείτονοι, μὰ ὄχι καὶ παλιοὶ γνώριμοι, ὁ Γούλας καὶ ὁ Γωγός, Ἀγωνιστῶν ἐγγόνια, δέσαν τὴν καινούργια τους ἀγάπη τόσο δυνατὴ ποὺ κιντύνευε κάθε στιγμὴ νὰ σπάση. Δυὸ - τρεῖς φορὲς τὴν κάθε μέρα τὴ βάζανε σὲ σκληρὴ δοκιμή, χτυπώντας την πάνου στοῦ παιδιάτικου θυμοῦ τ' ἀμόνι. Βλαστάρια μὲ τ' ἀγκάθια τους τὰ τρυφερά, δὲ μοιάζουν καὶ πολύ, γιατὶ κρατοῦσαν ἀπὸ δυὸ ἀσυνταίριαστες γεννιές, θαλασσινὴ τὴ μιὰ καὶ στεριανὴ τὴν ἄλλη. Ὁ παπποὺς τοῦ Γούλα ἤτανε στρατηγὸς τοῦ ἀγῶνα καὶ τοῦ Γωγοῦ ναύαρχος. Ὁ Γούλας εἶχε στήσει τὸ λημέρι του μέσ' στὴν παλιὰν αὐλή, μὲ τὴ γέρικη της ταταλιά. Κι' ἀπὸ τὴν ταταλιὰ ἔκοβε ὁ παλληκαρᾶς σπαθιά, τουφέκια, κι' ἔκανε ἄλογα, καὶ κυνηγοῦσε τὶς ψηλὲς τσουκνίδες τοῦ ἔρημου περιβολιοῦ θαρρώντας τις γιὰ Τούρκους. Ὁ Γωγὸς πάλι, νιόφερτος στὴ γειτονιά σκάρωνε γοργὰ τὴ ναυαρχίδα του, ἀπάνω στὴν ταράτσα, μὲ τὴν μαΐστρα καὶ μὲ τὸ μεγάλο της πανί — ὁ λόγος τὄκανε μεγάλο — μὲ τὰ ξάρτια καὶ μὲ τὴ σημαία κατάκορφα. Κι' ἀρμένιζε ὁ μικρὸς στὰ πέλαγα τῆς φαντασίας του μὰ καὶ προκαλοῦσε τὸν ἄλλο τὸ μικρὸ νὰ βγοῦνε στ' ἀνοιχτὰ καὶ νὰ μετρηθοῦνε μὲ κανόνια καὶ πυρόκροτα κι' ὄχι μὲ ψιλὴ φωτιά, ποὺ ἐκεῖνος τὴν καταφρονοῦσε.

—Ὅμως ἡ παλληκαριὰ μετριόταν μὲ τὸ σπαθί, σῶμα μὲ σῶμα, κι' ὄχι μὲ κανόνια,

ὁ ἄλλος ἀπαντοῦσε. Ἀφοῦ βραχνιάσανε τὶς πρῶτες μέρες μπήκανε σ' ἄλλον ἀγῶνα ὕστερα.

— Ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ παπποῦδες, ὁ ναύαρχος ἢ ὁ στρατηγός, ἦταν τὸ πιὸ παλληκάρι.

—Ἐμένα ὁ παππούς μου ἔκαψε φρεγάδες...

— Μὲ τὰ χέρια του τὶς ἔκαψε;

— Μὲ τὰ πυρπολικά!

— Δός μου καὶ μένα ἕνα σπίρτο νὰ κάψω ὅλη τὴν Ἀθήνα μονοκοπανιά, παλληκαριὰ εἶναι αὐτή;

— Παλληκαριὰ δὲν εἶναι νὰ σοῦ ρίχνουν χιλιάδες κανονιὲς καὶ νὰ τραβᾶς, κι' ἴσια ἀπάνου;

— Φτάνει, μὴν πᾶς παραπάνου! Πόσες πληγὲς ἔχει ὁ παππούς σου;

— Πληγές... Γιὰ νὰ κουτσαίνη θάχη πληγές...

—Ὁ δικός μου ἔχει ἐφτὰ πληγές...

—Θὰ πῆ πὼς οἱ Τοῦρκοι τοῦ τὶς δώσανε.

— Δὲν ξέρεις ἀπὸ πόλεμο τῆς στεριᾶς καϋμένε. Σπαθιὲς στὰ κεφάλια, βόλια στὰ κορμιά, ὄχι κανονιὲς ἀπὸ μακρυά.

— Λοιπὸν καὶ τὶς ἔφαγε ὁ παππούς σου τὶς σπαθιές!

— Καὶ τὶς γλύτωσε τὶς κανονιὲς ὁ δικός σου!

—Καὶ τὶς δέχτηκε ὁ δικός σου τὶς πληγές!

—Ἀφοῦ δὲν ἔφευγε; Ἀφοῦ ἔβανε τὸ στῆθος του μπροστά; Δὲν τὶς πῆρε τὶς πληγὲς σὲ μιὰ μάχη, σὲ πολλὲς τὶς πῆρε· πῆρε κι' ἔδωσε περισσότερες. Στὰ πέντε ὄρνια, στὴν Καλλιακοῦδα, στὸ Κρεμμύδι...

— Τί μάχες εἶναι αὐτές; Ὄρνια, κρεμμύδια; Τὸ καράβι τοῦ παπποῦ μου πολέμησε στὴ Χίο, στὴν Τένεδο! Ὄχι Κρεμμύδι...

— Τὸ βλέπεις αὐτὸ τὸ κρεμμύδι; (κι' ἔδειξε τὴ γροθιά του). Σοῦ κάνω τὸ καράβι τοῦ παπποῦ σου νὰ μὴ ξεχωρίζη ἡ πλώρη ἀπὸ τὴν πρύμνη.

Τὸ ξύλο καὶ τὰ κλάμματα δὲν κρίνανε τὸ δίκηο, μὰ εἴχανε ἕνα τέλος πιὸ καλό! Οἱ ἀντίπαλοι τιμήσανε τὴν πατρογονικὴ παλληκαριὰ δένοντας τὴν ἀγάπη τους στενώτερα ἀπὸ πρῶτα. Ἡ ἀγάπη γέννησε ὕστερα τὸν σεβασμὸ στὶς γνῶμες τους, ἕνας τοῦ ἄλλου.

Τέλος εἶπε ὁ Στεριανός:

— Νὰ μὲ πάρης καμμιὰ μέρα νὰ μὲ πᾶς στὸν παπποῦ σου νὰ μοῦ πῆ καμμιὰ ναυμαχία.

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΔΕΝ ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ

Ἡ συνδρομὴ τοῦ περιοδικοῦ δὲν αὐξήθηκε γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἐξηγήσαμε στὰ προηγούμενα φύλλα μας. Μὰ οἱ φίλοι μας ἔρχονται νὰ βοηθήσουν τὸ ἔργο μας μὲ προαιρετικὲς συνδρομὲς αὐξημένες.

Ἔτσι μᾶς ἔστειλαν παραπάνω ἀπὸ τὴν κανονικὴ τους συνδρομὴ οἱ φίλοι μας:

Μίμης Καψῆς	Δρχ.	5.000
Μιλτ. Διαμαντόπουλος	»	3.000
Γεώργιος Παπαηλιοῦ	»	5.000
Χρ. Γ. Ἀλεξάνδρου	»	5.000
Παν. Χατζῆς	»	4.000
Ἀντ. Φαρμακιώτης (ἔγραψε 10 συνδρομητὲς καὶ δὲν δέχτηκε τὴ δωρεὰν ἐγγραφή του)	»	10.000
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	»	2.000
Κ. Β. Καραστάθης	»	2.000
Πολυτίμη Πολυχρονάκου	»	6.000
Γεώργιος Ὀρφανὸς	»	5.000
Ἐπ. Καλογερόπουλος	»	2.000
Βασιλικὸς Κοπανᾶς	»	3.000
Γεώργιος Π. Ἀνέστης	»	5.000
Ἀνδρέας Γ. Πιπέρης	»	5.000
Νῖκος Κοντογιάννης	»	5.000
Μαρία Κουφουπαντελῆ	»	5.000
Ξένης Δοντᾶ	»	10.000
Κων. Κραγιόπουλος	»	2.000
Ζαχαρίας Καλλινικίδης	»	5.000
Ἡρακλῆς Παπαγερμανὸς	»	5.000
Μαρία Καμπάνη	»	3.000
Βλάσιος Ἰωάννου	»	3.000
Μαρία Μπόσκου	»	5.000
Πίνδαρος Ἀνυφαντῆς	»	2.500
Τάκης Γ. Πάτσης	»	5.000
Γεώργιος Ὀρφανὸς	»	5.000
Παναγιώτα Πλευρῆ	»	30.000
Μαθηταὶ ἰδιωτικῆς σχολῆς Α. Ἀγγελοπούλου (Κακλαμάνου 15, Δουργούτη)	»	30.000
Δημήτριος Κουρσὲς	»	3.000
Γεώργιος Σπ. Ἀλειφέρης	»	5.000

σκολος. Μὰ ξέρω ἐγὼ πῶς νὰ τὸν καταφέρω. Θὰ τοῦ πάω τὸ γάτο μας τὸν Κίτσο, νὰ τόνε βάλω στὰ γόνατά του κι' ἐκεῖ νὰ καθήση καὶ νὰ ρουθουνάη. Ὁ Κίτσος δὲν τοῦ ἀρέσει καὶ πολὺ γιατὶ ὁ παππούς μυρίζει ταμπάκο. Ὅμως τόνε χαϊδεύει ὁ παππούς καὶ κάθεται ἥσυχος. Τότε ἀρχίζει ὁ παπούς μιὰ νὰ χαϊδεύη, μιὰ νὰ λέη, μιὰ νὰ σωπαίνη.

Ἐμεῖς ὅλο καὶ θὰ τοῦ τὸ θυμᾶμε. «Παρακάτου, ὕστερα, παππού, τί γίνηκε;» Κι' ὁ παππούς θὰ μᾶς ἱστορίση τὴ ναυμαχία μὲ τὰ ὅλα της. Τότε θὰ καταλάβης πῶς γίνεται ὁ πόλεμος τῆς θάλασσας καὶ θὰ δῆς τὰ τούρκικα καράβια νὰ κόβουνε φευγιό, καὶ θὰ δῆς νὰ πετᾶνε στὸν ἀγέρα, νὰ βουλιᾶνε φοῦντο... Ὁ παππούς θὰ μιλάη σιγὰ - σιγά, ἥσυχα - ἥσυχα, μὰ τὸν θ' ἀκοῦς καὶ θὰ ἀνατριχιάζης, θὰ πιστεύης πὼς εἶσαι μέσα στὸ καράβι, καὶ πὼς πολεμᾶς καὶ σύ. Ὕστερα θὰ μὲ πᾶς καὶ μένα στὸ δικό σου τὸν παππού!

—Ὁ δικός μου ὁ παππούς ὅλο βογγάει, δὲν θέλει σὲ κανένα νὰ μιλάη. Βαστάει στὸ χέρι του ἕνα μακρὺ τσιμπούκι, κι' ἅμα τοῦ φταίξουν τίποτα σοῦ τὴν τραβάει τὴν τσιμπουκιά! Γιὰ πολέμους δὲν θέλει πιὰ νὰ μοῦ μιλάη. Ἅμα θυμώνει, κάνει τὸ σπίτι νὰ τραντάζη ἀπὸ τὸ θυμό του. Μιὰ φορὰ ποὺ τὸν παρακάλεσα ἤτανε σὲ διάθεση καὶ μοὖπε.

— Πῶς τοὺς ἔχεις ἐσὺ τοὺς τούρκους μέσ' στὸ νοῦ σου, πῶς τοὺς φαντάζεσαι;

— Αὐτοὶ φοβόντανε μὴν τοὺς σκοτώσετε καὶ σεῖς τοὺς κυνηγούσατε.

— Λοιπόν, ἐμεῖς πολεμούσαμε μὲ φοβιτσιάρηδες; Μιὰ τσιμπουκιὰ καὶ τ' αὐτί μου πῆγε να ξεκολλήση.

—Ἐμένα, ξέρεις τί μοῦ ἔκαμε ὁ δικός μου; Ἤθελα νὰ μοῦ πῆ μιὰ ναυμαχία καὶ τοῦ πῆγα τὸ γάτο. Ἀρχίζει γιὰ ἕνα καράβι τούρκικο, ποὺ τὸ κυνηγοῦσαν πέντε δικά μας καὶ τοῦ λέγανε νὰ παροδθῆ καὶ δὲν παραδινόταν. Τοῦ κάμανε συντρίμια τὰ κατάρτια, κόσκινο τὸ κουφάρι του καὶ δὲν παραδινόταν. Τέλος ρίξανε τὸ καράβι στὴ στεριὰ καὶ δὲν παραδοθήκανε.

Θύμωσα τοῦ ἅρπαξα τὸ γάτο ἀπὸ τὰ χέρια.

—Ἄμε τί λὲς τοῦ λόγου σου, δὲν πολεμοῦσαν οἱ ὀχτροί μας;

—Ὁ παππούς σου εἶναι καλὸς καὶ θέλω νὰ τόνε γνωρίσω. Τὸν δικό μου θὰ σὲ πάω νὰ τόνε δῆς ἀπὸ μακρυά! Ἔχει στὸ πλάϊ μιὰ στενὴ κάμαρα μὲ γιομάτη ἅρ-

ματα στοὺς τοίχους ὅλα κρεμασμένα, ἅρματα ἀσημένια καὶ χρυσᾶ, κι' ἕνα καντῆλι ἐκεῖ νὰ καίη. Ἐκεῖ θὰ κρυφτοῦμε καὶ θὰ τόνε δῆς.

—Ὅλα αὐτὰ τὰ ἅρματα ὁ παππούς σου τὰ φοροῦσε; πῶς τὰ βαστοῦσε ἀπάνω του;

— Παιδί μου ἐσὺ δὲν ξέρεις ἀπὸ ἅρματα ξέρεις ἀπὸ κανόνια.

Ὁ θαλασσινὸς τὸν ἀγριοκύτταξε, καὶ ἔλα ποὺ ἤτανε φίλοι πιά;

— Λοιπὸν πᾶμε στὸν παπποῦ σου; εἶπεν ὁ στεριανός.

— Κίτσο - ψψίκο!

+ ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΝΩΝΥΜΩΝ

— Σάκκος, σακκί, σακκούλα, σάκκα, σακκίδιο, ἀσκί, τορβὰς ἢ ντορβάς, δισάκκι, τράστο, ταγάρι, τουλούμι, ζεμπίλι, τσουβάλι, τσάντα.

— Κουδοῦνι, τροκάνι, κυπρί, κουδουνίστρα, καμπάνα, σήμαντρο.

Καὶ στὴ μιὰ καὶ στὴν ἄλλη ὁμάδα οἱ λέξεις σημαίνουν περίπου τὸ ἴδιο πρᾶγμα. Καὶ ὅμως στὶς λεπτομέρειες γίνεται κάποια διάκριση.

Ἔτσι :

Σάκκος εἶναι ἕνα εἶδος θήκης ἀπὸ χοντρὸ ὕφασμα ἢ ἀπὸ δέρμα, στενόμακρη καὶ

ἀνοιχτὴ ἀπὸ πάνω! Συνήθως λέγεται : Ὁ ταχυδρομικὸς σάκκος. Εἶναι τὸ σακκὶ ποὺ βάζουν τὰ γράμματα. Ὑπάρχει ἡ φράση ποὺ λέει : «Θὰ σοῦ δείξω πόσα ἀπίδια παίρνει ὁ σάκκος». Λέγεται σὰν ἀπειλὴ ξυλοκοπήματος ἢ ἄλλης αὐστηρῆς τιμωρίας. Λέγεται καὶ ὁ κυνηγετικὸς σάκκος :

Σακκί : Εἶναι ἄλλη ὀνομασία τοῦ σάκκου.

Σακκούλα μικρὸς σάκκος, συνήθως χάρτινος (χαρτοσακκούλα) ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὕφασμα γιὰ ψώνια, γιὰ χρήματα, γιὰ γιαοῦρτι. Ἡ μικρὴ σακκουλίτσα γιὰ χρήματα λέγεται «πουγγί». Ὑπάρχει ἡ φράση : «Βαστᾶ ἡ σακκούλα του» ποὺ σημαίνει : Ἔχει ἀρκετὰ χρήματα. Ἤ : «Ἑτοίμασε καινούργια σακκούλα». Λέγεται εἰρωνικὰ γιὰ κεῖνον ποὺ περιμένει ἀμφίβολα κέρδη. Ἡ σακκούλα λέγεται καὶ σακκοῦλι. Ἰδίως τὸ σακκοῦλι λέγεται σὰν ἀπειλὴ στὰ παιδιά. Θὰ ἔλθη ὁ γέρος καὶ θὰ σὲ πάρη στὸ σακκοῦλι του.

Σάκκα : Ὁ σάκκος ποὺ βάζει ὁ μαθητὴς τὰ βιβλία του. Σάκκα λέμε καὶ τὸν «κυνηγετικὸ σάκκο».

Σακκίδιο : Στρατιωτικὸς σάκκος καὶ ἐκδρομικός. Λέγεται καὶ σιτοδοχη.

Ἀσκί : Σάκκος ἀπὸ ὁλόσωμο δέρμα ζώου ποὺ βάζουν κρασὶ ἢ λάδι ἢ τυρί.

Τουλοῦμι : Λέγεται τὸ ἀσκὶ ποὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ τυρί. Ἀπ' αὐτὸ καὶ ἡ λέξη τουλουμοτύρι.

Τορβὰς ἢ Ντορβάς : Σάκκος ἀπὸ μάλλινο ὕφασμα ποὺ οἱ χωρικοὶ βάζουν τὸ φαγητό τους. Κρεμιέται στὸν ὦμο. Ὑπάρχει ἡ φράση «τὸ κεφάλι του στὸν ντορβά». Λέγεται γιὰ κεῖνον ποὺ ἀντιμετωπίζει ἄμεσο κίνδυνο τῆς ζωῆς του.

Δισάκκι : Δυὸ σάκκοι ἑνωμένοι στὸ στόμιό τους μὲ τὸ ἴδιο ὕφασμα. Εἶναι συνήθως ὁ «ὁδοιπορικὸς σάκκος» ποὺ ὁ ὁδοιπόρος φέρνει τὸν ἕνα ἐμπρὸς καὶ τὸν ἄλλον πίσω. Εἶναι αἱ δύο «πῆραι» τοῦ Αἰσώπου.

Τράστο εἶναι τὸ τάγιστρον τοῦ βυζαντινοῦ. Μικρὸς τορβὰς στὸν ὁποῖον βάζουν κριθάρι κλπ. καὶ ποὺ κρέμεται ἀπὸ τὸ κεφάλι τῶν ζώων ὥστε νὰ μποροῦν νὰ τρώνε κριθάρι κλπ. Λέγεται καὶ ταΐστρα.

Ταγάρι : Τορβᾶς ἀπὸ ὁλόσωμο πετσὶ μικροῦ κατσικιοῦ συνήθως στολισμένο, ποὺ κρεμιέται σταυρωτὰ μὲ πετσένια λουρίδα. Λέγονται «ταγάρια» καὶ τὰ πολύχρωμα μάλλινα σακκούλια ποὺ κρατοῦν οἱ κυρίες στὶς πόλεις.

Ζεμπίλι : Σάκκος ἀπὸ πλεχτὴ ψάθα μὲ δυὸ χερούλια. Μεταφέρονται ψώνια ἀπὸ τοὺς μπακάληδες, κάρβουνα. Βάζει καὶ ὁ μαραγκὸς τὰ ἐργαλεῖα του : «Τὸ ζεμπίλι τοῦ μαραγκοῦ».

Τσουβάλι : Μεγάλος σάκκος ἀπὸ καννάβι γιὰ ἀλεύρια, ὄσπρια κλπ. Λέγεται καὶ σακκί : «Ἕνα σακκὶ ἀλεύρι».

Τσάντα : Δερμάτινη σάκκα. Κυρίως οἱ τσάντες τῶν γυναικῶν.

Κουδοῦνι : Γενικώτερη ὀνομασία τοῦ ὀργάνου ποὺ προκαλεῖ ἦχο. Τὸ κουδοῦνι τοῦ σπιτιοῦ. Τὸ κουδοῦνι τοῦ σχολείου. Τὸ κουδοῦνι τοῦ δικαστηρίου ἢ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς.

Τροκάνι : Τὸ κουδοῦνι ποὺ κρεμοῦν στὰ ζῶα. Συνήθως σιδερένιο καὶ σφυρήλατο. Ἔχει βαρὺ ἦχο.

Κυπρί : Μεγάλο κουδοῦνι μπρούτζινο χυτό, ποὺ τὸ βάζουν σὲ μεγάλα ζῶα. Στὰ κριάρια, τοὺς τράγους, τὰ μουλάρια. (Τὸ πρῶτο τοῦ καραβανιοῦ κλπ.) ἔχει ἦχο ψιλό.

Κουδουνίστρα : Παιγνίδι γιὰ μωρά.

Καμπάνα : Τὸ μεγάλο κουδοῦνι τῆς ἐκκλησίας.

Σήμαντρο : Σιδερένιο ἔλασμα ἢ ξύλινη σανίδα ποὺ χρησίμευε παλαιότερα

γιὰ καμπάνα στὰ μοναστήρια ἢ σὲ ξωκλήσια :

Εἰς τὸ βουνὸ ψηλὰ ἐκεῖ
εἶν' ἐκκλησιὰ ἐρημική.
Τὸ σήμαντρό της δὲν κτυπᾶ...

Τὸ μέγα μοναστήρι, τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ ἔχει «ἑξακόσια σήμαντρα καὶ ἑξήντα δυὸ καμπάνες»...

ΜΙΑ ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΑ ΠΟΛΥ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ

Πρέπει, ἐδῶ νὰ ἐξάρωμε μιὰ συγκινητικὴ χειρονομία τοῦ φίλου μας Ἐλευθερίου Μεζίλη ἀπὸ τὴν Ἐλασσόνα. Ὁ καλὸς αὐτὸς νέος ἔγραψε 11 συνδρομητές. Εἶχε λοιπὸν δικαίωμα μιᾶς συνδρομῆς δωρεάν. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ τὴν διαθέση γιὰ τὸν ἑαυτό του ἔγραψε γιὰ συνδρομητὴ ἕνα νέο συμμαθητή του ποὺ δὲν ἦταν σὲ θέση νὰ πληρώση 10.000 δραχμὲς καὶ ὅμως ἐπιθυμοῦσε πολὺ νὰ παίρνη τὸ περιοδικό μας. Ἐκφράζομε στὸ φίλο μας Ἐλευθέριο Μεζίλη τὰ θερμά μας συγχαρητήρια.

ΜΗΝΥΜΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ ΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΑΝ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΝ

Οἱ παλαιοὶ βαθμοφόροι τῶν Παιδοπόλεων μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ Νέου Ἔτους ἔστειλαν τὸ παρακάτω μήνυμα στοὺς ἐπαναπατρισθέντας προσκόπους τῶν Παιδοπόλεων.

«Μὲ τὴν εἴσοδο τοῦ Νέου Χρόνου δίδεται μιὰ εὐκαιρία καὶ χαρὰ σὲ μᾶς νὰ ἐπικοινωνήσωμε μὲ τὰ παιδιὰ τῶν Παιδοπόλεων ποὺ γιὰ λίγο καιρὸ τῆς ζωῆς μας γνωριστήκαμε, γελάσαμε, ζήσαμε τὴ ζωὴ τοῦ ὑπαίθρου καὶ παίξαμε τὸ προσκοπικὸ παιχνίδι.

Αὐτὲς οἱ λίγες στιγμὲς ποὺ μείναμε μαζὶ, θὰ μείνουν ἀξέχαστες καὶ βαθειὰ χαραγμένες στὴ καρδιά μας ὅσος καιρὸς καὶ ἂν περάση.

Τὸ πέρασμά σας ἀπὸ κοντά μας, ἄφησε μιὰ ἀνάμνηση ὑπέροχη ποὺ κανένας ἀπὸ ὅσους σᾶς ἐβοήθησαν στὸ Προσκοπικὸ παιχνίδι δὲν εἶναι εὔκολο νὰ ξεχάση.

Πάντοτε καὶ σὲ κάθε στιγμὴ καὶ κάθε εὐκαιρία θὰ κρατοῦν ζωντανὴ τὴν ἀνάμνηση γιὰ τὰ μικρά μας ἀδελφάκια, ποὺ τώρα πιὰ ἀποκαταστημένα, συνεχίζουν μὲ ζῆλο τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῶν ὅσων ἔμαθαν κοντά μας.

Ἡ χαρά μας κι' ἡ ἀνταμοιβή μας δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ ἱκανοποίηση μὲ τὴν σκέψη ὅτι μπορέσαμε νὰ προσφέρωμε χαρὰ καὶ εὐχαρίστηση στὰ παιδιά μας, τὰ παιδιὰ τῶν Παιδοπόλεων.

Τὸ γέλιο καὶ ἡ ἐργασία εὐχόμεθα νὰ εἶναι πάντοτε τὸ ἔμβλημά σας στὸ καινούργιο χρόνο καὶ εἴθε ὁ καλὸς Θεὸς νὰ μᾶς δώση δύναμη νὰ συνεχίσωμε ἀδελφωμένα τὴν προσπάθεια γιὰ τὸ κοινὸ καλό, γιὰ τὴν Πατρίδα μας».

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΓΙΟΡΤΗ ΣΤΗΝ ΚΩΜΟΠΟΛΗ ΠΑΝΑΓΙΤΣΑ

Ὁ φίλος μας Χ. Γ. Μιχαηλίδης μᾶς γράφει ἀπὸ τὴν κωμόπολη Παναγίτσα :

«Τὰ παιδιὰ τῆς παιδοπόλεως δείχνουν τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸν καλὸ δρόμο ποὺ πῆραν ἀπὸ τὰς παιδοπόλεις, κάνοντας νέα κατορθώματα στὴν κωμόπολή μας.

Τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων μαζὶ μὲ μία ἐπιτροπὴ ποὺ ἐσχημάτισαν τὰ ἴδια, βγῆκαν καὶ ἔψαλλαν τὰ κάλαντα, τὰ χρήματα δὲ ποὺ ἐμάζεψαν τὰ διάθεσαν γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Τὸ ποσὸ ποὺ συνέλεξαν ἦταν **600.000** δραχμές.

Τὰ παιδιὰ αὐτὰ εὐχαρίστησαν ὁ διευθυντὴς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ οἱ ἀρχὲς τῆς κωμοπόλεώς μας γιὰ τὴν καλὴ πράξη τους.

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ ΑΡΠΑΓΜΕΝΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ἡ βραβευθεῖσα ἔκθεση στὸ διαγωνισμὸ τῶν προσκόπων τῆς Παιδοπόλεως «Ἅγιος Χαράλαμπος».

Σὰν μιὰ θεσπέσια εἰκόνα ἁπλώνεται ἡ φύση! Ὁ χρυσὸς δίσκος τοῦ ἥλιου σὰν ἕνα μπαλόνι ἀρχίζει νὰ κρύβεται στὰ βάθη τῆς χλωμῆς δύσης. Καὶ σιγὰ - σιγὰ ἀρχίζει νὰ πέφτη τὸ πυκνὸ σκοτάδι. Τὰ καταπράσινα βουνὰ σκεπάζονται ἀπὸ χιόνι, σὰ νὰ ἁπλώθηκε ἕνα θεόρατο κατάλευκο σεντόνι ἀπάνω τους, ἀπάνω στὰ δέντρα, στὴ χλόη, παντοῦ.

Οἱ ἄνθρωποι προετοιμάζονται γιὰ τὴν Ἅγια Νύχτα ποὺ γεννήθηκε ὁ Σωτῆρας τοῦ κόσμου. Μέσα σ' αὐτὴ τὴ νύχτα ρίχτηκαν οἱ βάρβαροι στὰ χωριά μας, καὶ χωρὶς νὰ λυποῦνται ἀρχίζουν τὸ παιδομάζωμα πέρνοντας τὰ Ἑλληνόπουλα ἀπ' τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας τους, γιὰ νὰ τὰ κρύψουν πίσω ἀπ' τὸ σκοτάδι τῆς τυρρανίας.

Θυμᾶμαι ἀπ' τὰ περασμένα χρόνια μὲ τί χαρὰ περιμέναμε αὐτὴ τὴ νύχτα. Μὲ τὴ θεία γαλήνη, μὲ ὅλη τὴν οἰκογένεια μαζί, μὲ τὰ σπίτια μας γερά, μὲ τὸ χοιρινὸ μας ἕτοιμο, μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εὐτυχία μας.

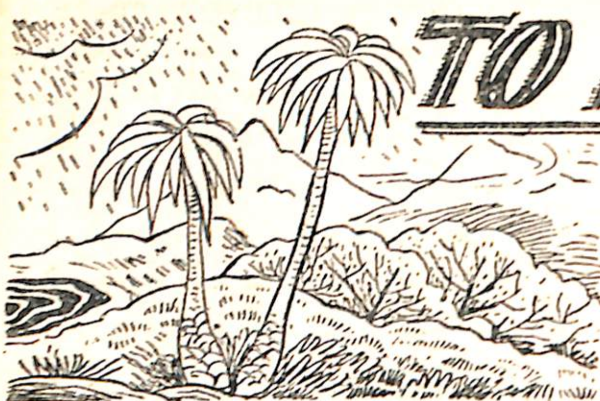
Τώρα ὅμως... Μήτε τὰ σπίτια μας γερά, μήτε χοιρινό, μήτε κέφι. Γιατὶ μᾶς λείπει κάτι, κάτι σπουδαῖο. Μᾶς λείπουν τ' ἀδέλφια μας. Ἐκεῖνα ποὺ ἁρπάξανε.

Ἂς προσευχηθοῦμε ὅμως ὅλοι, νὰ τὰ δοῦμε μαζί μας τοῦ χρόνου. Νὰ νοιώσουμε ὅλοι μαζὶ τὴ χαρὰ τοῦ Χριστοῦ.

ΚΑΛΥΒΑΣ ΑΡΓΥΡΙΟΣ
ΚΑΡΠΟΥΖΑΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ — ἦταν 12 Νοεμβρίου — ὁ Κύρος Σμὶθ κι' οἱ σύντροφοί του ἄρχισαν νὰ ἐλπίζουν ὅτι τὸ παιδὶ θὰ γλύτωνε. Εἶχε ἀνοίξει τὰ μάτια του καὶ πρόφερε μάλιστα μερικὲς λέξεις.

Ὁ Κύρος Σμὶθ τὸν παρακάλεσε νὰ μὴ κουνηθῆ καθόλου καὶ τοῦ εἶπε πὼς θὰ γινόταν γρήγορα καλά. Δὲν φαινόταν νὰ ὑποφέρη πολὺ καὶ οἱ κρῦες κομπρέσες τὸν ἀνακούφιζαν.

Εἶχε τώρα μεγάλο πυρετὸ καὶ διψοῦσε. Ὁ Πένκροφ, ποὺ δὲν ἔφευγε στιγμὴ ἀπὸ κοντά του καὶ τὸν περιποιόταν σὰν νἄταν ἡ πιὸ στοργικὴ μητέρα, τοῦ ἔδινε ἀδιάκοπα νὰ πιῆ μὲ τὸ κουταλάκι καὶ τοῦ ἄλλαζε τὶς κομπρέσες.

Ὁ Ἕρμπερτ ἔπεσε ξανὰ σ' ἕνα λήθαργο ποὺ δὲν ἦταν λιποθυμία, παρὰ ὕπνος.

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Κύρου Σμὶθ ἔκαναν τὸν Πένκροφ νὰ ἠρεμήση.

—Ἔχετε δίκηο, κύριε Κύρο, εἶπε. Κάνω σὰν γυναικούλα καὶ εἶναι ντροπή μου, τὸ ξέρω. Μὰ τὸ ὀρφανὸ αὐτὸ τὸ ἔχω καλύτερα ἀπὸ παιδί μου καὶ νιώθω ὅπως νιώθει ἕνας πατέρας ποὺ εἶναι μαζὶ καὶ μάννα, ἀφοῦ ὁ Ἕρμπερτ δὲν ἔχει ἐδῶ τὴ δική του!

— Καταλαβαίνω, Πένκροφ. Ἀλλὰ τὸ πρῶτο χρέος τοῦ καλοῦ πατέρα εἶναι νὰ μὴ τὰ χάνη!

— Σᾶς ὑπόσχομαι, κ. Κύρο, νὰ εἶμαι ψύχραιμος.

Πράγματι, ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ θετὸς πατέρας τοῦ Ἕρμπερτ ἔκανε σωστὰ καὶ γρήγορα ὅ,τι τοῦ ἔλεγαν νὰ κάνη, ἂν καὶ τὰ δάκρυα κυλοῦσαν ἀδιάκοπα ἀπὸ τὰ μάγουλά του.

Ὡστόσο ὁ Γεδεὼν Σπίλετ, ποὺ ἤξερε πὼς ὁ Ἕρμπερτ δὲν ἦταν ἀκόμη ἐκτὸς κινδύνου, ἔκανε μιὰ μεγάλη προσπάθεια νὰ ξαναθυμηθῆ τὶς ἰατρικές του γνώσεις. Δὲν μποροῦσε, φυσικά, νὰ ξέρη τὶς βλάβες ποὺ ἔκανε στὸν ὀργανισμὸ τοῦ παιδιοῦ στὸ πέρασμά της ἡ σφαῖρα. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἔπρεπε νὰ προλάβη, ἦταν τὸ νὰ μὴ «κακοφορμίση», καθὼς λένε, ἡ πληγή, νὰ μὴ μολυνθῆ δηλαδὴ καὶ νὰ μὴν πάθη φλόγωση. Δὲν εἶχαν ὅμως κανένα φάρμακο, κανένα ἀντισηπτικὸ στὴ στάνη. Δὲν εἶχαν παρὰ καθαρο νερό, κι' αὐτὸ χρησιμοποίησε ὁ Σπίλετ.

Ἔπλυνε προσεκτικὰ τὶς πληγὲς μὲ καθαρὸ κρύο νερὸ κι' ὕστερα γύρισε τὸν Ἕρμπερτ στὸ δεξὶ πλευρό.

—Ἔτσι πρέπει νὰ μείνη χωρὶς νὰ κουνηθῆ διόλου, ὥσπου νὰ κλείσουν οἱ πληγές, εἶπε.

— Δὲν μποροῦμε νὰ τὸν πᾶμε στὸ Γρανίτινο Παλάτι; ρώτησε ὁ Πένκροφ.

— Οὔτε γιὰ ἰδέα! Μιὰ καινούργια αἱμορραγία θὰ τὸν σκότωνε... Πάρε ἕνα παστρικὸ σεντόνι, Πένκροφ, καὶ κάνε μου ξαντό. Ἔχουμε ἀνάγκη γιὰ νὰ ἐπιδέσουμε τὸ τραῦμα.

Ὁ Πένκροφ ρίχτηκε στὴ δουλειὰ κι' ὁ Σπίλετ ἐξέτασε καὶ πάλι τὸν πληγωμένο. Τὸ ἀγόρι ἦταν θανάσιμα ὠχρὸ κι' ὁ σφυγμός του ἦταν πιὸ ἀδύνατος ἀπὸ πρίν. Τότε ὁ Σπίλετ λιποψύχησε.

— Κύρο, ψιθύρισε σιγά, γιὰ νὰ μὴν τὸν ἀκούση ὁ Πέκροφ. Δὲν εἶμαι γιατρός... Βρίσκομαι μπροστὰ σὲ μιὰ τρομερα δύσκολη περίπτωση... Καὶ δὲν ξέρω τί νὰ κάνω, Κύρο. Πρέπει νὰ μὲ βοηθήσης. Μὲ τὶς συμβουλές σου, μὲ τὴν πεῖρα σου...

Ὁ μηχανικὸς ἀκούμπησε σοβαρὰ τὸ χέρι του στὸν ὦμο τοῦ φίλου του.

— Καταλαβαίνω, Γεδεών... εἶπε. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λιποψυχήσουμε, οὔτε νὰ τὰ χάσουμε. Πρέπει μὲ καθαρὸ μυαλὸ νὰ σκεφτοῦμε τί πρέπει νὰ κάνουμε καὶ νὰ κάνουμε ὅ,τι εἶναι δυνατὸν γιὰ νὰ σώσουμε τὸ παιδί μας. Κι' ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος. Δὲν θὰ μᾶς στερήση τὸν μικρό, ἀγαπημένο μας σύντροφο...

Τὰ λόγια αὐτὰ ἔδωσαν μεγάλο κουράγιο στὸν δημοσιογράφο. Τὸν ἔκαναν νὰ ξανάβρη ἀμέσως τὴν ψυχραιμία του καὶ μὲ τὸ θαυμαστὸ συναίσθημα τῆς εὐθύνης ποὺ εἶχε, δὲν συλλογίστηκε πιὰ τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς νὰ περιποιηθῆ καλύτερα τὸν Ἕρμπερτ.

Ἐξήγησε στὸν μηχανικὸ πὼς νόμιζε ὅτι τὸ πιὸ σωστὸ ἦταν νὰ σταματήσουν τὴν αἱμορραγία ποὺ ἐξαντλοῦσε τὸ παιδί, χωρὶς ὅμως νὰ προσπαθήσουν νὰ κλείσουν βιαστικὰ τὶς πληγὲς γιὰ νὰ μὴ διαπυηθοῦν ἀπὸ μέσα.

Γι' αὐτό, ὅταν θὰ σταματοῦσαν τὸ αἷμα μὲ τὸ ξαντό, θὰ ἔβαζαν ἀδιάκοπα, μέρα καὶ νύχτα, κρῦες κομπρέσες στὶς πληγές, ποὺ θὰ ἔκαναν καλὸ στὴ φλόγωση. Αὐτὸ καὶ ἔκαναν.

Ὁ Πένκροφ μὲ τὸ κουταλάκι κατάφερε νὰ κάνη τὸν ἀναίσθητο Ἕρμπερτ νὰ πιῆ ἕνα ζεστὸ ποὺ ἑτοίμασαν ἀπὸ διάφορα θεραπευτικὰ φυτά, κι' αὐτὸ φαίνεται πὼς τοῦ ἔκανε καλό.

Ἡ ζωή του ὅμως κρεμόταν ἀπὸ μιὰ κλωστή, κι' αὐτὴ ἡ κλωστὴ μποροῦσε νὰ κοπῆ τὴν κάθε στιγμή.

Ἡ νύχτα πέρασε χωρὶς νὰ ξανάβρη ὁ Ἕρμπερτ τὶς αἰσθήσεις του.

— Πέστε μου ὅτι ἐλπίζετε κύριε Σπίλετ! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ὁ Πένκροφ, πέστε ὅτι θὰ σώσετε τὸ παιδί μου!

— Ναί, θὰ τὸν σώσουμε, ἀποκρίθηκε ὁ ρέπορτερ. Ἡ πληγή του εἶναι σοβαρή, ἡ σφαῖρα τρύπησε τὸν πνεύμονα, ἀλλὰ αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ πληγές, δὲν εἶναι θανατηφόρες. Καθὼς ἔχει γερὴ κράση καὶ εἶναι νέος, θὰ σωθῆ!

—Ἀπὸ τὸ στόμα σας καὶ στοῦ Θεοῦ τ' αὐτί! ἔλεγε ὁ καϋμένος ὁ Πένκροφ.

Οἱ τρεῖς ἄποικοι, τὶς εἰκοσιτέσσαρες ὧρες ποὺ εἶχαν μείνει στὴν στάνη, δὲν συλλογίζονταν παρὰ πῶς νὰ περιποιηθοῦν τὸν Ἕρμπερτ. Γι' αὐτὸ δὲν ἔλαβαν κανένα μέτρο γιὰ τὸν κίνδυνο ποὺ τοὺς ἀπειλοῦσε.

Γιατὶ φυσικά, δὲν ἦταν διόλου ἀπίθανο νὰ ξαναγύριζαν οἱ πειρατές, καὶ νὰ ἔκαναν ἐπίθεση στὴ στάνη. Ὁ Τὸπ βέβαια, — ὁ πιστός τους φύλακας — ἀγρυπνοῦσε, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἦταν ἀρκετό.

Γι' αὐτὸ τώρα που εἶχε ἡσυχάσει κάπως ὁ Ἕρμπερτ, ὁ Κύρος Σμίθ, ὁ Πένκροφ κι' ὁ δημοσιογράφος, κάθησαν κι' ἔκαναν πολεμικὸ συμβούλιο.

Πρῶτα πρῶτα, ἀποφάσισαν νὰ κάνουν μιὰ προσεχτικὴ ἔρευνα σὲ ὅλη τὴ στάνη.

Δὲν βρῆκαν ἴχνη τοῦ Ἄυρτον. Σίγουρα θὰ τὸν εἶχαν πάρει μαζί τους οἱ παλιοί του σύντροφοι. Τί νἄχε γίνει ἄραγε; Νὰ τοῦ ρίχτηκαν τὴν στιγμὴ ποὺ δὲν τὸ περίμενε καὶ νὰ τὸν σκότωσαν;

Ἦταν μιὰ ὑπόθεση μᾶλλον πιθανή.

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ὅταν πηδοῦσε τὰ κάγκελα, εἶδε ἕναν ἀπὸ τοὺς πειρατὲς ποὺ ἔφευγε πρὸς τὸ ὄρος Φραγκλῖνο. Φαίνεται πὼς ἐκεῖ εἶχαν τὸ στέκι τους οἱ κακοῦργοι.

Ὅσο γιὰ τὴν στάνη, δὲν τὴν εἶχαν πειράξει. Οἱ πόρτες ἦταν κλειστές, καὶ τὰ ζῶα δὲν μπόρεσαν νὰ φύγουν στὸ δάσος. Δὲν ἔβλεπε ἄλλωστε κανείς, κανένα ἴχνος πάλης, οὔτε στὸ σπίτι οὔτε στὸ φράχτη.

Τὰ πολεμοφόδια ὅμως τοῦ Ἄυρτον καθὼς καὶ τὰ ὅπλα του, ἔλειπαν.

— Φοβᾶμαι ὅτι ὁ Ἄυρτον θ' ἀντιστάθηκε — ξέρω τὸν χαρακτῆρα του! εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ. Καὶ φυσικά, μὴ μπορῶντας νὰ τὰ βγάλη πέρα σ' ἕναν τόσο ἄνισο ἀγῶνα, θὰ ἔπεσε παλληκαρίσια.

— Κι' ἐγὼ πολὺ φοβᾶμαι πὼς κάτι τέτοιο θὰ συνέβηκε! εἶπε ὁ δημοσιογράφος. Μοῦ κάνει ὡστόσο ἐντύπωση πὼς δὲν ἐπείραξαν τὴ στάνη!

— Θὰ τὴν ἄφησαν φαίνεται γιὰ νὰ ἔχουν φρέσκο κρέας ὅταν θέλουν.

—Ἀργότερα, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ, θὰ πρέπει νὰ ψάξουμε τὸ δάσος, γιὰ ν' ἀπαλλάξουμε τὸ νησὶ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀλιτήριους. Ἄχ! πόσο δίκηο εἶχε ὁ Πένκροφ ὅταν ἔλεγε πὼς θἄπρεπε νὰ τοὺς κυνηγήσουμε σὰ θηρία! Αὐτὸ θὰ μᾶς ἔκανε νὰ γλυτώσουμε πολλὲς δυστυχίες.

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ δημοσιογράφος, τώρα ὅμως ἔχουμε κάθε δικαίωμα νὰ εἴμαστε ἀνελέητοι.

—Ὡστόσο πρέπει νἄμαστε προσεχτικοί,

Ἤξερε καλὰ τὸν δρόμο.

και να μείνωμε στη στάνη, ώς να μπορέσωμε να μεταφέρουμε τον Έρμπερτ χωρίς κίνδυνο στο Γρανίτινο Παλάτι.

— Τί θα γίνη όμως ο Νάβ;

— Ο Νάβ είναι σε ασφάλεια.

— Κι' αν ανησυχήση που δεν θα μας δη να γυρίζουμε, και κάνη την τρέλλα να έλθη στη στάνη;

— Δεν πρέπει να έλθη κατ' ουδένα λόγο! είπε ζωηρά ο Κύρος Σμίθ. Θα τον σκότωναν στο δρόμο!

— Κι' ωστόσο πολύ φοβάμαι πώς θα την κάνη αυτήν την κουτουράδα! είπε ο δημοσιογράφος.

— Τί κρίμα πού ο τηλέγραφος δεν λειτουργεί πιά! Θα μπορούσε κανείς να τον ειδοποιήση. Όπως όμως είναι τα πράγματα, δεν γίνεται τίποτε. Νομίζω πώς το καλύτερο είναι να προσπαθήσω να πάω μόνος μου στο Γρανίτινο Παλάτι.

— Όχι! Όχι, Κύρο! είπε ο Σπίλετ. Δεν είναι σωστό να βάλης τη ζωή σου σε κίνδυνο. Σε τέτοιες περιστάσεις, το θάρρος είναι ανόητο. Είμαι βέβαιος πώς αυτοί οι κακούργοι παραφυλάνε τη στάνη. Είναι πολύ εύκολο με τα τόσα δάση που την περιζώνουν, και δεν είναι ανάγκη να έχωμε δυό δυστυχήματα αντί γιά ένα!

— Πώς όμως ν' αφήσω έτσι χωρίς καμμιά είδηση τον Νάβ; είπε ο μηχανικός. Θα θελήση να έρθη!

— Κι' αυτός δεν ξέρει πώς πρέπει να φυλάγεται! έκανε ο ναυτικός. Θα τον σκοτώσουν σίγουρα.

— Δεν υπάρχει τρόπος να τον ειδοποιήσουμε;

Καθώς κουβέντιαζαν, τα μάτια του μηχανικού έπεσαν πάνω στον Τοπ πού τους κύτταζε κουνώντας την ουρά του σά νάλεγε:

— Καλά λοιπόν, κι' εγώ, γιατί είμαι εδώ;

— Τοπ! φώναξε ο μηχανικός.

Το πιστό ζώο αναπήδησε όταν άκουσε τη φωνή του κυρίου του.

— Ναί. Θα πάη ο Τοπ! είπε ο δημοσιογράφος που κατάλαβε την πρόθεση του μηχανικού. Ο Τοπ θα περάση απ' εκεί που είναι αδύνατο να περάσουμε εμείς! Θα πάη στο Γρανίτινο Παλάτι με νέα της Στάνης, και θα μας φέρη νέα από το Γρανίτινο Παλάτι...

— Γρήγορα! είπε ο Κύρος Σμίθ. Γρήγορα!

Ο Γεδεών Σπίλετ έσκισε μιά σελίδα από το σημειωματάριό του, κι' έγραψε:

— Ο Έρμπερτ είναι πληγωμένος. Είμαστε στη στάνη. Πρόσεχε και φυλάξου. Μην απομακρύνεσαι από το Γρανίτινο Παλάτι. Φάνηκαν οι κακούργοι εκεί; Απάντησέ μας με τον Τοπ.

Αυτό το σύντομο σημείωμα έλεγε στον Νάβ ότι έπρεπε να ξέρει. Το τύλιξαν και το στερέωσαν στο περιλαίμιο του Τόπ, με τρόπο πού να φαίνεται.

— Τόπ, καλό μου σκυλί, είπε ο μηχανικός χαϊδεύοντας το ζώο. Πήγαινε στον Νάβ, Τόπ, στο Νάβ, στο Νάβ!

Άνοιξε ύστερα λίγο την πόρτα, κι' άφησε το ζώο να φύγη.

Ο Τόπ είχε καταλάβει τί ήθελαν απ' αυτόν. Ήξερε καλά το δρόμο της στάνης. Σε μισή ώρα το πολύ, θα έφτανε στο Γρανίτινο Παλάτι, κι' οι άποικοι είχαν σοβαρές ελπίδες πώς από εκεί πού ένας άνθρωπος δεν θα μπορούσε να περάση, ο σκύλος πού θάτρεχε μέσα στα ψηλά χορτάρια, θα περνούσε απαρατήρητος.

— Θα φτάση! είπε ο δημοσιογράφος.

— Και θα γυρίση εν τάξει! φώναξε ο Πένκροφ. Κάτι μού λέει πώς θα φτάση! Α! Είναι σπουδαίο σκυλί!

— Τί ώρα είναι; ρώτησε ο Γεδεών Σπίλετ.

— Δέκα ακριβώς.

— Σε μιά ώρα μπορεί να είναι πίσω. Θα περιμένουμε τον γυρισμό του.

Η πόρτα της στάνης έκλεισε. Ο μηχανικός και ο δημοσιογράφος γύρισαν στο σπίτι.

Ο Έρμπερτ κοιμόταν βαθειά, κι' ο Πένκροφ του άλλαξε τις κομπρέσες σάν καλή νοσοκόμα.

Ο Γεδεών Σπίλετ κάθησε τότε να μαγειρέψη κάτι ζεστό να φάνε, ενώ ο Κύρος Σμίθ έξω, φύλαγε σκοπός.

Οι άποικοι περίμεναν τον γυρισμό του Τόπ, με κάποια ανησυχία.

Λίγο πριν από τις έντεκα, ο Κύρος Σμίθ και ο δημοσιογράφος, με την καραμπίνα στο χέρι περίμεναν πίσω από την πόρτα, έτοιμοι ν' ανοίξουν, στο πρώτο γαύγισμα του Τόπ.

Ήταν βέβαιο πώς άν το σκυλί έφτανε γερό στο Γρανίτινο Παλάτι, ο Νάβ θα τόστελνε πίσω αμέσως.

Περίμεναν εκεί ώς δέκα λεπτά, όταν ξαφνικά αντήχησε μιά τουφεκιά, πού την ακολούθησαν γαυγίσματα.

Ο μηχανικός άνοιξε την πόρτα, καί βλέποντας ένα συννεφάκι καπνού στην άρχή του δάσους, πυροβόλησε πρός εκείνη την κατεύθυνση.

Σχεδόν αμέσως ο Τόπ ώρμησε μέσα στη στάνη κι' ο μηχανικός βιάστηκε να κλείση την πόρτα.

Ο Δημοσιογράφος πήρε τον Τόπ και βγήκε από τη στάνη γιά να κάνη αναγνώριση.

— Τόπ, Τόπ, φώναξε ο μηχανικός σφίγγοντας στα χέρια του το δασύμαλλο κεφάλι του ζώου.

Στο περιλαίμιό του ήταν ένα σημείωμα, και ο Κύρος Σμίθ διάβασε δυνατά αυτές τις λέξεις πού ήταν γραμμένες με τον παιδιάστικο χαρακτήρα του Νάβ:

«Δεν φάνηκαν πειρατές γύρω από το Γρανίτινο Παλάτι. Δεν θα το κουνήσω απ' εδώ. Λυπήθηκα πολύ γιά τον κ. Έρμπερτ. Περαστικά!»

Εκείνος ο πυροβολισμός, έκανε τους αποίκους να καταλάβουν πώς οι πειρατές παραφύλαγαν πάντα τη στάνη, γιά να τους σκοτώσουν έναν έναν.

Έπρεπε λοιπόν να τους αντιμετωπίσουν σάν άγρια ζώα.

Ωστόσο έπρεπε να πάρουν μεγάλες προφυλάξεις γιατί αυτοί οι άθλιοι είχαν γιά την ώρα πλεονεκτική θέση.

Αυτοί μπορούσαν να παραφυλάνε χωρίς να φαίνωνται, κρυμμένοι μέσα στο δάσος.

Ευτυχώς πού στη στάνη είχαν ό,τι τους χρειαζόταν. Εκτός από τα ζώα, στο σπίτι του Άύρτον ήταν ό,τι μπορούσαν να χρειαστούν, και ήταν μεγάλο ευτύχημα που οι κακούργοι δεν είχαν προφτάσει να το λεηλατήσουν.

— Πρέπει νάχουμε υπομονή και να περιμένουμε! έλεγε και ξανάλεγε ο Κύρος Σμίθ. Όταν ο Έρμπερτ γειάνη, θα οργανώσουμε μιά κανονική στρατιωτική επιχείρηση, και θα τους κυνηγήσουμε ώς το κρησφύγετό τους.

— Κι' έτσι, γυρεύοντάς τους, ίσως ν' ανακαλύψουμε και την κατοικία εκείνου του μυστηριακού όντος που μας προστατεύει. Πρέπει όμως να ομολογήσωμε ότι αυτή τη φορά ο προστάτης μας μας έχει ξεχάσει — και μάλιστα στην περίσταση πού τον έχουμε περισσότερο ανάγκη, είπε ο Σπίλετ.

— Ποιός ξέρει! έκανε ο μηχανικός.

— Τί θέλεις να πής;

— Είπα πώς ακόμη δεν τέλειωσαν τα βάσανά μας και πώς άν θέλη να μας φανή χρήσιμος, δεν είναι οι αιτίες πού θα του λείψουν. Ωστόσο εκείνο πού πρέπει να μας απασχολή τώρα αποκλειστικά, είναι η ζωή του Έρμπερτ.

Ήταν πραγματικά μιά πολύ οδυνηρή απασχόληση.

Είχαν πιά περάσει αρκετές μέρες, και η κατάσταση του παιδιού ευτυχώς δεν χειροτέρεψε. Αυτό οφείλονταν στη γερή κραση του Έρμπερτ πρώτ' απ' όλα, αλλά και στην ποιότητα του νερού πού του έκαναν κομπρέσες. Ήταν ένα νερό πού είχε πολύ θειάφι μέσα, και πού ήταν ότι χρειαζόταν γιά τις πληγές.

Κι' έτσι σιγά σιγά οι πληγές του έκλειναν κανονικά, χωρίς επιπλοκές δυσάρεστες.

Ύστερα από δέκα μέρες — κατά τις 22 του Νοέμβρη — ο Έρμπερτ ήταν πολύ καλύτερα. Είχε αρχίσει και να τρώη. Τα χρώματα ξαναγύριζαν στα μάγουλά του, και η λάμψη της υγείας στα μάτια του.

Κουβέντιαζε και λίγο, με όλες τις προσπάθειες του αγαθού Πένκροφ πού φλυαρούσε αδιάκοπα γιά να μην τον αφήνη να μιλή.

Ο Έρμπερτ τον ρώτησε γιά τον Αύρτον, ο Πένκορφ όμως πού δεν ήθελε να τον λυπήση του είπε πώς ο Αύρτον είχε πάει στο Γρανίτινο Παλάτι γιά να ενισχύση τον Νάβ.

— Αυτοί οι κακούργοι, αυτοί οι καννίβαλοι πού πλήγωσαν το παιδί μου, θα μού το πληρώσουν κάποτε! έλεγε. Και ο κύριος Σμίθ, νομίζει πώς θα τους πιάση με το αίσθημα! Άμ τους ξέρω εγώ τί παλιάνθρωποι είναι. Εμάς τους ναυτικούς να ρωτήσης γιά να μάθης τί μέρος λόγου είναι ο πειρατής.

— Δεν τους ξανάδατε; ρώτησε ο Έρμπερτ.

— Όχι παιδί μου, αποκρίθηκε ο ναυτικός, άλλα έγνια σου, θα τους ξαναβρούμε, πού θα μας πάνε! Να γίνης πρώτα καλά, κι' ύστερα θα τους κυνηγήσουμε σ' όλο το νησί σάν άγρια θηρία. Και να δούμε τότε πώς θα μας πολεμήσουν κατά πρόσωπο αυτοί πού σε πλήγωσαν μπαμπέσικα από πίσω.

— Είμαι ακόμη πολύ αδύνατος, καϋμένε μου Πένκροφ.

— Αϊ! Θα δυναμώσης σιγά σιγά. Τί είναι μιά σφαίρα στο στήθος; Τίποτε! Έχω δη εγώ πληγές μ' αυτά τα μάτια πού βλέπεις, πού να λές πώς ο άνθρωπος δεν θα βγάλη τη μέρα. Κι' ύστερα από λίγο, τούς έβλεπες να γίνονται καλά.

Όπως τα πράγματα πήγαιναν καλά, ήταν πιά βέβαιο πώς ο Έρμπερτ γρήγορα θα γινόταν εντελώς καλά.

Οι άποικοι όμως έφριτταν όταν συλλογιζόνταν τί θα γινόνταν άν η πληγή του Έρμπερτ ήταν πολύ πιό σοβαρή.

Ώς τα τώρα, είχαν κατορθώσει να ζήσουν χωρίς να τους λείψουν πολλά πράγματα. Τώρα έμπαιναν όμως σε μιά καινούργια περίοδο της ζωής τους, πιό δύσκολη. Δεν μπορούσαν πιά να ξέρουν τί τους φύλαγε η αυριανή μέρα. Δεν μπορούσαν να είναι βέβαιοι γιά τίποτε.

(Η συνέχεια στο άλλο φύλλο)

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ὁ Θανασάκης παίζει κουκλοθέατρο

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ὁ Θανασάκης εἶχε τὴν περασμένη βδομάδα τὴ γιορτή του κι' οἱ δυὸ μεγαλύτερες ἀδελφοῦλες του τοὔκαμαν ἕνα πρωτότυπο δῶρο.

Ἤξεραν πὼς ἀπὸ καιρὸ λαχταροῦσε ἕνα κουκλοθέατρο, μὰ ἦταν τόσο ἀκριβό, ποὺ δὲν εἶχαν τὰ χρήματα νὰ τοῦ τ' ἀγοράσουν.

— Μποροῦμε νὰ τὸ φτιάξουμε ἐμεῖς εἶπε ἡ Λουκία, ἡ μεγαλύτερη. Ἴσως μάλιστα νἆναι κι' ὡραιότερο ἀπὸ τὰ ἕτοιμα.

Ἀμέσως λοιπὸν ἔβαλαν κάτω τὰ συρτάρια καὶ τὰ μπαοῦλα καὶ βρῆκαν ὅ,τι χρειαζόταν. Ἔφτιαξαν πάνινες κοῦκλες. Ἕναν κουρσάρο τῆς Ἀφρικῆς ἀπὸ μαῦρο πανί, ἕνα ἐρυθρόδερμο ἀπὸ κόκκινο, κι' ἕνα ἀγοράκι — τὸν ἴδιο τὸ Θανασάκη — ἀπὸ ἄσπρο καὶ ρόζ... Τί ὡραῖο ποὺ τὸν εἶχαν κάμει τὸ Θανασάκη! Τσῦμοιαζε πολὺ μὲ τὰ ξανθὰ μαλλάκια καὶ τὸ ναυτικὸ κοστουμάκι... Ἔφτιαξαν ὕστερα καὶ τὴ σκηνὴ ἀπὸ χαρτόνι κι' ἔβαλαν καὶ δυὸ πράσινες κουρτινίτσες.

«Θέατρον ὁ Φασουλῆς» ἔγραψαν στὴν κορφὴ τῆς σκηνῆς μὲ χρωματιστὰ μολύβια.

Λοιπὸν θέλετε τώρα νὰ μάθετε ποιὸ ἦταν τὸ πρῶτο ἔργο ποὺ ἔπαιξε ὁ Θανασάκης; Ἤμουν κι' ἐγώ, στὴ γιορτή του γιατὶ εἶχα συνοδέψει τ' ἀγγόνια μου καὶ πολὺ συγκινήθηκα. Ἐκεῖνο τὸ ἔργο τὸ ἔπαιξε μόνο μιὰ κούκλα — ἐκείνη ποὺ παράσταινε τ' ἀγοράκι.

Βγῆκε στὴ σκηνή, ὑποκλίθηκε στὸ κοινὸ κι' εἶπε, μὲ λεπτή, ἀλλαγμένη φωνίτσα ποὺ ὅμως ἐμεῖς τὴ γνωρίσαμε.

— Καλημέρα σας ἄρχοντές μου. Εἶμαι μιὰ κούκλα, μιὰ μικρὴ πάνινη κούκλα. Μὰ ἔχω καρδιὰ καὶ θὰ πρέπει νὰ τὴν ἀκοῦτε ποὺ χτυπάει... (ἐκεῖ ἔκανε ἕνα τὰκ - τὰκ χαριτωμένο). Λοιπὸν αὐτὴ τὴν καρδούλα τὴν ἔβαλαν στὸ πάνινο στῆθος μου δυὸ κοριτσάκια ποὺ μ' ἀγαποῦνε πολύ. Καὶ σεῖς βέβαια ποῦστε σοφοὶ καὶ μεγάλοι, τὸ ξέρετε πὼς ἡ ἀγάπη κάνει καὶ τὰ πανιὰ καὶ τὶς πέτρες ἀκόμη νἄχουνε καρδιά... Ἔτσι μπορῶ πιὰ κι' ἐγὼ νὰ τὶς ἀγαπῶ, τὶς καλές μου ἀδελφοῦλες κι' ἂς εἶμαι μιὰ πάνινη κούκλα...

Τί ὄμορφο ποὺ εἶναι νὰ ἔχῃ κανένας καρδιὰ ποὺ χτυπᾶ; (ἐδῶ ἔκανε πάλι Τάκ, τάκ, ὅπως πρίν). Θὰ μοῦ πῆτε τί τοῦ χρειάζεται; Ὅσο κι' ἂν εἶμαι ἕνας μικρὸς φασουλῆς, τὸ ξέρω. Γιὰ νὰ πονῇ, μ' αὐτοὺς ποὺ πονοῦν, νὰ γελᾶ καὶ νὰ κλαίῃ καὶ νἆναι καλὴ τρυφερὴ καὶ γεμάτη ἀγάπη γιὰ ὅλους.

Αὐτὸ σᾶς ὑπόσχομαι νἆμαι κι' ἐγώ, ἄρχοντές μου. Κι' ἂν κάποια μέρα τὸ κατορθώσω, ἐσεῖς νὰ τὸ ξέρετε, πὼς θὰ τὸ χρωστῶ στὶς χρυσές μου τὶς ἀδερφοῦλες.

Αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο ἔργο ποὺ ἔπαιξε ὁ Θανασάκης στὸ κουκλοθέατρό του. Δὲν τὸ βρίσκετε συγκινητικό;

Η ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τὸ τυφλὸ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ σὲ μιὰ χώρα πλούσια καὶ εὐτυχισμένη, ὅσο καμμιὰ ἄλλη, ζοῦσε ἕνας σοφὸς βασιλιᾶς.

Μὰ ἐνῶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς χώρας ἦταν εὐτυχισμένοι, ὁ βασιλιᾶς καὶ ἡ βασίλισσά του ἦταν οἱ πιὸ δυστυχισμένοι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου.

— Τί νὰ τὰ κάνουμε τὰ πλούτη; Τί νὰ τὴν κάνουμε τὴν τόση μας δύναμη; ἔλεγε συχνὰ ἡ βασίλισσα. Ἀφοῦ ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἔδωσε παιδιά, σὰν πεθάνουμε ὅλα αὐτὰ θὰ χαθοῦν. Ὁ βασιλιᾶς ὅμως δὲν ἀπελπιζόταν κι' ὅλο παρακαλοῦσε τὸν Θεὸ νὰ τοὺς λυπηθῆ. Κι' ὁ Θεὸς τοὺς λυπήθηκε κι' ἡ βασίλισσα ἔκανε ἕνα γιὸ ὄμορφο σὰν τὸν ἥλιο.

Σὰν τὸ βασιλόπουλο ἔγινε δώδεκα μερῶν, ὁ βασιλιᾶς κάλεσε ὅλες τὶς μοῖρες νὰ τὸ μοιράνουν. Μὰ ἀπ' τὴ βιασύνη του καὶ τὴ χαρά του ξέχασε νὰ καλέσῃ μιὰν ἀπ' αὐτές. Καὶ σὰν τέλειωσαν οἱ μοῖρες νὰ μοιράζουν χίλια δυὸ καλὰ στὸ βασιλόπουλο, ἔφτασε κι' ἡ ἀκάλεστη μοῖρα γεμάτη θυμό.

— Ὅλες οἱ χαρὲς ποὺ σοῦδωσαν οἱ ἄλλες μοῖρες δὲν ὠφελοῦν, εἶπε. Σὰν γίνῃς δώδεκα χρονῶν θὰ χάσῃς τὸ φῶς τῶν ματιῶν σου καὶ μόνον ἡ χρυσὴ τρίχα τοῦ δράκου θὰ σὲ γιατρέψῃ.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν σιγὰ - σιγὰ καὶ τὸ βασιλόπουλο μεγάλωνε καὶ γινόταν ὅλο καὶ πιὸ ὄμορφο.

Μὰ τὴν μέρα ποὺ τὸ βασιλόπουλο ἔκλεισε τὰ δώδεκά του χρόνια, ὁ ἥλιος χάθηκε ἀπὸ μπρός του, τὰ λουλούδια ἔχασαν τὸ χρῶμα τους, καὶ βυθίστηκε στὸ σκοτάδι.

— Πατέρα μου εἶπε στὸν βασιλῆᾶ, θὰ κινήσω νὰ βρῶ τὸν δράκο ποὔχει τὴν χρυσὴ τρίχα. Μὴ θελήσῃς νὰ μ' ἐμποδίσῃς.

Κι' ἔτσι τὸ τυφλὸ βασιλόπουλο μ' ἕνα δισάκι στὸν ὦμο κι' ἕνα ραβδὶ στὸ χέρι κίνησε νὰ βρῇ τὸν δράκο.

Πέρασε δάση καὶ λαγκάδια, τὰ πόδια του μάτωσαν ἀπ' τὸ περπάτημα, τὰ ροῦχα του σχίστηκαν καὶ δὲν ἔμεινε τίποτα ἀπ' τὴν παληὰ ὀμορφιά του.

Καὶ μιὰ μέρα τὸ τυφλὸ βασιλόπουλο, κουρασμένο, κάθησε νὰ ξαποστάσῃ δίπλα σὲ μιὰ πηγή. Κι' ἐκεῖ ποὺ κόντευε ν' ἀποκοιμηθῆ ἀπ' τὴν κούραση, ἦρθε καὶ κάθησε πάνω στὸν ὦμο του ἕνα μικρὸ πουλάκι.

«Μὴ λυπᾶσαι γιὰ τὴν δυστυχία σου» τοῦ εἶπε τὸ πουλὶ μ' ἀνθρώπινη λαλιά. «Κι' ἐγὼ ἤμουν μιὰ βασιλοπούλα καὶ μιὰ μάγισσα μ' ἔκανε πουλί. Χρόνια καὶ χρόνια πετῶ δεξιὰ κι' ἀριστερὰ καὶ σὲ γυρεύω, γιατὶ ἡ μάγισσα μοὖπε πὼς μόνο σὰ βοηθήσω ἕνα βασιλόπουλο νὰ βρῇ τὸ φῶς του, θὰ ξαναγίνω κι' ἐγὼ κοπέλλα. Σήκω λοιπὸν καὶ πᾶμε νὰ βροῦμε τὸν δράκο. Ἐγὼ θὰ πετῶ μπροστὰ καὶ θὰ κελαϊδῶ. Καὶ σὰν ἀκοῦς τὸ κελάϊδημά μου νὰ μ' ἀκολουθῇς χωρὶς φόβο».

Ἔτσι τὸ μικρὸ πουλάκι καὶ τὸ τυφλὸ βασιλόπουλο ξεκίνησαν μαζύ. Δρόμο παίρνουν, δρόμο ἀφήνουν καὶ φτάνουν στὴν σπηλιὰ ποὺ καθόταν ὁ δράκος.

Τὸ βασιλόπουλο κρύφτηκε πίσω ἀπὸ κάτι θάμνους καὶ τὸ πουλὶ πέταξε καὶ στάθηκε μπροστὰ στὴν σπηλιὰ κι' ἄρχισε νὰ κελαϊδᾶ γλυκὰ - γλυκά. Κι' ὁ κακὸς δράκος σὲ λίγο ἀποκοιμήθηκε ἀπ' τὸ τραγοῦδι τοῦ πουλιοῦ. Τότε αὐτὸ πέταξε καὶ κάθησε πάνω στὸ κεφάλι του κι' ἄρχισε νὰ τοῦ σκαλίζῃ τὰ μαλλιὰ γιὰ νὰ βρῇ τὴν χρυσὴ τρίχα. Καὶ νά την: Μὲ τὴν πουλίσια μυτίτσα της τὴν τράβηξε τότε μὲ δύναμη, τὴν ξερρίζωσε καὶ γεμάτη χαρὰ ἔτρεξε νὰ βρῇ τὸ βασιλόπουλο.

Κι' ἀμέσως τὸ βασιλόπουλο ξαναβρῆκε τὸ φῶς του, εἶδε τὸν ἥλιο νὰ λάμπῃ, τὰ λουλούδια μὲ τὶς πολύχρωμες φορεσιές τους καὶ τὰ πράσινα δέντρα. Καὶ μαζὺ μ' ὅλα αὐτὰ εἶδε μπροστά του μιὰ πανέμορφη κοπέλλα, τὴν βασιλοπούλα, ποὺ ἐπειδὴ ἔκανε ἕνα μεγάλο καλὸ ξανάγινε κι' ἐκείνη ἄνθρωπος.

Η ΑΝΕΜΗ

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Στὴν πολιτεία τῆς Δήμητρας

— Τί σπουδαῖο ποὺ εἶναι ἀλήθεια νὰ ταξειδεύει κανείς, εἶπε, ἡ Μυρτώ, καθὼς φεύγαμε ἀπὸ τὰ Μέγαρα, ὕστερα ἀπὸ τὸ γάμο ὅπου μᾶς εἶχαν καλέσει. Πόσα πράματα δὲν βλέπουν τὰ μάτια! Εἴδατε τί παράξενα ἔθιμα πούχει κάθε τόπος; Μὰ εἶναι καὶ μερικὰ ποὺ εἶναι τὰ ἴδια παντοῦ.

— Ναί, παντοῦ οἱ νεόνυφες συνοδεύονται μὲ παινέματα καὶ τραγούδια, εἶπε ὁ Λωνίδας, παντοῦ σπάζουν ρόδι στὴν πόρτα τοῦ νέου σπιτιοῦ τους, γιὰ νὰ ξεχυθοῦν τ' ἀγαθὰ στὸ νοικοκυριὸ ὅπως τὰ σπυριὰ τοῦ ροδιοῦ. Παντοῦ τρῶνε μέλι γιὰ νάχη τὴ γλύκα του ἡ καινούργια ζωή τους.

— Ἐδῶ ὅμως εἴδαμε κι' ἕνα παράξενο ἔθιμο ποὺ δὲν τὄξερα, εἶπα κι' ἐγώ. Οἱ καλεσμένοι εἶχαν ἄσπρα μαντήλια καρφιτσωμένα στὰ πέτα τους. Μερικοὶ μάλιστα εἶχαν ἀπὸ δυό.

— Εἶναι δῶρα τῆς νύφης στοὺς συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας. Ἀνάμεσα στὰ προικιά της, ἑτοιμάζει κι' αὐτά, πλουμισμένα μὲ κέντημα, γιὰ νὰ τὰ χαρίση τὴ μέρα τοῦ γάμου. Αὐτοὶ ποὺ τὰ εἶχαν διπλά, ἦταν τ' ἀντραδέλφια της κι' ὁ κουμπάρος.

— Ποιὸς ξέρει ἀπὸ πόσους αἰῶνες νὰ κρατοῦν, αὐτὰ ὅλα, εἶπε κι' ὁ Φάνης. Στὶς χῶρες ποὺ ἔχουν παλιὰ καὶ μεγάλη ἱστορία, σὰν τὴν Ἑλλάδα μας, βλέπεις σὲ κάθε σου βῆμα, ν' ἀνασταίνονται οἱ περασμένες ἐποχές, σὲ μιὰ θύμηση, σ' ἕνα ἔθιμο, σ' ἕνα τραγούδι. Νά, λίγο προτήτερα, ὅταν κινήσαμε ἀπ' τὸν Ἰσθμό, εἴχαμε συνταξιδιώτη, μέσα στὸ νοῦ μας, ἕναν ἥρωα πούζησε δυόμιση χιλιάδες χρόνια πρὶν ἀπὸ μᾶς κι' ἀντραγάθησε σὲ τούτους τοὺς τόπους. Ἀλήθεια τί νάγινε τώρα ὁ Θησέας. Τὸν ἔδιωξαν οἱ ζουρνάδες καὶ τὰ βιολιὰ τοῦ Μεγαρίτικου γάμου;

— Βλέπω, ἀνήψι μου, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας, πὼς κοντεύει νὰ σοῦ κολήση ἡ θεία σου ἀπὸ δῶ, τὴ μανία γιὰ τοὺς ἀρχαίους.. Δὲ βλέπεις γύρω σου τὴ φύση καὶ τὴ ζωή; Γιὰ κοίτα τὰ δροσερὰ καταπράσινα πεῦκα ποὺ ἀνάμεσό τους παίζει ἡ θάλασσα καταγάλανη! Ἐδῶ εἶναι τὸ Μεγάλο Πεῦκο. Θέλετε νὰ καθίσωμε λιγάκι νὰ πάρουμε ἕναν καφέ;

— Ὄχι ὅλο σταθμούς, πατέρα, εἶπε ὁ Βρασίδας, θέλω νὰ φτάσουμε νωρὶς νὰ ἐπισκεφτοῦμε τὴν Ἐλευσῖνα μὲ τὰ ὡραῖα της ἐργοστάσια.

— Τὴν Ἐλευσῖνα; ρώτησε ὁ Φάνης. Ἡ Ἐλευσῖνα δὲν εἶναι ἡ πολιτεία τῆς Δήμητρας; Ἐδῶ δὲν γίνονταν τὰ μυστήρια στὸ ναὸ τῆς θεᾶς, ποὺ τὸν ἔλεγαν Τελεστήριο;

— Νά τα μας, δὲ σᾶς τόπα ἐγὼ ποὺ τὴν κόλλησε γιὰ καλὰ τὴ λόξα; εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας. Τί κουβεντιάζεις ἐσύ, Λεωνίδα, γιὰ ἐργοστάσια, τί μιλῶ ἐγὼ γιὰ καφέδες στὸ Μεγάλο Πεῦκο. Ἐδῶ περιμένει ἕνας καινούργιος ξεναγὸς νὰ μᾶς παραλάβη. Μὲ δυσκολία ξεφορτωθήκαμε κεῖνο τὸ Θησέα, μὲ τοὺς πανούργους του, καὶ μᾶς βρίσκει τώρα ἡ Δήμητρα... Τί μυστήρια ἀλήθεια!

— Ἐλευσίνια, θεῖε μου, εἶπε γελώντας ὁ Φάνης... Ἆ, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ θὰ ἐπισκεφτοῦμε τὴν Ἐλευσίνα κι' εἶναι ἀλήθεια μεγάλη τιμή μας, ἂν καταδεχτῆ νἄρθη ξεναγός μας γιὰ νὰ μᾶς δείξη τὴν πόλη της ἡ θεὰ τοῦ σταριοῦ. Πές μας θεία μου, τὴν ἱστορία της.

Κοίταξα, δίχως νὰ θέλω, τὸ θεῖο Βρασίδα κι' αὐτὸς ἔσκασε στὰ γέλια.

— Θὰ μὲ νομίζετε ἱερόσυλο ἀσφαλῶς, εἶπε. Κι' ὅμως σᾶς καμαρώνω καὶ θέλω μ' ὅλη μου τὴν καρδιὰ ν' ἀκούσω κι' ἐγὼ τὴν παλιὰ ἱστορία τῆς Ἐλευσίνας. Μὴ διστάζης λοιπόν, ξαδελφούλα, πές μας τὸ μῦθο τῆς Δήμητρας. Ἡ θεὰ αὐτὴ ἄλλωστε ἦταν πολὺ πρακτική. Χάρισε στοὺς ἀνθρώπους νομίζω τὸ στάρι.

— Κι' ὅλη τὴ βλάστηση τῆς γῆς, ἀποκρίθηκα. Ἡ θεὰ Δήμητρα, ἀδελφὴ τοῦ Δία, εἶχε πάρει βασίλειό της τὴ Γῆ. Τ' ὄνομά της αὐτὸ σημαίνει Δημήτηρ, δηλαδὴ Γῆ - μήτηρ. Ἐκείνη ἔδινε στοὺς σπόρους ζωὴ καὶ ξεπρόβαλλαν μέσα ἀπ' τὸ χῶμα σὲ φύτρα, σὲ θάμνους, σὲ δέντρα, σὲ λουλούδια. Εἶχε καὶ μιὰ κόρη ποὺ τὴ λάτρευε γιατὶ ἦταν τ' ὡραιότερο ἀπὸ ὅλα τὰ λουλούδια. Περσεφόνη τὴν ἔλεγαν, μὰ ἐκείνη τὴν φώναζε πάντα «κόρη μου» καὶ γι' αὐτὸ τῆς ἀπόμεινε, σὰ δεύτερο ὄνομα, κι' ἐκεῖνο τὸ Κόρη.

— Μὰ ἡ Περσεφόνη δὲν εἶναι ἡ βασίλισσα τοῦ Ἄδη, θαρρῶ; ρώτησε ὁ θεῖος Βρασίδας.

— Ναί, τὴν ἔκλεψε ὁ βασιλιάς του, ὁ Πλούτωνας, κάποια μέρα ποὺ μάζευε μὲ τὶς Νύμφες λουλούδια. Εἶχε μακρύνει πολὺ καί, καθὼς ἔσκυβε πάνω ἀπὸ ἕνα ὕψωμα, νὰ κόψη ἕνα ὁλόδροσο νάρκισσο, ἄνοιξε ἡ γῆς καὶ μέσα ἀπὸ ἕνα βάραθρο φάνηκε καβάλλα στὸ μαῦρο του ἅρμα ὁ Πλούτωνας. Ἡ κόρη ἄφησε μιὰ φωνὴ τρομαγμένη κι' ὁ νάρκισσος ἔπεσε ἀπ' τὰ χέρια της. Μὰ ὁ Πλούτωνας τῆς ἔκλεισε μὲ τὸ χέρι τὸ στόμα καὶ τὴν τύλιξε μέσα στὸ μαῦρο μανδύα του.

Ἡ Δήμητρα ποὺ πετοῦσε μὲ τ' ἅρμα της, σπέρνοντας σιτάρι, ἄκουσε τὴν κραυγὴ τοῦ παιδιοῦ της. Κατέβηκε λοιπὸν κι' ἄρχισε νὰ γυρίζη ὅλη τὴ γῆ μὲ τὰ πόδια της καὶ νὰ ψάχνη.

— Τότε νομίζω ἦρθε στὴν Ἐλευσίνα, εἶπε ἡ Μυρτούλα. Τὴ φιλοξένησε ὁ βασιλιὰς Κελεὸς στὸ παλάτι του. Δὲν εἶναι ἔτσι, θεία;

— Ναί, ἔτσι εἶναι, Μυρτούλα. Μόνο ποὺ δὲν ἤξεραν ποιὰ ἦταν. Γιατὶ ἡ θεὰ εἶχε μεταμφιεσθῆ σὲ γρηούλα μαυροφορεμένη καὶ πήγαινε ἀπὸ πόλη σὲ πόλη, ζητώντας πληροφορίες. Κουρασμένη λοιπὸν κάθησε σ' ἕνα πηγάδι, ἐδῶ στὴν Ἐλευσίνα, καὶ ζήτησε λίγο νερὸ ἀπὸ τέσσερις κοπέλλες ποὺ γέμιζαν τὶς στάμνες της. Ἐκεῖνες ποὺ ἦταν οἱ βασιλοποῦλες τὴν πῆραν στὸ σπίτι τους καὶ τὴ φιλοξένησαν, καὶ μιὰ ὑπηρέτρια, ἡ Ἰάμβη, τὴν ἔκαμε μὲ τ' ἀστεῖα της νὰ γελάση πρώτη φορὰ ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο ποὺ εἶχε ν' ἀνοίξη τὰ χείλη της σὲ χαμόγελο.

— Καὶ πῶς τὴν κατάλαβαν πὼς ἦταν θεά; ρώτησε ὁ θεῖος Βρασίδας ποὺ πολὺ τοῦ ἄρεσε ἡ πονεμένη αὐτὴ ἱστορία.

— Ἡ βασίλισσα τὴν κράτησε σπίτι της νὰ τῆς ἀναθρέψη τὸ στερνοπαίδι της ποὺ τὸ ἔλεγαν Δημοφῶντα. Ἡ Δήμητρα λοιπόν, θέλοντας νὰ τὸ κάμη ἀθάνατο, τὄβαζε κάθε βράδυ πάνω ἀπὸ τὴ φλόγα τοῦ τζακιοῦ καὶ τὸ ἔθρεφε μ' ἀμβροσία. Μὰ ἡ βασίλισσα ποὺ τὴν παραμόνεψε κάποιο βράδυ, βλέποντας τὸ παιδί της στὶς φλόγες, ἔβγαλε μιὰ φωνὴ καὶ τὸ ἔργο κόπηκε στὴ μέση. Ἡ θεὰ πῆρε τότε τὴν πρώτη μορφή της, τὸ παλάτι ἔλαμψε ἀπ' τὴν ὁμορφιά της κι' εἶπε: «Εἶμαι ἡ Δήμητρα. Ἡ περιέργεια ἔκοψε στὴ μέση τὸ ἔργο μου. Ὁ γιός σου θὰ γινόταν ἀθάνατος. Μὰ δὲν εἶναι φαίνεται γραφτὸ τοῦ ἀνθρώπου. Ἄς εἶναι, καὶ πάλι θὰ εἶναι εὐτυχισμένος γιατὶ ἀνατράφηκε στὰ γόνατα μιᾶς θεᾶς».

Οἱ Ἐλευσίνιοι βασιλιάδες προσκύνησαν τότε τὴ Δήμητρα. Ἐκείνη τοὺς εἶπε νὰ τῆς κτίσουν ἕνα ναὸ καὶ τοὺς δίδαξε τὶς μυστικὲς τελετὲς ποὺ τὶς λέει ἡ ἱστορία «μυστήρια».

— Καὶ τί ἦταν αὐτὲς οἱ τελετές, θεία; ρώτησε ὁ Φάνης.

— Ὡραῖα μυστήρια θἆταν, εἶπα, ἂν ξέραμε τὸ περιεχόμενό τους. Μὰ νά, φτάσαμε· πᾶμε νὰ δοῦμε τὸ ναὸ τῆς Δήμητρας...

Τὰ ἐρείπια ἔχουν ἀκόμα τὴν μεγαλοπρέπεια τοῦ παλιοῦ καιροῦ. Μιὰ μεγάλη αἴθουσα μὲ σκαλοπάτια σκαλισμένα στὸ βράχο ἦταν τὸ «Τελεστήριο». Ἐδῶ κάθιζαν οἱ μύστες κι' ἀπ' τὸ βάθος πρόβαιναν οἱ ἱερεῖς κι' οἱ δαδοῦχοι.

— Δὲν ξέρουμε τίποτε ἀπ' τὶς τελετές τους; ρώτησε ὁ θεῖος.

— Φαίνεται πὼς ἦταν μιὰ ἀναπαράσταση ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατο... Τὸ στάχυ π' ἀναγεννιέται κάθε χρόνο ἀπὸ τὸ σπόρο ποὺ κρύβεται μέσα στὴ γῆ, συμβολίζει τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, τὴ ζωὴ ποὺ δὲν ἔχει τέλος... Στὶς τελετὲς ἐκεῖνες κρατοῦσαν στάχυα καὶ δάδες καὶ ἴσως ν' ἀναπαρίσταναν τὴ σκηνὴ ποὺ ἡ Δήμητρα, δίνοντας τὸ φτερωτό της ἅρμα στὸ νέο Τριπτόλεμο, τοῦ δίδαξε πῶς νὰ ρίχνη τοὺς σπόρους στὴ γῆ καὶ τοῦ εἶπε νὰ διδάξη παντοῦ τὴν καλλιέργεια τῶν καρπῶν ποὺ καὶ σήμερα τοὺς λέμε ἀπ' τ' ὄνομά της, «Δημητριακά».

— Σπουδαία θεά, καλὰ εἶπα ἐγώ, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας, ἄξιζε νὰ τὴν προτιμήσωμε ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια καὶ νὰ ἐπισκεφθοῦμε πρῶτα τὸ ναό της.

— Κι' ἡ κόρη της τί ἀπόγινε; Δὲ τὴ βρῆκε ποτέ; ρώτησε ὁ Φάνης.

— Ἀλλοίμονο στοὺς ἀνθρώπους ἂν δὲν τὴν εὕρισκε, ἀποκρίθηκα. Γιατὶ κεῖνο τὸν χρόνο ποὺ ἦταν πολὺ πικραμένη, ἡ γῆ δὲν ἐβλάστησε οὔτε ἕνα φύτρο. Τὰ πάντα μαράθηκαν κι' ἡ πεῖνα θέριζε ἀλύπητα τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Δίας τῆς ἔστελνε τοὺς μαντατοφόρους τὸν ἕνα πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλο...

— Μόνο μὲ τὴν κόρη μου θὰ γυρίσω στὸν Ὄλυμπο, μήνυσε στὸ Δία.

Ἤξερε πιὰ πὼς τὴν εἶχε πάρει ὁ Πλούτωνας γιατὶ τῆς τὸ μαρτύρησε ὁ Ἥλιος ποὺ ὅλα τἄβλεπε.

Τί νὰ κάμη τότε ὁ Δίας; Ἡ γῆ θὰ καταστρεφόταν. Στέλνει λοιπὸν τὸν Ἑρμῆ νὰ παρακαλέση τὸν Πλούτωνα νὰ στείλη τὴν Περσεφόνη στὸν Ὄλυμπο. Μὰ ἡ κοπέλλα εἶχε φάει λίγα σπειράκια ροδιοῦ κάτω κεῖ στὸν Ἄδη κι' ἦταν πιὰ ὑποχρεωμένη καὶ νἄφευγε, νὰ ξαναγυρίζη γιὰ μερικοὺς μῆνες κάθε χρονιά. Ἔτσι ἔγινε ἡ συμφωνία. Ἡ Περσεφόνη γύρισε στὴ μητέρα της κι' ἡ γῆ ξαναβρῆκε τὰν ἄνοιξή της.

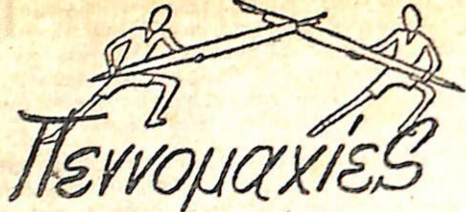
Μὰ κάθε φθινόπωρο ἡ ὡραία θεὰ ξαναγύριζε στὸ μαῦρο παλάτι τοῦ ἀντρός της κι' ἡ γῆ βυθιζόταν στὸ πένθος, προσμένοντας νὰ ξαναγυρίση.

— Τί δίκιο ποὺ ἔχετε ν' ἀγαπᾶτε αὐτοὺς τοὺς ὡραίους μύθους, εἶπε συγκινημένος ὁ θεῖος. Τί σοφὰ καὶ ὡραῖα ποὺ τὰ λὲν ὅλα! Ἡ Περσεφόνη, νὰ ποῦμε, εἶναι ἡ βλάστηση, τὸ ἴδιο τὸ στάρι, ποὺ κρύβεται λίγους μῆνες κάτω ἀπ' τὴ γῆ, μὰ φουντώνει ξανὰ τὴν καινούργια ἄνοιξη!

— Θαυμαστὸς ἀλήθεια συμβολισμός, εἶπε ἀκόμη κι' ὁ Λεωνίδας. Μά, ἡ μέρα γέρνει. Θὰ κλείσουν τὰ ἐργοστάσια. Δὲν εἶναι καιρὸς νὰ δοῦμε καὶ κάτι ἀπὸ τὴ σύγχρονη Ἐλευσίνα;

— Ναί, πᾶμε, εἴπαμε ὅλοι. Τὸ χρέος μας τὸ πληρώσαμε στοὺς ἀρχαίους προγόνους.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν μέχρι 30 λέξεων: 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Γιὰ κάθε λέξη πέραν ἀπὸ τὶς 30: 500 δραχμές).

«Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ χαιρετῶ ὅλους - ες. Δέχομαι ἀλληλογραφία ἀπὸ ὅλους - ες».

ΙΚΑΡΟΣ

∴

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν «πεννομαχιῶν» χαιρετῶ ὅλους - ες ποὺ συμμετέχουν σ' αὐτήν.

Μαξιμῶ

∴

Χαίρετε κύριοι - ες ψευδωνυμοῦχοι. Παρακαλῶ ὑποκλιθῆτε στὸν δυνατώτερο ἀπὸ ὅλους σας.

Διγενὴς Ἀκρίτας

∴

ΠΡΟΣΟΧΗ πεννομάχοι!! Δῶστε στὴ στήλη μας, τὴν χαρούμενη ὄψη ποὺ θὰ μᾶς κάνη νὰ τὴν ἀγαπήσουμε. Πρέπει ἡ κίνησή μας νὰ γεμίση χιοῦμορ. Ἐμπρός!!!

Τατσιμιτσικότσι

∴

ΓΕΙΑ σας πεννομάχοι. Νάμε πάλι κοντά σας κι' ἐγὼ ἦλθα ἀπὸ τὴν ἄλλη κίνηση μὲ διαφορετικὸ ψευδώνυμο).

Δροσοσταλίδα

∴

ΜΠΑΜ!! Μπαίνομε στὴν κίνηση μὲ θόρυβο. Χαιρετοῦμε ὅλους.

Βολίδα - Ρουκέττα

∴

Πρωτομπαίνοντας χαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως Τιτάνιο Χέρι, Νίκο καὶ Γιάννη Τριανταφυλλόπουλο, Ἀλέκο Τσικλειδῆ καὶ Κωστάκη Κυριαζῆ (πάρτε ψευδώνυμο νὰ ἱδρύσωμε σύλλογο).

Σταυραετὸς

∴

Τος - τό, Ἀταρνέα, δὲν ἁρμόζουν αὐτὰ (1) τὲ Ἑλληνόπουλα.

Σταυραετὸς

∴

Σπίτι τοῦ παιδιοῦ (Παιδόπολη)! Τέσσαρες λέξεις ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὸ περιοδικὸ ἐκεῖνο, ποὺ σὲ λίγο θὰ ἐπισκιάση κάθε ἄλλο. Ἐμπρός, λοιπόν, νὰ βοηθήσουμε γιὰ τὴν ἀνύψωσή του. Γειά φίλοι Φάρε Ἀρετῆς, Ρεθυμιώτη. Καὶ πάλι μαζύ.

Γαλάζιος Ἄγγελος

∴

Μὲ τὴ σειρά μου, καὶ μὲ μεγάλη χαρὰ πρωτομπαίνω κι' ἐγὼ στὸ ἀγαπημένο μας «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ», ποὺ τόση μεγάλη ἐλευθερία θὰ μᾶς παρέχη. Φίλοι - ες καὶ ἰδιαιτέρως Τρικαλινές. Ἡ στήλη σᾶς περιμένει.

Λευκὸς Καβαλλάρης

∴

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ ἀγαπητοῦ μας περιοδικοῦ, χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ζητῶ ἀλληλογραφία. Θαλασσοπούλι, ἔλα στὸ φάρο μου, θὰ σὲ φιλοξενήσω. Φάρε ἀρετῆς, ποῦ βρίσκεσαι; Μήπως σὲ κανένα ξερονήσι; Γράψε μου.

Φαροφύλαξ

∴

Γαλάζιο Φλάμπουρο γράφε συχνότερα.— Τιτάνιο χέρι τί γίνεσαι; — Πίκο γειά.

Μπάμπης Φυλακτὸς
(πρώην: Μελαχροινὸ Σαμιωτόπουλο)

Ἐμπρὸς παιδιὰ στῆς κίνησης τὴ δίνη...

Μπάμπης Φυλακτὸς
(Ἱπτάμενος - κομήτης)

∴

Ἐδῶ προσχωρῶ.

Εὔθυμογράφος
(πρ. Εὔθυμο Σαμιωτόπουλο)

∴

Πεννομαχίες!!!

Δικέφαλος Ἀετὸς
(πρ. Ξανθὸ Σαμιωτόπουλο)

∴

«Παιδόπολη»=χαρά, εὐθυμία, ψυχαγωγία.

«Παιδόπολη»=τὸ καλλίτερο περιοδικὸ γιὰ νέους.

«Παιδόπολη=τὸ περιοδικὸ μὲ τὴν μεγαλύτερη διάδοση.

Διαδίδετε τὴν «Παιδόπολη» παντοῦ.

Νίκος Σαλονικιὸς

∴

Χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἐπειδὴ πρωτομπαίνω στὴν κίνηση εἶμαι ντροπαλός. Δέχομαι ἀλληλογραφία.

Κύρος Σμίθ

∴

Παλιοὶ «Μαχητές» ἐλάτε, σὲ τούτη τὴ στήλη νὰ γίνωμε «πεννομάχοι».

Στὸν ἄνθρωπο ποὺ ἐργάζεται ἀκούραστα γιὰ τὴ νιότη, ἀξίζει ἕνα μεγάλο «ΕΥΓΕ».

ΝΙΚΟΣ ΕΥΒΟΙΩΤΗΣ
Ὁ παλιὸς «Ρυλαμόρ»
(πυραυλοκίνητος)

∴

«Ἐπιθυμῶ νὰ ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους τοὺς ἀναγνῶστες τῆς «Παιδοπόλεως». (Ἀναμορφωτικὸν Σχολεῖον Κορυδαλλοῦ, Ρηγόπουλον Εὐστάθιον). Περιμένω λοιπὸν γράμμα σας».

Φαίδων

∴

Μπὰμ - Μπάμ. Τὸ σύνθημά σας διάδοση τοῦ περιοδικοῦ. Τος - το, Πορτωτοπούλα, Ἱπτάμενε γειὰ χαρά.

Θρύλος

∴

..Λυπημένο ἄγρια ἀπὸ τὴ μοίρα. Περιφρονημένο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Πονεμένο βαθειά. Ἔρχομαι στὴν συντροφιά σας ἐλπίζοντας νὰ βρῶ τὴν χαρὰ ποὺ τὰ νιάτα τῆς Ἑλλάδας σκορποῦν.

Λουλούδι τῆς νιότης

∴

Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους τοὺς «ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΥΣ» ὅποιος θέλει ἂς γράψη. Καλῶ στοὺς «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΣ» τούς: Ζωγράφο Ρενουάρ, Παῦλο Βουνίσιο, Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο, Ἱππότη τοῦ Αἰθέρος, Ἀρχικαλλικάντζαρο, Μπάϋρον.

Φάρος Ἀρετῆς
(«ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»)

∴

Μπαίνω καὶ ἐγὼ στὴν κίνηση τῆς «ΠΑΙΔΟΠΟΛΗΣ», χαιρετῶντας τοὺς «παλιοὺς» φίλους. Φάρο κ.λ.π.

Νίκος
«Ταμίας «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»)

∴

Ἡ ἐμφάνιση παλιῶν «μαχητῶν» στὴ «Πεννομαχόστηλη» χαρμόσυνο ἄγγελμα γι' αὐτή. Ἐμπρὸς ὅλοι νὰ δώσωμε πνοὴ ζωῆς σ' αὐτή.

Γιάννης Ἀγιάννης (Πρωτοπόρων)

∴

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῆς ἀγαπημένης μας «Παιδοπόλεως», ὑπόσχομαι δράση, καὶ χαιρετῶ ὅλους τοὺς Πεννομάχους - ες. Ἰδιαιτέρως τούς: Λευκὸ Καβαλλάρη, Φάρο Ἀρετῆς, Τιτάνιο Χέρι, Τος - το καὶ Πάνο Ἀδάμα. Καλῶ στὴν κίνηση τὴν Κοτσομπόλα καὶ τὴν Δόνα Ἐστρέλλα.

Λευκὴ Κόμησσα

∴

Μὲ τὸ σύνθημα «Θάνατος στοὺς βέβηλους κι' ἀπελευθέρωση τῶν ἁγίων τόπων» κήρυξα τὴν ἔνδοξη γ' Σταυροφορία.

Καὶ τώρα μὲ τὸ σύνθημα «Παιδόπολη» κηρύσσω μιὰ νέα Σταυροφορία μ' ἕνα σκοπὸ ἀνώτερο. Γίνετε ὅλοι Σταυροφόροι τῆς «Παιδοπόλεως». Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες.

Ριχάρδος Λεοντόκαρδος

∴

Πρωτομπαίνοντας στὴ κίνηση τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ὅλους τοὺς πεννομάχους. Πρὸς τὸ παρὸν μένω ἀνεξάρτητος.

Ἐλεύθερο Κρητικόπουλο

∴

Ἀπ' τὴ μακρινὴ Νειλοχώρα μπαίνω κι' ἐγὼ στὴ κίνηση ἀκολουθῶντας τὸ παράδειγμα τῶν φίλων μου, τῶν παληῶν μαχητῶν, γιὰ νὰ τοὺς προσφέρω τὴν μικρή μου βοήθεια στὸ ξανάνοιωμα τῆς παληᾶς μας αἴγλης. Ἐμπρὸς ξενητεμένοι. Ἀλληλογραφῶ μ' ὅλους - ες. Γράφτε:

Mlle Poly Georgiadis
12, Rue Furnaroli, 12
Ibrahimieh (Ramleh)
Alexandrie - Egypte

Ὄασις τῆς Ἐρήμου (Ἀναγέννησις)

∴

Ἕνα γλυκὸ Σαλονικιὸ χαιρετισμὸ σ' ὅλους τοὺς ψευδωνυμάχους τῆς «Παιδόπολης» μας. Ἀλληλογραφῶ μ' ὅλους καὶ μ' ὅλες. Γράψατε : Νίκο Σαμαρᾶ (διὰ Νίκο Σαλονικιὸ) Πὸστ - Ρεστάντ, Θεσσαλονίκη. Διαδίδετε τὴν «Παιδόπολη», τὴν ἄριστη τροφὴ τῶν νέων.

Νίκος Σαλονικιὸς

στήλη τούτη, γι' αὐτὸ χωρὶς δισταγμὸ πρέπει νὰ λάβουν μέρος σ' αὐτὴν ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα.

Γαλάζιος Ἱππότης (Ἀναγέννησις)

∴

Προσχωρῶντας στοὺς «Πρωτοπόρους», κάνεις ἕνα σταθερὸ βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός. Προσχώρησε φίλε μου στὸν μόνο σύλλογο ποὺ ἐπιδιώκει τὴν πνευματικὴ ἀνάπτυξη τῶν Ἑλληνοπαίδων. Διαλέξεις, φιλολογικοὺς διαγωνισμούς, ἀθλητισμό, ἐκδρομὲς κλπ., κλπ. μόνο στοὺς «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΣ».

Φάρος Ἀρετῆς (Πρόεδρος «Πρωτοπόρων»)

∴

Μπαίνω καὶ ἐγώ, λίγο ἀργά, στὴ κίνηση τῆς «Παιδοπόλεως». Ὁ σύλλογός μας θὰ προσπαθήση νὰ ἐπιτύχη ἐδῶ ὅ,τι δὲν μπόρεσε ἀλλοῦ ποὺ δὲν εἶχε τὴν κατάλληλη βοήθεια.

Πίκος (Πρωτοπόροι)

∴

Μπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετοῦμε ὅλους — ες. Προσχωροῦμε στὴν «Ἀναγέννηση».

Χόλλυγουντ - Σοπενχάουερ (Ἀναγέννηση)

∴

Χαιρετῶ Μανιατοπούλα Ἀμαζόνα

Χόλλυγουντ (Ἀναγέννηση)
«Πυραυλοκίνητη»

∴

Χαιρετῶ Ἀταρνέα, Ζεχραζατ, Σοπενχάουερ.

Πυραυλοκίνητος (Ἀναγέννηση)

∴

Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι γειά σου. Δὲν σὲ γνωρίζω καὶ θὰ ἤθελα νὰ ξέρω πῶς ἔμαθες γιὰ τὸ Κάστρο. Ἂν θέλης ἀλληλογραφοῦμε μέσω τοῦ περιοδικοῦ. Χαιρετῶ ἐπίσης τοὺς Τὸς - Τό, Μ. Ἀμάραντο.

Ἀμαζὼν

∴

Μπαίνοντας στὴν κίνηση, ἱδρύω τὸν σύλλογο ΔΑΔΕΣ — ΔΕΔΕΣ, τὸν Ἀνεσπέρου Φωτός, τοῦ φωτὸς τοῦ Χριστοῦ.

Ταπεινὸς

∴

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση αὐτῆς τῆς στήλης χαιρετῶ ὅλους - ες. Δέχομαι ἀλληλογραφία ἀπὸ ὅλους - ες. Παιδιὰ ἐμπρὸς ὅλοι - ες νὰ διαδόσωμε παντοῦ «Τὸ Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» ἢ τὴν «Παιδόπολη».

Ἱππότης τ' οὐρανοῦ

∴

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους-ες, καὶ ὑπόσχομαι δράση.

Ἀρίων

∴

Ὑπόσχομαι δράση πραγματική.

Ἀρίων

∴

Ζητῶ ἀλληλογραφία ἀπὸ κάθε πεννομάχο. Ὅποιος θέλει ἂς γράψη πρῶτος.

Ἀρίων

✪

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα

Λευκὸς Καβαλλάρης (Δ. Κ.), Μυρταῖος (Γ. Ρ.), Φαροφύλαξ (Ι. Α.), Ταπεινὸς (Α. Ρ.), Ἱππότης τοῦ Οὐρανοῦ (Α. Τ.), Ἄσσος Σπαθὶ (Α. Κ.), Μαῦρος Πάνθηρας (Μ. Κ.), Εὐθυμογράφος, Γαλάζιος Ἱππότης (Κ. Μ.), Νίκος Εὐβοιώτης (Ν.Π.), Ἑλληνοπούλα (Π.Μ.), Μούσα Ἑλικῶνος (Τ. Μ.), Ξανθὸ Ταρζανόπουλο (Κ. Μ.), Λασιθιώτης (Γ. Ι. Σ.), Κόμης Βέρνον (Ν. Σ.), Κατίγκω (Κ. Χ.), ΘΕΚΑΣ (Θ. Κ.), Φαίδων (Ε. Ρ.), Πίκος (Σ. Κ.), Ἁγνὸ Χριστιανόπουλο (Ε. Μ.), Ρεζεντὰ (Μ. Π.), Γιὸς τοῦ Ψηλορείτη (Μ. Μ.), Ἀγράμπελη (Φ. Ψ.), Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα (Μ. Ζ.), Γαλάζια Βιολέττα (Μ. Λ.), Ἀτρόμητη Ἑλληνοπούλα (Α. Μ.), Καπετὰν Ἄγρας (Δ. Μ.), Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες (Ε. Σ.), Ὄασις τῆς Ἐρήμου (Π. Γ.), Ἡλιογέννητη (Κ. Κ.), ΑΕΚΤΖΗΣ (Ε. Θ.), Κράνης (Ν. Μ.), Δυὸ Ρουκέττες (Κ.Κ.Κ.Μ.), Περισκόπιο (Ε.Λ.), Σοπενχάουερ (Σ.Π.), Εὔριπος (Κ. Κ.).

∴

Παρακαλοῦνται οἱ δυὸ φίλοι μας ποὺ μᾶς ἔστειλαν τὸ ψευδώνυμο Α. Δικέφαλος Ἀετὸς πλὴν τοῦ (Α. Κ.) ποὺ ἐγκρίθηκε γι' αὐτὸν στὸ προηγούμενο φύλλο, νὰ μᾶς στείλουν ἄλλα ψευδώνυμα. Ἀκόμα παρακαλοῦνται ὅλοι οἱ ψευδωνυμάχοι ποὺ δὲν μᾶς ἔστειλαν πλήρη τὰ στοιχεῖα τους νὰ μᾶς τὰ στείλουν: Ἰδιαίτερα παρακαλῶ τούς: Ἀρχικαλλικάντζαρο, Εὐθυμογράφο, Ζωγράφο Ρενουάρ, Ἱππότη Αἰθέρος, Μπάϋρον καὶ Ρεθυμνιώτη.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

Πρῶτα - πρῶτα ζητᾶμε συγγνώμη ἀπὸ τοὺς ἀναγνῶστες μας γιὰ τὴν καθυστέρηση τοῦ 26 φύλλου τῆς «Παιδοπόλεως» ἢ ἄς τὸ ποῦμε καλλίτερα τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» ὅπως τὸ μετονομάσαμε γιὰ νὰ τιμήσουμε τὸ νέο ἔργο ποὺ ἀνέλαβε ὁ ἔρανος τῆς Βασίλισσάς μας. Ἡ ὕλη εἶχε στοιχειοθετηθῆ στὴν ὥρα της. Ἡ στερεοτυπωμένες σελίδες βρέθηκαν κι' αὐτὲς στὴν ὥρα τους στὸ πιεστήριο. Μὰ χαρτὶ οὔτε δράμι... Ἀπὸ μέρα σὲ μέρα μᾶς πήγαιναν οἱ ἁρμόδιοι χαρτέμποροι. Μὲ τὸ «αὔριο χωρὶς ἄλλο» μᾶς παίδεψαν ἕνα περίπου μῆνα. Στὸ τέλος ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς ἐνέργειες, καὶ οἰκονομικὲς θυσίες ὄχι μικρὲς βρήκαμε τὸ χαρτὶ γιὰ νὰ τυπώσουμε τὸ 26 καὶ ἐξασφαλίσαμε τὸ χαρτὶ καὶ γιὰ τὰ ὑπόλοιπα. Ἔτσι, πρῶτα ὁ Θεός, θὰ βγοῦμε στὸ ἑξῆς σὲ πιὸ σύντομα χρονικὰ διαστήματα σὲ τρόπο ποὺ τὸ φύλλο τῆς 1ης Μαρτίου ποὺ θὰ φέρνη τὸν ἀριθμὸ 29 νὰ κυκλοφορήση στὴν ὥρα του. Αὐτὸ ἄς θεωρηθῆ ὡς ἀπάντηση σ' ὅλους τοὺς φίλους ποὺ ἀσφαλῶς ἀνησύχησαν γιὰ τὴν καθυστέρηση τοῦ περιοδικοῦ, καὶ ἰδιαίτερα σὲ κείνους ποὺ μᾶς ἔγραψαν ἐκφράζοντας τὴν ἀπορία τους καὶ πολλοὶ τὴν ἀγωνία τους γιὰ τὴν καθυστέρηση.

∴ Στὸ προηγούμενο φύλλο καὶ στὴ στήλη μου αὐτὴ εἶχα σημειώσει τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν παιδιῶν ποὺ ἐγράφοντο συνδρομηταὶ στὴν «Παιδόπολη». Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ συνεχίσω τὴ δημοσίευση τῶν ὀνομάτων. Ἄς μὲ συγχωρήσουν καὶ οἱ νέοι καὶ οἱ παλιοὶ συνδρομηταί. Μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ τοὺς ἱκανοποιήσω ὅλους. Ἀρκεῖ νὰ σᾶς πῶ πὼς μέσα στὸ Γενάρη γράφτηκαν τόσοι συνδρομηταὶ ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ γεμίσουμε δέκα σελίδες μόνο μὲ ὀνόματα. Ἔτσι εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ μὴ τὰ δημοσιεύσω. Μπορῶ ὅμως ἐδῶ νὰ πῶ στοὺς παλαιούς μου συνδρομητὲς πὼς εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ παραμένουν πάντα φίλοι τῆς «Παιδοπόλεως». Στοὺς νέους πὼς τοὺς δεχόμαστε μεταξύ μας μὲ ἀγάπη. Ἄς εἶναι βέβαιοι πὼς θὰ βροῦν σὲ μᾶς πάντα ἕνα καλὸ καὶ πρόθυμο φίλο. Καὶ νὰ μὴ διστάζουν νὰ μᾶς γράφουν καὶ νὰ πάρουν μέρος στὴν κίνησή μας. Ἄν κανένας ποὺ ἔστειλε συνδρομὴ στὸ περιοδικό, δὲν πῆρε ἀπόδειξη ἢ τὸ φύλλο νὰ μοῦ γράψη.

∴ Καὶ τώρα ἀπαντῶ στοὺς φίλους μου στὸν καθένα μὲ τὴ σειρά του:

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις, ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΒΑΛΕΡΑ (Ζηρό). Τὸ ὄνομα ποὺ ζητᾶς, εἶναι τὸ πρῶτο ποὺ ἀναγράφεται στὴ προμετωπίδα τῆς 2ης σελίδας.

∴ Ἐλπίζω ὅτι ὁ φίλος ποὺ μοῦ γράφει μὲ τὸ ψευδώνυμο ΑΣΤΗΡ ΤΗΣ ΔΟΞΗΣ δὲν πολυσυλλογίστηκε τὸ γράμμα ποὺ μοῦ ἔστειλε!

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις, ΙΩΑΝΝΗ ΝΑΣΟΥΛΑ (Ζηρό).

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ, ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΩΝ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΦΙΛΙΤΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Αἴγιο (γιὰ νὰ δημοσιευθῆ μὲ τὸ ψευδώνυμο ποὺ μᾶς λές, πρέπει πρῶτα - πρῶτα νὰ τὸ ἐγκρίνης), ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΤΑΥΤΣΗ, ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΑΝΤΖΑΡΗ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΟΥΤΣΟΥ, Ζηρὸς (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια), ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΑΛΙΟΥ, Ζηρός, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΤΣΙΚΩΣΤΑ, Ζηρός, ΣΩΤΗΡΙΟΥ Ν. ΚΩΛΕΤΣΗ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ, Ἄρματα, ΙΩΑΝΝΗ ΣΙΑΝΝΟΥ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΠΑΠΑΓΓΕΛΗ (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς εὐχές του), ΚΩΣΤΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΑΡΔΕΛΗ, Μύτικα καὶ ΑΝΔΡΕΑ ΙΩ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὶς ὑποσχέσεις του).

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΓΛΩΣΣΟΚΟΠΑΝΑ, γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Μπορεῖς νὰ στέλνης μιὰ καὶ περισσότερες ἀγγελίες, μόνο ποὺ δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἡ κάθε μιὰ μεγαλύτερη ἀπὸ 30 λέξεις.

∴ Γιὰ ὅσα μᾶς ρωτᾶς, ΑΕΤΕ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ, θὰ πάρης ἀπάντηση μὲ ἰδιαίτερη ἐπιστολή. Γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια καὶ τὴν ἐπίσης τόσο ὡραία σου ἐπιστολὴ σ' εὐχαριστῶ θερμά. Ὅλα τὰ ἄλλα ἐν τάξει.

∴ Σοῦ ἐστάλη ὁ τόμος, ΕΥΣΤΡΑΤΙΕ ΑΡΑΠΙΔΗ, Θεσσαλονίκη.

∴ Θὰ πῆρες τώρα πιὰ τὰ τεύχη, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Κ. ΚΑΡΑΜΑΓΚΙΟΛΑ (Καρδίτσα). Σοῦ εὐχόμαστε γρήγορα περαστικὰ καὶ γρήγορη ἀνάρρωση.

∴ Θὰ σοῦ ἐστάλη ὁ τόμος, Β. ΒΑΛΤΑΔΩΡΕ (Ἔδεσσα).

∴ Ἐν τάξει, ΗΛΙΑ ΜΕΤΑΞΑ, Γράψαμε συνδρομητὴ τὸ ΝΙΚΟ Δ. ΜΕΤΑΞΑ.

∴ Καὶ σένα, ΣΤΥΛΙΑΝΕ ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗ (Μουζάκιον).

∴ Σᾶς ἐστάλη ἀπὸ ἕνας χρυσόδετος τόμος ΕΛΛΗ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ καὶ ΜΑΡΟΥΛΑ ΚΟΥΡΕΝΤΗ.

∴ Ἔχει καλῶς, ΒΟΡΕΙΕ ΑΝΕΜΕ.

∴ Ὅταν μᾶς γράφετε, ΗΡΩΑ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ, πρέπει νὰ σημειώνετε καὶ ὄνομα καὶ ψευδώνυμο. Μπορεῖ κανεὶς νὰ συνεργάζεται καὶ μόνο μὲ τὸ ὄνομά του.

∴ Θὰ γραφῆς συνδρομητής, ΒΑΣΙΛΗ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ (Λαχανόκηπος Κατσοριᾶς).

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες καὶ τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: ΓΑΤΟΥ ΤΗΣ ΑΓΚΥΡΑΣ, ΣΩΤΗΡΙΟΥ Β. ΦΑΣΟΥΛΗ, ΔΗΜ. ΚΩΝ. ΒΟΥΡΒΟΥΖΟΥ (Χαλκίδα), ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΩΣΤΑΚΗ (Διάπυλον Ἄρτας), ΚΩΝ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ, ΦΩΤΙΟΥ ΜΑΝΟΥΚΑ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΚΟΡΛΟΥ καὶ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ.

∴ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ: Ἡ ἀγγελία σου δὲν δημοσιεύτηκε διότι 1ον) ὑπερβαίνει τὶς 30 λέξεις καὶ 2ον) δὲν συνωδεύετο μὲ τὸ ἀντίτιμον.

∴ Ὥστε γέλασες ΦΙΛΕΑ ΦΟΓΚ μὲ τοὺς νέους ποὺ μονομαχοῦν μὲ τὶς πέννες. Ἐμπρός, λοιπόν, ἄρχισε τὶς πεννομαχίες γιὰ νὰ ἀναδειχτῆς καὶ σὺ ἕνας πεννομάχος πρώτης τάξεως.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ΓΙΩΡΓΟ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ (Βολάδα Καρπάθου). Γράψαμε συνδρομητὰς τοὺς φίλους σου καὶ σ' εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Σοῦ ἐστάλη ὁ τόμος ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΒΗΚΑ ΤΣΑΚΙΡΗ (Δράμα) καθὼς καὶ τὸ φύλλον.

∴ Θὰ πῆρες πιὰ τὸ χρυσόδετο τόμο ΓΙΩΡΓΟ (Λάρισα). Τὸν πῆρες; Δὲν εἶναι ἔτσι;

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΓΕΩΡΓΙΕ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ καὶ σοῦ στείλαμε τὰ κάλυμμα. Θὰ τὸ ἔχης πιὰ πάρει. Ἔτσι;

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε. Τὸ σταυρόλεξό σου πῆρε τὸ δρόμο του.

∴ Μπράβο, λοιπόν, ΡΙΧΑΡΔΕ ΛΕΟΝΤΟΚΑΡΔΕ. Σὲ δεχόμαστε μὲ ἀνοικτὲς ἀγκάλες. Οἱ παραγγελίες σου γίνηκαν.

∴ Τὸ σκίτσο σου πολὺ καλὸ ΤΑΚΗ ΣΒΑΡΝΑ καὶ θὰ δημοσιευτῆ. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Πολὺ μᾶς συγκίνησε τὸ γράμμα σου νέε φίλε ΔΙΝΑΔΗ ΑΡΓΥΡΙΕ τοῦ Θεμιστοκλῆ (Λαχανόκηποι). Θὰ σοῦ στείλουμε τὸ περιοδικό. Μπορεῖς νὰ μᾶς στείλης τὴν συνδρομή σου.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΑΓΓΕΛΙΚΗ Κ. ΚΟΠΑΝΙΤΣΑΝΟΥ (Ζαχάρω).

∴ Ἔχει καλῶς ΟΛΥΜΠΙΕ. Περιμένουμε τὶς 15 χιλ. δραχμὲς γιὰ τὸ κάλυμμα. Γιὰ τ' ἄλλα σ' εὐχαριστοῦμε. Ἡ ἔγκριση ψευδωνύμου ἔχει 2.000. Ἡ ἀγγελία σου λοιπὸν δὲν δημοσιεύτηκε σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολή σου.

∴ Πήραμε τὰ ποιήματά σου ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΡΑΒΙΔΑ. Δώσαμε ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση νὰ τακτοποιήση τὸ ζήτημά σου.

∴ Τὸ γράμμα σου ΔΗΜΗΤΡΗ Ε. ΠΕΤΣΙΤΙΔΗ διαβιβάστηκε στὸν ἀθλητικό μας συντάκτη. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Διάβασα τοὺς στίχους σου γιὰ τὸ περιοδικό μας Α. ΖΕΡΒΑ (Γύθειο) καὶ σ' εὐχαριστῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά. Φρόντισε λοιπὸν νὰ γράψης τοὺς συνδρομητὲς ποὺ μᾶς γράφεις. Καὶ τότε ἐσὺ θὰ γραφῆς δωρεὰν γιὰ ἕνα χρόνο. Ἡ συνεργασία σου διαβιβάστηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Δὲν μπορεῖ νὰ ἀφήσαμε τὸ γράμμα σου ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΜΑΛΙΔΗ χωρὶς ἀπάντηση. Γιὰ κύτταξε καλὰ τὴν ἀλληλογραφία. Μὰ ἂν θυμᾶμαι καλὰ τὰ σκίτσα σου δὲν ἦταν δημοσιεύσιμα, ὅπως ἦταν σχεδιασμένα. Στεῖλε μας κάτι καμωμένο μὲ κάποια ἐπιμέλεια

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ ΛΕΩΝΙΔΑ ΤΖΑΜΤΖΟΓΛΟΥ στὴ διεκπεραίωση νὰ ἐξετάση τὰ παράπονά σου. Μὰ ἂν πήραμε τὰ λεφτὰ θὰ πρέπει νὰ ἔχης πάρει τὰ φύλλα. Πάντως θὰ σοῦ γράψη ἰδιαιτέρως ἡ διεκπεραίωση.

Μᾶς γράφεις ΓΑΛΑΖΙΕ ΑΓΓΕΛΕ: «Πέντε χρόνια τώρα ἤμουν προσηλωμένη σ' ἕνα ἄλλο παιδικὸ περιοδικό. Τόσο πολὺ μάλιστα, ποὺ δὲν ἔβλεπα γύρω μου, δὲν ἔβλεπα διόλου, πὼς ἀλλοῦ ἄρχιζαν ἐργασίες γιὰ κάτι τὸ ἀνώτερο. Δὲν ἔβλεπα πὼς ὅλη ἡ Ἑλληνικὴ νεολαία ἔπρεπε τρέχοντας νὰ ἐνισχύση τὶς ἐργασίες αὐτές.

Μόλις, λοιπόν, πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν κατώρθωσα νὰ σὲ γνωρίσω, νὰ καταλάβω τί ἀξίζεις.

Ἀπ' ἐδῶ κι' ἐμπρός, κι' ἐγὼ μὲ τ' ἄλλα Ἑλληνόπουλα κοντά σου. Τὰ μυθιστορήματά σου, τὰ διηγήματά σου... ὅλες σου οἱ σελίδες μὲ τὸ πλούσιο ὑλικὸ μὲ ἔκαμαν μιὰ ἀπ' τὶς θερμότερές σου ἀναγνώστριες. Μὲ κατέκτησες ἀμέσως.

Σ' ἐσένα, βρῆκα αὐτὸ ποὺ ζήταγα ὁλοκληρωμένο καὶ ποὺ ὡς τώρα μόνο ἐν μέρει τὸ εἶχα βρῆ.

Πόσο στ' ἀλήθεια λυπᾶμαι ποὺ δὲν σὲ γνώρισα νωρίτερα!

Πόσο ὅμως χαίρομαι ποὺ δὲν ἄργησα περισσότερο!...». Πολὺ μᾶς συγκινοῦν τὰ λόγια σου. Σοῦ στείλαμε βιβλιοδετημένο τὸν τόμο ταχυδρομικῶς. Μπορεῖς νὰ στείλης 30.000 δραχμές. Ἡ συνεργασία σου καὶ τ' ἄλλα πῆραν τὸ δρόμο τους.

∴ Πολὺ ἔξυπνο καὶ πολὺ ὡραῖο αὐτὸ ποὺ ἔκαμες ΛΕΩΝΙΔΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΡΟΣΕ μὲ τὴν ἐξαδέλφη σου. Γράψαμε συνδρομητὲς καὶ σένα καὶ τὸν φίλο σου ΠΑΝ. ΠΟΛΛΑΤΟΝ. Ἐλπίζω πὼς ὅταν θὰ διαβάζης αὐτὲς τὶς γραμμὲς θὰ εἶσαι πιὸ καλὰ ἀπ' τὴν ἀρρώστεια σου.

∴ ΣΤΑΥΡΑΕΤΕ: Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὶς εὐχές σου. Καὶ σοῦ εὐχόμαστε καλὴ πρόοδο.

∴ Πολὺ ἐνδιαφέρουσες οἱ πληροφορίες σου ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ. Συνεργασία σου καὶ Σπαζοκεφαλιὲς πῆραν τὸ δρόμο τους. Τὸ φύλλο ποὺ ζήτησες πρέπει νὰ τὸ ἔχης πάρει.

∴ Εὐχαριστῶ ΚΩΝ. Χ. ΒΑΣΙΛΑΡΑ γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις. Τὸ ποίημά σου πολὺ καλό.

∴ Σὲ γράφομε συνδρομητὴ ΒΑΣΙΛΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ. Ἀλλὰ πολὺ δυσκολευτήκαμε γιὰ τὴν διεύθυνσ[η] σας. Τί εἶναι Τραλέον, Τραλφόν, Τραπλόν; Ἀδύνατο νὰ μαντέψουμε.

∴ Σὲ γράψαμε ΑΝΝ. Π. ΧΡΙΣΤΙΑ (Μικρ[ὰ] Μαντινεία). Εὐχαριστοῦμε.

∴ Πολὺ καλὰ ΝΙΚΟ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ. Θὰ γίνη [ἡ] διόρθωση.

∴ Πήραμε ΣΩΤΗΡΑΚΗ ΤΟΥΦΙΔΗ καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές σου καὶ τὰ ἀνεκδοτάκια σου. Εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Δὲν πέρασαν νομίζω ΣΤΕΦΑΝΕ ΒΑΡΔΟΥΚΑ. Μπορεῖς νὰ μᾶς στείλης ἄλλες ποὺ θὰ περάσουν ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Ἐν τάξει ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΚΑΜΠΡΙΔΗ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα. Ἔχεις προστεθῆ καὶ σὺ στου[ς] καλούς μας φίλους.

∴ Πολὺ σ' εὐχαριστῶ ΚΩΣΤΑΚΗ ΚΑΡΑΠ[Ι]ΠΕΡΗ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια καὶ τὶς τόσ[ο] θερμές σου εὐχές. Σοῦ εὐχόμαστε κι' ἐμεῖς κά[θε] πρόοδο.

∴ Αὐτὰ ὅλα ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΧΡΙΣΤΑΚΟ (Καστ[ο]ριὰ) γίνονται γιατὶ στὶς ἐπιστολές σας δὲν λέ[τε] ἀπὸ πότε θέλετε νὰ σᾶς γράψουμε συνδρομητή. Π[ῶς] νὰ μαντέψουμε; Ὅταν δὲν μᾶς λέτε ὑποθέτομε π[ὼς] θέλετε νὰ εἶσθε συνδρομητὴς ἀπὸ τὸ πρῶτο τε[ῦ]χος. Τὸ σωστὸ ὅμως εἶναι καὶ σεῖς καὶ ὅλοι [οἱ] φίλοι σου ὅταν στέλνετε λεπτὰ μὲ ἐπιταγὴ ἢ γρά[μ]μα νὰ μᾶς γράφετε καθαρά: Θέλω νὰ γραφτῶ συ[ν]δρομητὴς ἀπὸ τότε. Καὶ τότε δὲν θὰ ὑπάρχουν π[α]ράπονα.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΝΙΚΟ ΜΟΥΧΛΟΥΛΗ γιὰ τ[ὰ] τόσο καλά σου λόγια.

∴ Καὶ σένα ΜΑΡΙΑ Σ. ΚΟΥΦΟΠΑΝΤΕΛΗ γ[ιὰ] τὶς εὐγενικές σου φροντίδες.

∴ Σὲ δεχόμαστε μὲ ἀνοικτὲς ἀγκάλες ΝΙΚ[Ο] ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΠΕΛΛΙΟ (Σέρρες) καὶ σὲ γράψα[με] συνδρομητή μας. Δὲν ἔχει σημασία ἂν δὲν ὑπῆ[ρ]ξες ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀναγνώστης μας. Ἐμεῖς δεχόμ[α]στε καὶ «τὸν ἔσχατον καθάπερ καὶ τὸν πρῶτον». Ἀπὸ τὴν ἐπιστολή σου, τὴν τόσο καλογραμμέν[η] βγάζουμε πολὺ εὐνοϊκὰ συμπεράσματα γιὰ σένα, τ[ὴν] ἐπίδοσή σου καὶ τὴν ἐξέλιξή σου.

∴ Ἔχεις δίκιο ΑΘ. ΚΩΛΕΤΤΗ. Τί νὰ ποῦ[με] γι' αὐτοὺς ποὺ ἀντιγράφουν. Πάντως λάβαμε [τὰ] μέτρα μας κατὰ τῶν ἀντιγραφέων.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ ΒΙΓΛΗ γ[ιὰ] τὰ τόσο καλά σου λόγια. Εἶσαι ἕνα σπουδαῖο παι[δί] ὅπως δείχνει τὸ γράμμα σου.

∴ Δὲν ἔχουμε λόγο νὰ σοῦ ἐκφράσουμε τὶς [εὐ]χαριστίες μας ΣΠ. ΚΟΜΙΝΗ γιὰ τὶς εὐγενικ[ὲς] φροντίδες σου. Γράψαμε καὶ τοὺς νέους συνδρ[ο]μητές.

∴ Εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ γίνηκες καλὰ ΛΕ[Ω]ΝΙΔΑ Δ. ΔΡΟΣΟ. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Εὐχαριστοῦμε ἀγαπητὲ φίλε ΕΥΘΥΜΙΕ Λ[...]ΛΗ γιὰ τὴν ὡραία στατιστική σου. Μπράβο σο[υ].

∴ Τὰ 28 παιδιὰ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Π[Ε]ΤΡΑΛΩΝΩΝ ΙΘΩΜΗΣ μᾶς γράφουν: «Πέρασε [ἕ]νας χρόνος ἀπὸ τότε ποὺ ἦλθες στὸ μικρό μας [...] χωριό. Στὸ διάστημα αὐτὸ μᾶς ἔγινες ἀπαρ[ά]τητη, σὰν σύμβουλος γνωστικὸς καὶ σὰν φίλ[ος] χαρούμενος. Ποτὲ δὲν σ' ἀποχωριστήκαμε. Στὶς σ[ε]λίδες σου βρήκαμε τόσο καλὰ καὶ ὠφέλιμα πρά[γ]ματα, ὥστε σπεύδομε κι' ἐφέτος νὰ γίνωμε σ[υν]δρομητές σου γιὰ ἕνα ἀκόμη χρόνο! Ταχυδρομικ[ῶς] σοῦ στέλνομε τὶς 25.000 δραχμὲς τῆς ἐτησίας σ[υν]δρομῆς μας τὶς ὁποῖες μὲ ἔρανο ἀπὸ τὸ μικ[ρό] μας χαρτζιλίκι μαζέψαμε ὅλα τὰ 28 παιδιὰ τ[οῦ] σχολείου μας». Τί νὰ προσθέσουμε ἐμεῖς δίπλα [σ'] αὐτὸ τὸ συγκινητικὸ γραμματάκι;

∴ Ἐν τάξει ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΠΕΡΙΣΤΕΡ[Ο]ΠΟΥΛΕ.

∴ Μᾶς συγκίνησε πολὺ τὸ γράμμα σας, ἀγαπ[η]τοί μας φίλοι ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΥΡΟ καὶ ΜΙΧ. ΜΠ[...]ΧΑΡΑΚΗ (Νέα Ζίχνη). Εἴμαστε εὐτυχεῖς γιὰ τ[ὴν] ὑποδοχὴ ποὺ συναντᾶμε ἀνάμεσα στοὺς μικρο[ύς] μας φίλους. Γράψαμε καὶ τοὺς φίλους σας συνδρ[ο]μητές.

∴ Εὐχαριστῶ φίλε ΜΙΧΑΛΗ ΠΑΝΤΕΛΙΔΑΚ[Η] γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια. Σ' εὐχαριστῶ [ἀ]κόμη καὶ γιὰ τὶς συνεργασίες σου.

∴ Πήραμε τὴν ἀξίαν τῶν φύλλων ποὺ σᾶς στε[ί]λαμε ΤΟΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ καὶ σ' εὐχ[α]ριστοῦμε.

∴ Διαβίβασα τὴν ἐπιστολή σου ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ ΦΕ·Ι·ΜΗ Κυριακὴ (Σουφλὶ) στὸν ἀθλητικό μας συντάκτη.

∴ Ὁ ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΣΙΩΖΟΣ (Ζηρὸ) μᾶς στέλνει γιὰ ποίημά του τὸ γνωστότατο «Ἀρνάκι ἄσπρο καὶ παχὺ — τῆς μάννας του καμάρι» κλπ. Μὰ δὲν μοῦ λέτε σᾶς παρακαλῶ πότε τέλος πάντων θὰ καταλάβουν οἱ μικροί μου φίλοι πὼς δὲν θέλω νὰ μοῦ στέλνουν ξένα ποιήματα, ἀλλὰ δικά τους, δηλαδὴ ποιήματα ποὺ ἔφτιασαν μόνοι τους καὶ ὄχι ποὺ ἀντέγραψαν ἀπὸ καπου;

∴ Θὰ σοῦ στέλλονται τακτικὰ φίλε ΕΜΜ. ΔΗΜ. ΧΑΤΖΑΚΗ.

∴ Περιμένουμε ΣΩΤΗΡΙΑ Β. ΚΩΤΟΥΛΑ. Εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Ὄχι Κ. Δ. ΜΑΝΙΑΤΗ (Γαστούνη) τὰ ποιήματα ποὺ μᾶς στέλνουν οἱ φίλοι μας δὲν δημοσιεύονται «ἐπ' ἀμοιβῇ».

∴ Τὰ πάντα δημοσιεύουμε ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ. Ἀρκεῖ νὰ ἐγκρίνωνται.

∴ Δὲν πρέπει νὰ μαλώνετε ΒΑΣΙΛΗ ΦΙΛΙΟ. Σᾶς συνιστῶ ὁμόνοια καὶ τὸ «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους».

∴ Μὰ θέλει καὶ ρώτημα ΑΝΔΡΕΑ ΣΑΒΒΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ. Βεβαίως μπορεῖς νὰ στείλης τὶς 10.000 δραχμὲς γιὰ νὰ γραφτῆς συνδρομητὴς γιὰ ἕνα χρόνο. Ἀλλὰ μπορεῖς, ἂν θέλης, νὰ στείλης καὶ αὐξημένη τὴ συνδρομή σου. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου καὶ τὰ ποιήματά σου δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν γιατὶ ἦταν γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτί.

∴ Σὲ εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια Κ. Π. ΓΕΩΡΓΑΛΑ. Δόθηκε εντολὴ νὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη.

∴ Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς 10 φίλους σου ΑΝΤΩΝΙΕ Γ. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΗ καὶ σ' εὐχαριστοῦμε.

∴ Σοῦ ἐστάλησαν τὰ τεύχη ΙΩΑΝΝΗ ΚΟΥΖΗ, ΔΗΜ. ΤΣΑΡΣΙΤΑΛΙΔΗ (Γρεβενά), ΧΑΡ. ΒΑΛΕΡΑ, ΠΑΝ. Ν. ΚΟΝΙΔΑΡΗ (Ἀργοστόλι), ΓΙΩΡΓΟ ΣΠΑΡΟ, ΚΥΡΙΑΚΟ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ, Ε. ΡΕΝΕΣΗ (Ζάκυνθο), ΣΠ. ΠΡΕΒΕΖΑ, ΘΕΟΧΑΡΗ ΤΣΙΛΙΦΙΔΗ (Γρεβενά), ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ (Κελεφᾶ — Λακωνικῆς), ΕΛΕΝΗ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ (λάθος ἔγινε ποὺ δὲν σοῦ ἐστάλη).

∴ Μπράβο, δυὸ φορὲς μπράβο Π. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ (Καρπενῆσι). Πούλησες ὅλα τὰ φύλλα, λοιπόν! Ἔτσι κάνουν οἱ καλοὶ καὶ δραστήριοι φίλοι.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν ἀπ' εὐθείας τὰ τεύχη ΑΝΤΩΝΙΕ ΚΙΑΧΙΔΗ.

∴ Διαβιβάστηκαν Γ. ΤΣΟΥΚΑ τὰ ὅσα μᾶς ἔγραψες στὸν ἀθλητικό μας συντάκτη.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν ΕΥΑΓΓ. ΚΕΡΑΜΙΔΙΩΤΗ.

∴ Κι' ἐμεῖς σ' ἀγαπήσαμε φίλε ΚΩΝ. ΖΑΦ. ΣΑΡΔΕΛΗ. Ἀλλὰ ὁ «χῶρος» τὰ φταίει. Γιατὶ ἁπλούστατα: Δὲν μποροῦμε δυστυχῶς νὰ καταργήσουμε τὸ νόμο τοῦ ἀδιαχωρήτου. Αὐτὴ δὲ εἶναι καὶ ἡ ἀπάντησή μας στὰ παράπονά σου.

∴ Κατ' ἀρχὴν ΑΠΕΙΡΩΤΑ δὲν ἐγκρίνουμε ψευδώνυμα ποὺ δὲν συνοδεύονται ἀπὸ τὸ δικαίωμα κρίσεως. Τὰ ἄλλα σου διαβιβάστηκαν στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Θὰ πῆρες τώρα πιὰ τὸ χρυσόδετο τόμο ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΧΑΝΙΩΤΗ.

∴ Πρέπει νὰ τὰ ἔχης πάρει Κ. ΓΙΩΡΓΑΝΟ.

∴ ΜΠΑΜΠΗ ΦΥΛΑΚΤΕ περιμένω καὶ τὰ ὀνόματα καὶ λοιπὰ στοιχεῖα τῶν δύο φίλων σου ψευδωνυμούχων.

∴ Μᾶς γράφεις ἀνάμεσα στὰ ἄλλα φίλε ΕΜΜ. ΚΡΗΤΙΚΕ ἀπὸ τὴν Κάρπαθο: «Δὲν πιστεύω νὰ εἶναι ὑπερβολή, ἂν σοῦ πῶ ὅτι τὴν πρώτη φορὰ ποὺ σὲ πῆρα στὰ χέρια μου ἤμουν διψασμένος καὶ μοῦ ἔφυγεν ἡ δίψα, καὶ πεινασμένος καὶ μοῦ ἔφυγεν ἡ πεῖνα». Τὰ ἔργα σου εἶναι καλά Σύμφωνα ὅμως μὲ τὴν ἀρχὴ ποὺ βάλαμε τὰ παράπεμψα στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια ἀγαπητέ μου φίλε ΣΩΚΡΑΤΗ ΣΑΚΕΛΛΑΚΗ καὶ περιμένουμε τὶς ἐνέργειές σου.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΝΤΙΝΗ. Σοῦ εὐχόμαστε νὰ γίνης γρήγορα καλά! Γιὰ τὰ καλά σου λόγια θερμὰ εὐχαριστῶ. Ὅ,τι μᾶς ζήτησες σοῦ τὸ στέλνουμε.

∴ Ἐν τάξει ΝΙΚΟ ΚΟΥΒΑΡΔΑ. Τακτοποιοῦμε τοὺς λογαριασμοὺς σύμφωνα μὲ τὸ γράμμα σου ἀπὸ 13 Ἰανουαρίου. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα.

∴ Ἔδωσε ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα φίλε ΓΕΩΡΓΙΕ Ν. ΚΟΥΒΕΛΑ. Τὶς συνεργασίες σου τὶς πήραμε.

∴ Δόθηκε ἐντολὴ νὰ ἀποσταλοῦν τὰ καθυστερούμενα τεύχη κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΚΟΝΟΡΤΟ (Θάσος).

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΚΩΝ. ΛΑΠΠΑ (Κουκλοὶ Παγωνίου) γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ τὸν φίλο διευθυντὴ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Βώρων Ἡρακλείου κ. ΕΜΜ. ΓΖΩΡΤΖΑΚΙΝ διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν 8 μαθητῶν τοῦ σχολείου του ὡς συνδρομητῶν τῆς «Παιδοπόλεως».

∴ Διαβάσαμε μὲ πολλὴ συγκίνηση τὴν τόσο ὡραία ἐπιστολή σου μικρέ μας φίλε ΙΓΝΑΤΙΕ ΚΥΡΙΑΚΟΥ. Τὸ γράμμα σου μᾶς λέει πὼς εἶσαι ἕνα πολὺ καλὸ παιδὶ μὲ λαμπρὸ μέλλον. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε.

∴ Πολὺ μᾶς ἱκανοποίησε ἡ ἐπιστολή σου ἀγαπητὴ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΑΔ. ΔΑΜΙΑΝΑΚΗ. Ἡ διεύθυνσή σου διορθώθηκε.

∴ ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΣΙΑΜΙΔΗ: Μὲ τοὺς 10 συνδρομητὲς ποὺ ἔγραψες ἀπέκτησες καὶ μιὰ συνδρομὴ δωρεάν. Γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια σὲ εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ἀγαπητὴ Μ. ΚΑΛΑΜΑΡΑ (Γυμνάσιον Ζακύνθου) γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ τὶς καλές σου προθέσεις. Οἱ συνεργασίες σου πῆραν τὸ δρόμο τους. Τὰ σκίτσα σου ἀδύνατο νὰ δημοσιευτοῦν. Ἔπρεπε νὰ γίνουν μὲ μαύρη σινικὴ μελάνη. Στὸν κ. Γυμνασιάρχη Ζακύνθου ἐστείλαμε μιὰ ἐγκύκλιο. Ἐλπίζουμε νὰ ἐνδιαφερθῆ γιὰ τὸ περιοδικό.

∴ Θὰ σοῦ γράψουμε ἰδιαιτέρως ΑΛ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ. Τὶς συνεργασίες σου τὶς πήραμε.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ΝΙΚΟ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ. «Ὁ περίπατος στὸ Ἀλκαζὰρ» δὲν ἐλήφθη, δυστυχῶς, ὑπ' ὄψει γιατὶ ἦταν γραμμένος μαζὶ μὲ τὸ γράμμα.

∴ Ἀποδεικνύεσαι ἕνας καλὸς φίλος τῆς «Παιδοπόλεως» ΝΙΚΟ Κ. ΜΠΕΚΡΗ (Ξηροχώρι Ὀλυμπίας).

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ΓΙΩΡΓΟ ΦΩΤΙΑΔΗ.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΝΑΠ. ΔΟΚΑΝΑΡΗ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τοῦ συνδρομητοῦ Θρασυβούλου Βλάσση.

∴ Εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ σὲ δεχόμαστε εὐχαρίστως μεταξὺ τῶν φίλων μας ΚΙΜΩΝ Ι. ΤΡΙΜΗ (Ζαχάρω). Ἂν θέλης νὰ σὲ γράψουμε συνδρομητὴ νὰ μᾶς γράψης.

∴ Εἴμαστε εὐτυχεῖς γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις φίλε ΛΕΩΝΙΔΑ ΔΡΟΣΟ. Σὲ θεωροῦμε σὰν ἕνα ἀπὸ τοὺς πιὸ καλοὺς φίλους μας. Δώσαμε ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση νὰ ἐξετάση τὸ ζήτημα γιὰ τὸ ὁποῖον μᾶς γράφεις

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τοὺς συνδρομητὲς ποὺ μᾶς γράφεις φίλε κ. ΑΝΤ. ΝΙΘΩΡΙΑΝΑΚΗ.

∴ Γιὰ τὸ χατῆρι σου ΣΠΥΡΟ ΚΟΜΙΝΗ στείλαμε τὰ φύλλα στὸν Ἀθ. Κουτσομπίνα. Εἶσαι τόσο καλὸς φίλος ποὺ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ σοῦ χαλάση χατῆρι.

∴ Δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία τὸ ζήτημα ποὺ μᾶς γράφεις ἀγαπητὴ ΠΟΛΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ (Αἴγυπτο). Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ στείλης τίποτε. Εὐχόμαστε νὰ τελειώση γρήγορα ἡ ὑπόθεσή σας καὶ νὰ ξαναρθῆς στὴν Ἑλλάδα ποὺ τόσο νοσταλγῆς. Ὅσο γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ μᾶς γράφεις ἐκ πρώτης ὄψεως δείχνεις πολλὰ προσόντα. Ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ τὰ ξαναποῦμε αὐτὰ ὅταν μὲ τὸ καλὸ ἔλθης στὰς Ἀθήνας.

∴ ΜΑΡΟΥΛΑ ΚΟΥΡΕΝΤΗ καὶ ΕΛΛΗ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ. Θὰ τοὺς πήρατε βέβαια τοὺς τόμους. Ἂν ὄχι εἰδοποιήσατέ μας.

∴ Σᾶς εὐχαριστοῦμε ΔΗΜ. ΣΥΡΟ καὶ ΜΙΧ. ΜΠΕΧΑΡΑΚΗ γιὰ τὸ τόσο ἔμπρακτο ἐνδιαφέρον σας.

∴ Πήραμε καὶ παραπέμψαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας ΙΩΑΝΝΗ Κ. ΤΣΙΜΠΛΙΑΡΗ, Σκάρφεια, ΚΩΝ. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗ, Κάρπαθο (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια καὶ τὸν βεβαιοῦμε πὼς τὸν θεωροῦμε σὰν ἕνα ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους φίλους μας). Α. ΖΕΡΒΑ (ψευδώνυμον ποὺ δὲν ἔχει ἐγκριθῆ—δικαίωμα ἐγκρίσεως 2000 — δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψει). ΗΛΙΑ ΠΕΝΣΙΔΗ, Γ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, Ἡράκλειον Κρήτης, ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ, ΘΩΜΑ, Ν. ΔΡΟΒΑΤΖΙΚΑ, ΠΕΤΡΟΥ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ (δὲν λάβαμε ὑπ' ὄψει τὶς σπαζοκεφαλιές του γιατὶ ἦταν στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὴ συνεργασία του), ΝΙΚ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Ἰωσηφόγλειο), ΟΡΦΑΝΟΥ (διατί δὲν μᾶς γράφει καθαρὰ τὸ ὀνοματεπώνυμό του;) ΣΩΤΗΡΙΟΥ Π. ΤΟΥΦΙΔΗ, ΕΜΜ ΓΚΑΓΚΑΚΗ, ΑΛΙΚΗΣ ΠΑΠΑΜΙΚΟΥ, ΚΩΝ. ΜΙΜ. ΓΚΑΝΖΟΥΝΗ, ΚΩΝ. ΚΙΤΣΑ, ΒΑΣ. Κ. ΜΠΟΥΝΤΑ, ΔΗΜ. ΤΖΑΓΚΑΡΑΚΗ, ΝΙΚ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ, Κ. ΤΣΕΡΠΕΛΗ, ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΑΚΛΙΔΗ, ΑΠ. ΑΘΑΝΑΣΑΚΗ, ΑΘ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΒΟΥΤΣΙΝΑ, ΜΑΡΙΑΣ ΝΙΤΣΙΟΥ, ΚΩΝ. ΨΩΜΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗ, ΙΩΑΝΝΗ Θ. ΒΑΚΑΛΙΚΟΥ, ΜΑΡΚΟΥ ΚΡΕΜΜΥΔΑ (Μεσσήνη), ΝΙΚ. ΧΡ. ΜΑΛΙΣΙΟΒΑ (Σπερχειός), ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΠΑΤΣΙΟΥ, ΜΥΡΤΑΙΟΥ, ΕΛΛΗΣ ΑΡΑΠΑΚΗ (Γύθειο), ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΡΑΛΙΚΑ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΙΑ (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια), ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΙΑΚΟΥ (Σῦρο), ΚΩΝ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ (Σῦρο), ΧΡ. ΗΛ. ΜΑΝΤΖΑΡΗ (Γρεβενά), ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΝΙΚ. ΑΘΑΝΑΣΑΚΗ, Βοῦλα (τὸν γράφουμε καὶ συνδρομητή), ΚΩΝ. Π. ΖΑΦΕΙΡΑΚΗ, ΚΩΝ. ΨΩΜΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗ, ΛΑΖΑΡΟΥ Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΗΜ. ΓΚΙΖΑΝΗ, ΕΥΣΤ. ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ (Β. Τ. Σ. Λέρου), ΕΜΜ. Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΥ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΝΑΒΑΛΙΔΗ (Λέρο), ΜΙΧ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗ (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια), ΠΑΝΤΕΛΗ ΒΡΟΥΤΟΥ (τὸν γράφουμε συνδρομητή), Γ. Χ. ΧΙΟΝΙΔΗ (τὸ τεῦχος θὰ σοῦ σταλῆ, συνδρομητὴ σὲ γράψαμε), ΖΑΧΑΡΙΑ ΣΩΖΟΥ, ΝΑΟΥΜ ΚΟΥΡΤΗ, ΙΩΑΝΝΗ ΚΟΣΜΑ·Ι·ΔΗ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΦΕΤ. ΡΗΓΑ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΤΕΡΙΜΙΔΗ, ΚΙΚΗΣ ΒΟΥΤΣΙΝΑ (σκίτσο), ΑΘ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ, ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΦΑΣΟΥΛΗ, ΔΗΜ. ΕΛ' ΤΖΑΓΚΑΡΑΚΗ, ΔΗΜ. ΧΡ. ΝΙΚΟΛΑΚΗ, ΛΕΩΝΙΔΑ ΛΙΤΡΑ (πρέπει νὰ παρακολουθῆς τὰ φύλλα ἂν θὰ ἐγκριθῆ ἢ ὄχι τὸ ποίημά σου), ΒΕΑΤΡΙΚΗ ΡΕΝΤΖΕΠΕΡΗ, ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ, ΚΩΝ. ΠΑΝΟΥ, [illegible] ΠΟΥ, ΜΑΙΡΗΣ ΑΘ. ΦΟΥΡΛΗ, ΑΘ. ΣΤ. ΣΑΡΡΗ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΠ. ΜΠΕΡΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΛΕΝΙΤΣΑΣ ΕΜ. ΔΑΜΟΥΛΑΚΗ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΥΠΡΑΙΟΥ, ΧΡ. ΗΛ. ΜΑΝΤΖΑΡΗ, ΕΜ. Γ. ΚΟΥΔΟΥΡΑΚΗ, ΧΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ, ΑΠ. ΑΘΑΝΑΣΑΚΗ, ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΟΧΑΡΑΚΗ, ΔΗΜ. ΣΥΡΟΥ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΔΗΜΟΥ, ΝΙΚ. ΜΠΕΚΡΗ (ποὺ τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον του ὑπὲρ τῆς Παιδοπόλεως), ΕΥΓΕΝΕΙΟΥ ΧΑΤΖΗΕΥΓΕΝΙΔΗ, ΚΩΝ. ΧΑΤΖΗ.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές τῶν φίλων μας: ΛΑΜΠΡΟΥ ΜΥΓΔΑΛΗ (Παιδόπολη Βόλου), ΗΛΙΑ ΑΓΡΙΟΔΗΜΟΥ (Ἀγριὰ Βόλου), ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ (Ἀγριὰ Βόλου), Δ. Χ. ΚΑΡΚΟΥ, Γ. ΖΑΧΟΥ (Ἀγριὰ Βόλου), ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΟΥΤΑΡΙΔΗ (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ καὶ τόσο εὐγενικὰ λόγια του), ΤΟΥ ΓΑΤΟΥ ΤΗΣ ΑΓΚΥΡΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ Β. ΦΑΣΟΥΛΗ, ΔΗΜ. ΚΩΝ. ΒΟΥΡΒΟΥΖΟΥ (Χαλκίδα), ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΩΣΤΑΚΗ (Δίστομον Ἄρτης), ΚΩΝ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ, ΦΩΤΙΟΥ ΜΑΝΟΥΚΑ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΚΑΡΛΟΥ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Καρδίτσα), ΦΩΦΩΣ ΒΑΡΔΑΛΗ Ἀθῆναι (πήραμε καὶ τὰ ἀνέκδοτα), ΧΡΙΣΤΟ ΣΑΜΑΝΙΔΗ (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς συνδρομες), ΤΗΛ. ΤΖΕΛΑ·Ι·ΔΗ (θὰ πῆρες τώρα τὰ τεύχη;) ΝΙΚ. ΜΟΥΧΛΟΥΛΗ, ΑΛΕΞ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ καὶ ΤΑΚΗ ΤΑΜΙΑ, ΙΩΑΝΝΗ ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΤΡΑΥΤΣΙΔΗ, ΚΩΝ. Δ. ΜΑΝΙΑΤΗ, (Γαστούνη), τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν πληροφορία. Δημ. ΣΙΑΚΑΒΑΡΑ, ΜΙΧ. ΒΡΑΣΤΑΜΗΝΟΥ, ΜΙΧ. ΒΟΥΛΑΝΕΡΑΚΗ, ΝΙΚΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗ (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια καὶ εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ εἶναι καλὰ στὴν ὑγεία του). ΠΟΠΗΣ ΜΗΤΑΚΟΥ, ΧΡ. ΜΕΓΑ, Ε. ΝΤΟΤΣΙΑ, Β. ΕΥΑΓ. ΚΑΝΤΕΡΕ, ΚΟΥΡΤΗ ΝΑΟΥΜ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ, Π. Α. ΓΕΡΟΠΑΠΑ, (πήραμε καὶ τὰ χρήματα), ΒΑΣ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΝΤ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ, ΔΗΜ. ΤΣΑΧΑΛΙΝΑ (σοῦ γράφουμε ἰδιαιτέρως).

∴ Πολὺ μᾶς συγκίνησε τὸ γράμμα σου ΣΤΕΡΓΙΕ ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ, Κόμαρο Ἐορδαίας. Νὰ κρατήσης ἄσβεστα τὰ ἰδανικὰ τῆς φυλῆς μας γιὰ τὴ δόξα τῆς μεγάλης πατρίδος μας.

∴ Πήραμε ΣΑΒΒΑ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΕ Θεσσαλονίκη, τὸ γράμμα σου, ποὺ τὸ διαβάσαμε μὲ ἐξαιρετικὴ ἱκανοποίηση. Τώρα μπορεῖς νὰ μᾶς ξαναγράψης τὰ παράπονά σου καὶ νὰ τὰ συζητήσουμε μαζὴ. Τὸ ποίημά σου τὸ «Γατάκι» δημισιεύεται ἐδῶ. Δὲν εἶναι ἄσχημο. Σὰν πρωτόλειο καλό. Χρειάζεται ὅμως νὰ προσέξης καλά. Διάβαζε Ἕλληνες ποιητές. Καὶ τότε θὰ νοιώσης τί εἶναι ποίηση καὶ τί εἶναι στίχοι:

Ἔχω ἕνα μικρὸ γατάκι
ὄμορφο καὶ στρουμπουλὸ
εἶναι τόσο μικρουλάκι
καὶ πολὺ πολὺ καλό.

Ἔχει μικρούτσικα αὐτάκια
καὶ κοντὴ - κοντὴ οὐρὰ
κι' ὅταν δῆ μικρὰ παιδάκια
τρέχει κοντά τους μὲ χαρά.

Τὸ ἀγαπῶ καὶ τὸ λατρεύω
τὸ μικρό μου τὸ γατάκι
κάθε τόσο τὸ χαϊδεύω
καὶ τοῦ δίνω καὶ φαγάκι.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σας ἀγαπητὴ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ καὶ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Καὶ τὶς δικές σου ΓΕΩΡΓΙΑ Κ. ΜΠΟΥΤΣΗ.

∴ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΟ δημοσιεύομε τὴν ἀγγελία σου. Ὀφείλεις ὅμως νὰ μᾶς στείλης τὸ ἀντίτιμον λογαριάζοντας τὴ λέξη 100 δραχμές.

∴ Ἡ φίλη σας ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ (μαθήτρια, Λυκούργου 60 Σπάρτη), μᾶς ἔστειλε αὐξημένη προαιρετικὴ συνδρομὴ 16.000 δραχμῶν καὶ ὑπόσχεται νὰ τὴν συμπληρώση ἀκόμη. Θερμὰ τὴν εὐχαριστοῦμε.

∴ Πήραμε ΓΙΩΡΓΟ ΤΑΠΑΛΗ τὶς συνεργασίες σου. Παραδόθηκαν στὴν Ἐπιτροπὴ καὶ τὸν εἰδικὸ συνεργάτη μας.

∴ Τὰ συγχαρητήριά μας τὰ θερμὰ ΒΛΑΣΙΕ Α. ΙΩΑΝΝΟΥ γιὰ τὰ εὐγενικά σου αἰσθήματα καὶ τὴν καλή σου κρίση. Μπράβο σου γιὰ ὅλα. Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα μᾶς ἔστειλες.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σου ΧΡΙΣΤΟ Β. ΜΑΤΑΥΤΣΗ.

∴ Σὲ δεχόμαστε μὲ χαρὰ στὸν κύκλο μας ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ Κ. ΘΕΟΦΑΝΗ. Πήραμε καὶ τὶς συνεργασίες σου.

∴ Καὶ τὶς δικές σου σπαζοκεφαλιὲς πήραμε ΒΑΣΙΛΕΙΕ Π. ΚΟΥΦΕΤΟ καὶ ΣΑΡΑΝΤΟ ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΕ. (Πλατὺ Καλαμίου).

∴ Καὶ τὸ ποίημά σου ΠΑΥΛΟ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σου ΚΩΝ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ. Μαθητὴ Κ. Γυμνασίου Καρπάθου. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Εἶναι πάρα πολὺ γνωστὸ αὐτὸ τὸ δημοτικὸ ποίημα ποὺ σοῦ ἔλεγε ἡ γιαγιά σου ΣΤΑΜΑΤΗ ΚΟΥΦΟΠΟΥΛΕ.

Μάννα μὲ τοὺς ἔντεκά σου γυιοὺς
καὶ μὲ τὴ μιὰ τὴν κόρη...

Εἶναι τὸ γνωστότατο τῆς Ἀρετῆς καὶ τοῦ Κωσταντῆ. Πάντως κάτι τέτοια δημοτικὰ νὰ μᾶς τὰ στέλνετε ἀφοῦ μᾶς γράφετε βέβαια πὼς εἶναι παλιὰ δημοτικὰ τραγούδια.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

Τοποθετῆστε στὸ παρακάτω τετράγωνο τοὺς ἀριθμούς: 10, 10, 11, 12, 12, 12, 12, 13, 13, μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε τὸ ἄθροισμα ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ εἶναι 35:

Βασ. Ἀξιώτης, Μυτιλήνη

2) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

1	4	5
	6	
7	8	9

		—	—
		—	—
	—	—	—
1	1	1	1

Τοποθετῆστε τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ πρώτου τετραγώνου στὶς παῦλες τοῦ δευτέρου μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε τὸ ἄθροισμα νὰ εἶναι 1111.

Εὐστ. Δρίγγας

3) ΤΡΙΑΙΝΑ

Κάθετα: (ἀριστερὰ) Μουσικὸ ὄργανο. (Μέσον) Βασιλῆας τῆς Σπάρτης. (Δεξιὰ) Ἱερὸς χῶρος. Ὁριζόντια: Ἀρχαία θεά.

Εὐστ. Δρίγγας, Θεσσαλονίκη

4) ΤΡΙΓΩΝΟ

Ὁριζόντια καὶ Κάθετα: 1) Συνηθισμένο ἀνδρικὸ ὄνομα. 2) Ἀσιατικὸ Κράτος. 3) Συμπλεκτικὸς σύνδεσμος. 4) Τὸ ὑπάρχον. 5) Σύμφωνο.

Δημ. Παλιούρας
Παιδόπολις «Ἁγία Σοφία» Βόλου

5) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Θεοῦ Ρωμαίου τ' ἀρχικὸ
ἀμέσως μεταβάλλω
καὶ κάποιον Σκανδιναυὸ
εὐθὺς παρουσιάζω.

Π. Νταβαρῖνος
Θέρμον Τριχωνίδος

6) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

—Ἔλα Μαρίκα, φέρε μου καὶ μένα νὰ πιῶ...

— Τί νὰ σοῦ φέρω;

— Μὰ σοῦ τὸ εἶπα.

7) ΣΚΑΛΑ

Α — Σ = Ἡ θάλασσα τῶν ἀρχαίων.
Α — — Σ = Ἥρωας τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου.
Α — — — Σ = Ἀνόθευτος.
Α — — — — Σ = Ἀνδρικὸ ὄνομα.
Α — — — — — Σ = Ἀρχαία Θεά.
Α — — — — — — Σ = Εἶναι ὁ ἕλληνας στρατιώτης.

Παν. Κατσές, Σέρραι

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 27ο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἀπαραίτητο γιὰ τὶς ἐπιστολές. 2) Χτυπᾶ στὴ μύτη. — Ἡ κλητικὴ τοῦ παιδιοῦ. — Γυναικεῖο χαϊδευτικὸ ὄνομα. 3) Ἐμπνέει τοὺς ποιητές. 4) Κλωστή. — Νότα. — Καντόνιο στὴν Ἑλβετία. — Πρόθεση. 5) Μᾶς κάνει μούσκεμα. 6) Φαρμακευτικὴ οὐσία. — Πρόθεση. 7) Τὰ προσέχει ὅλα. 8) Γεωργικὸ ἐργαλεῖο. — Τὸ κρατοῦν στοὺς ἱεροψάλτες. 9) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 10) Τῆς ὁποίας. — Ξενικὴ ἄρνηση. — Ἄρθρο. — Δυὸ συνεχόμενα γράμματα. 11) Ἀξιοσέβαστα. 12) Ἐκτείνεται σ' εὐθεῖα γραμμή. — Ἡ Γῆ κατὰ τὸν Ὅμηρο. — Ὁρμή. 13) Συγκλονιστικοί.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Ἀναπαραγωγή. 2) Δυὸ συνεχόμενα σύμφωνα. — Ὄχι ἐγώ. 3) Χρονικὸ ἐπίρρημα. — Ἔτσι λέγεται ἡ καρυδιά. — Λουλοῦδι. 4) Ἀρνητικό. — Καθώς. — Ὁ ἀριθμὸς 6. 5) Εἶναι ὁ πίθηκος. 6) Πρόθεση. — Μιὰ ὡραία ἐποχή. 7) Ἔτσι λέγεται ἡ σύνταξη ποὺ δυὸ ἢ περισσότερες προτάσεις ἔχουν τὸ ἴδιο ὑποκείμενο. 8) Τὸ πρόβατο στὴν ἀρχαία ἑλληνική. — Ἔτσι κάνει τὸ ρολόϊ. 9) Δὲν ἔχουν μπῆ στὴν κολυμπήθρα. 10) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία (αἰτ.). — Ὄργανο αἰσθήσεως. — Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. 11) Δὲν εἶναι πολλές. — Εἰσόδημα χωρὶς κόπο. — Ἔδρασαν στὸν πόλεμο κατὰ τῶν συμμοριτῶν. 12) Τὸ ὑπάρχον. — Οἱ ψευδοὶ δὲν τὸ προφέρουν. 13) Αὐτοθαυμάζομαι.

ΚΩΝΣΤ. Σ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
(Λευκίμη Κερκύρας)

8) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε σχηματίζουν ἕναν περίφημο Βασιλῆᾶ:

1) Ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου. 2) Γάλλος ποιητής. 3) Στρατηγὸς τῶν Θηβαίων. 4) Δὲν λείπει ἀπὸ τὰ μοναστήρια. 5) Ἐκεῖ ὑπάρχουν ἄφθονα λουλούδια. 6) Ἱερὸς χῶρος. 7) Τὴν ἀναζητοῦμε τὸ καλοκαῖρι. 8) Μιὰ τῶν Δωδεκανήσων. 9) Τὸ βλέπουμε. 10) Κόλπος μεταξὺ Στερεᾶς καὶ Πελοποννήσου.

Π. Νταβαρῖνος
Θέρμον Τριχωνίδος

●

ΛΥΣΕΙΣ 26ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΜΩΣΑ·Ι·ΚΟ

γΑλλος, γερΜανός, σΕρβος, ποΡτογάλος, Ισπανός, τοῦρΚος, Αγγλος, ἕλληΝ, ἰταλΟς, ὀλλανδὸΣ = ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ.

2) ΤΡΙΓΩΝΟ

Μ Η Ν Α Σ
Η Ρ Ω Σ
Ν Ω Ε
Α Σ
Σ

3) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΥΠΡΟΣ — ΚΥΡΟΣ.

4) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΙΟΣ = ΧΙΟΣ.

5) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Π Α ιδόπολις
Α Λ κιβιάδης
Ι Ε ροκῆρυξ
Δ Υ στυχὴς
Ο Ρ υκτὸν
Π Ο ταμὸς
Ο Μ οιος
Λ Υ πη
Ι Λ η
Σ Ω κράτης

6) ΡΟΜΒΟΣ

Β
Λ Ο Σ
Β Ο Λ Ο Σ
Σ Ο Σ
Σ

7) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) ΑΡΙΣΤΑ, 2) Σιτάρι, 3) Ρίτα, 4) Ἀσία, 5) Ἀρά, 6) Ρίς.

8) ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ γράμμα ταῦ.

9) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

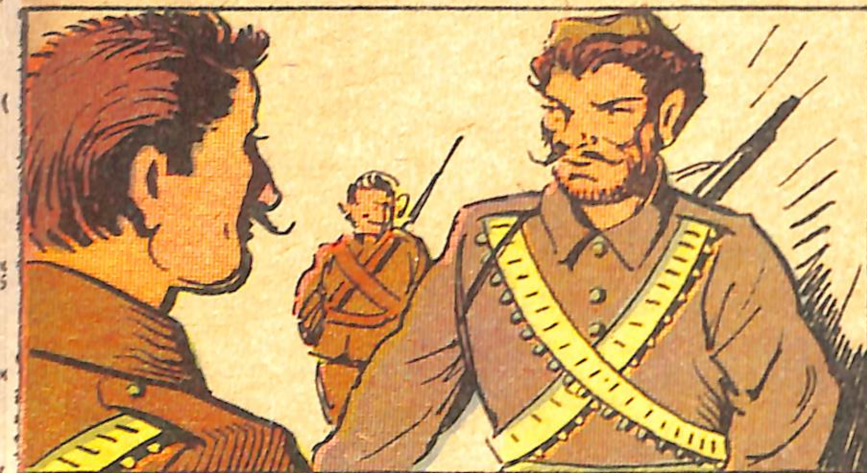
Πι - σι - στρατος = ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΣ.

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 26

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΠΕΙΝΑ — ΠΤΩΜΑ. 2) ΣΩΜΑΤΙΑ. 3) ΛΑ — ΕΙ — ΥΣ — ΚΟ. 4) ΙΝΑ — ΑΝΑ — ΜΗΝ. 5) ΣΙΝΑ — ΝΕΦΗ. 6) ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ. 7) ΕΤΣΙ — ΑΡΝΙ. 8) ΠΟΑ — ΠΑΝ — ΑΕΚ. 9) ΟΣ — ΑΙ — ΑΑ — ΣΤ. 10) ΥΠΟΒΟΛΗ. 11) ΗΛΙΟΣ — ΣΟΡΟΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΠΟΛΙΣ — ΕΠΟΧΗ. 2) ΑΝΙΑΤΟΣ. 3) ΙΣ — ΑΝΙΣΑ — ΥΙ. 4) ΝΩΕ — ΑΤΙ — ΑΠΟ. 5) ΑΜΙΑ — ΠΙΟΣ. 6) ΝΤΑΡΑ. 7) ΠΤΥΑ — ΝΑΟΣ. 8) ΤΙΣ — ΝΙΑ — ΑΛΟ. 9) ΩΑ — ΝΕΚΡΑ — ΗΡΑ. 10) ΚΗΦΗΝΕΣ. 11) ΑΚΟΜΗ — ΙΚΤΙΣ.

Ὁ Ἀητὸς τοῦ Βάλτου

145) Ἦταν μιὰ πλάβα π' ἄνοιγε δρόμο μέσα ἀπ' τὰ καλάμια. Μέσα ρισκόταν ὁ Καπετὰν Νικηφόρος... Οἱ σκοποί του χαιρέτησαν μὲ σεβαμὸ τὸν ὁπλαρχηγό. Ὁ Ἄγρας τὸν δέχτηκε μὲ πολὺ μεγάλη χαρὰ καὶ ὸν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του.

— Γειά σου σταυροδέρφι! Ποιὸς καλὸς ἄνεμος σὲ φέρνει;

— Κάτι μελετῶ καὶ θέλω βοήθεια ἀπ' τὸ σῶμα σου. Δός μου δέκα λάβες μὲ τὰ πιὸ διαλεχτά σου ξεφτέρια...

— Γιατὶ τόσα πολλά; Ἔχεις τὰ δικά σου!

— Δὲ φτάνουν!

— Μελετᾶς λοιπὸν κάποιο ἆθλο πολὺ σοβαρό;

146) Ὁ Νικηφόρος τὸν πῆρε παράμερα καὶ τοῦ εἶπε μὲ λεπτομέρειες τὸ σχέδιό του.

Λογάριαζε νὰ χτυπήση τὸ Μπόζετς. Ἦταν δύσκολη ἐπιχείρηση γιατὶ αὐτὴ ἡ φωλιὰ τῶν καμιτατζήδων ἔπεφτε μακριὰ ἀπ' τὴ Λίμνη καὶ τὸ Ἑλληνικὸ σῶμα ἔπρεπε νὰ περάση γυμνὸ κι' ἀπροφύλακτο ἕναν κάμπο σπαρμένο ἀπὸ Βουλγαρικὲς στάνες καὶ Τουρκοαλβανικὲς σκοπιὲς καὶ περιπολίες.

Ἕνας πράκτοράς του, ὁ πάτερ Χρυσόστομος, τὸν εἶχε ξεσηκώσει κι' ὁ Νικηφόρος τὸ ἀποφάσισε χωρὶς δισταγμὸ γιατὶ πάντα τὸ μεθοῦσε τὸ Κρητικὸ ἐκεῖνο παλληκάρι ὁ κίνδυνος.

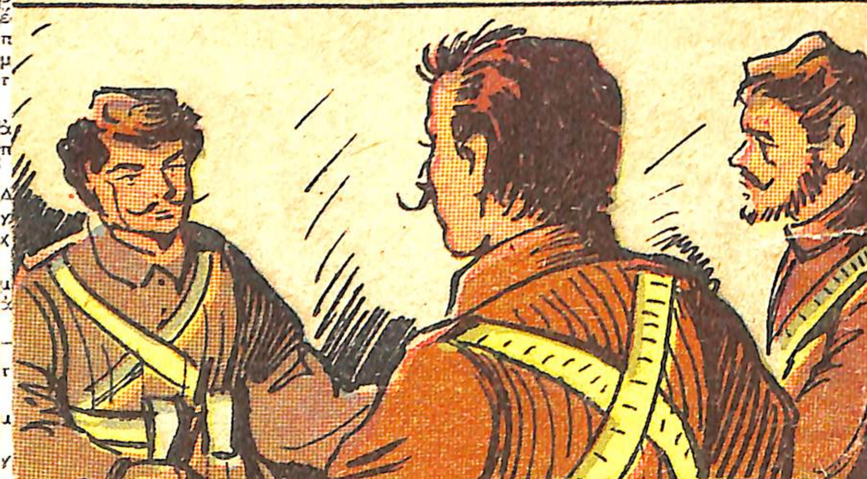
47) Ὁ Ἄγρας ἄκουγε μ' ἐνδιαφέρον γιὰ κεῖνο τὸν πράκτορα, τὸν κατάσκοπο τοῦ Νικηφόρου, ἕνα γενναῖο καὶ πολὺ τολμηρὸ κατάσκοπο.

Παρίστανε ἕναν ἁγιορείτη καλόγερο καὶ ζοῦσε μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ ἐχρικὸ χωριὸ μὲ τὸ πιστόλι μέρα νύχτα στὴν τσέπη τοῦ ράσου του. Πιμτὸς κι' ἀφωσιωμένος στὴν Ἰδέα γύριζε σὰν παρίας, μόνος κι' ἀποτραδηγμένος καὶ μάζευε μὲ πολλὴ τέχνη τὶς πληροφορίες του, μοιράζοντας άχα βίους ἁγίων στοὺς Χριστιανοὺς εἴτε Βούλγαρους εἴτε Ἕλληνες... Ὅλοι τὸν σέβονταν, κι' ἀπὸ κανενὸς τὸ μυαλὸ — ἀπὸ κανενὸς Βουλγάου βέβαια — δὲν περνοῦσε καμμιὰ ὑποψία ποὺ μποροῦσε νὰ τὸν στείλη αὶ στὸ θάνατο.

148) Πότε πότε πήγαινε καὶ τὸν ἔβλεπε κρυφὰ κι' ἡ κ. Πολύμνια ἡ δασκάλισσα κι' ἕνα-δυὸ ἱερεῖς... Αὐτοὶ παίρνανε τὰ νέα καὶ τὰ στέλνανε μὲ σκολιαρρπαίδια καὶ παπαδόπουλα στοὺς καπεταναίους τοῦ Βάλτου ποὺ τοὺς ἦταν χρήσιμα.

Μ' αὐτὰ τοῦ μήνυσε τοῦ Νικηφόρου ὁ πάτερ Χρυσόστομος πὼς ἡ φωλιὰ θἄχε πολλὰ θεριὰ μαζεμένα σὲ μυστικὰ συμβούλια κεῖνες ἀκριβῶς τὶς μέρες. Κι' ἂν εἶχαν οἱ Ἕλληνες δύναμη θὰ μποροῦσαν νὰ τὰ κυκλώσουν καὶ νὰ τὰ βάλουν στὸ χέρι... Ὁ Νικηφόρος λοιπὸν ἀποφάσισε νὰ χτυπήση τὸ Μπόζετς. Ἦταν μιὰ εὐκαιρία ποὺ δύσκολα θὰ τοῦ ξανοδινόταν. Τόσοι ἐχθροὶ μαζεμένοι. Ἂν κατώρθωνε νὰ τοὺς ξεπαστρέψη...

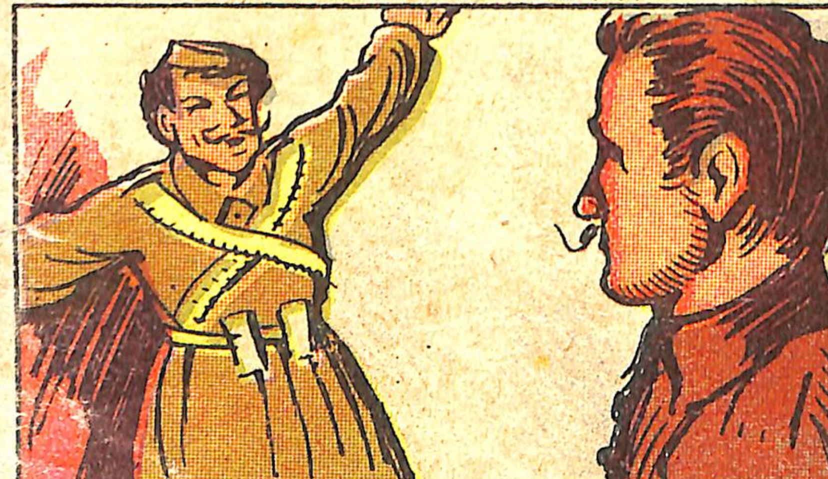

149) — Πολὺ τολμηρό, εἶπε ὁ Ἄγρας. Νὰ πᾶτε... Θἄρχόμουν κι' ἐγὼ ά στὸ νοῦ μου στριφογυρίζει τώρα τελευταῖα ἕνα καλλίτερο σχέδιο... Ἄσε νὰ τὸ μελετήσω καὶ θὰ τὰ ποῦμε. Μιχάλη, φώναξε στὸ πρωτοπαληκαρό του.

Ὁ Μιχάλης ἔτρεξε πρόθυμος στὴ φωνὴ τοῦ ἀρχηγοῦ του.

— Προστάξετε, καπετάνιο μου!

— Πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα, μοῦ ζητοῦσες τὴν ἄδεια νὰ σ' ἀφήσω νὰ πᾶς τὰ Βουλγαροχώρια γιὰ μιὰ ἐκδίκηση. Οἱ οὐρανοὶ ἦταν ἀνοιχτοὶ κι' ὁ εὸς σ' ἄκουσε... Ἑτοίμασε δέκα πλάβες μὲ τὰ καλλίτερα παλληκάρια αὶ πήγαινε μὲ τὸν καπετὰν Νικηφόρο...

150) Πήδηξε ἀπ' τὴ χαρά του ὁ Μιχάλης. Δὲ ρώτησε τίποτε ἄλλο. Ὅταν ὁ Ἄγρας διάταζε κανεὶς δὲ ρωτοῦσε. Ἡ παλληκαριά του ἦταν πάντα συγκερασμένη μὲ τὴ σύνεση. Ὅταν ἔλεγε κάτι τὸ εἶχε ἀπὸ πρὶν πολὺ καλὰ μελετήσει...

Ἕνας πυρετὸς ἑτοιμασίας εἶχε ἀναστατώσει τὴν Κοῦγκα καὶ τὶς ἄλλες καλύβες... Τὰ παλληκάρια τοῦ ἀνταρτικοῦ σώματος ἔφταναν ὁμάδες-ὁμάδες. Πρῶτοι στοὺς πρώτους, οἱ Κρητικοί, ὁ Μανώλης ὁ Κατσαρός, ὁ Σπυριδάκης, ὁ Μανουσάκης, ὁλοκάθαροι, στολισμένοι μὲ τὶς ἀσημένιες τους ἁλυσσίδες σὰ νὰ πήγαιναν σὲ πανηγύρι.

(Συνεχίζεται)